

Ma yəlaa mpe paa nukɪ.

Pvlpv fei təcɔŋŋ ke Yuta tetv taa

⁴ Yəlaa pəntəlaa, na asaɣaa me,
mə təm we waiyo ké.

Piitim nyaŋ nyəm na kawalaya piya me,
mə təm we waiyo ké.

Mpi tɔ, í ləwa Taca na í nyəni
Isɛɣɛli Isə Naŋŋ tv ke yem, í ha-ɪ siyile.

⁵ Mə leyɛ í caa si má tasa mapu?

Pepe tɔɔ ké í weɛ na í kama nyɔɔv na ma tɔɔ kulɔɔv?
Anɪ mə nyɔɔŋ ná fetilaa na í tɔki wahala ke mə taa.

⁶ Pécó pə kraɣav mə nyɔɔŋ na pə suna mə nəntaaləŋ
tɔ,

tiili fei hiiu. Pə fetila-meɣɛ na hiŋnaa,
na tɔmate lona naaki.

Nəɣɔlv ta nyaali-me yaa í tú-meɣɛ nim,
yaa í həkə mə hiŋ.

⁷ Pə kpiisa mə tetv na kəkə nyaya mə acalɛɛ.

Krai nyəma wakələyi mə tetv na í nyənəyi.

Pə wakəlaa ké isu
waatv wei nyutv taa nyəma ka kəma tɔ.

⁸ Yosalem ke pə kaasaa isu cokəle ke kaama taa. Yaa
caŋɔɔv ke tuŋ wei pa yaa si lɛsɛŋ tɔ ɪ taale taa,
na yoolaa tama-ɪ kotaya.

⁹ Ye Taca Pə təna pə tv í taa kaasi-meɣɛ yəlaa ke pəcɔ,
í ka nəɣəsəna ké isu Sətəm nyəma.

ɪ ka we isu Kəmɔɔ nyəma.

Isə sɛɛv mpi Isə taa kraakəna tɔ

¹⁰ Sətəm awulaa me, í nu Taca kuyəɣətutv.

Kəmɔɔ yəlaa mé í ke ŋkraŋŋ na Taca kusəsutv.

¹¹ Taca pəəsəyi si: Pepeye ma lakəna mə kətasi
tuutuuma,

ma haya mə ıwaah na mə nawee katası nsi kəkə
lusaa tō sı nim. Ma nyəğəsa mə latəcənnaa
na mə heej na mə pəntuləh caləm.

12 Waatv wei í kəh ma kin tō awe heela-me sı
í feli ma taya tə?

13 ı yele kawalaya ke mə ıətvnaa kvfama acima taa,
na kvyeey kühəesəh na mə kotuñ acima taa.
Maa caaki sı má ná ısayatv,
na kvyeey səsəh pə situyu.

14 Ma taa kpaakəna mə ıətvnaa kvfama na mə acima
ké.

A we-m təlası ké, ma kawa a təm.

15 Waatv wei í tekəyi-m niñ tō ma keesəyi ma ıse ké.

Pa a í lələsəyi sələməh tō, maa nukı.

Mpi tō, caləm suwa mə niñ taa ké.

16 ı só lvm na í lá nyəh tə asilima keeləyv kətaya.

ı yele mpi pə fei teu tō, na ısayatv lapv.

17 ı kpeləmi kvpantv lapv,

na í pəeki tampana təhəyv.

ı paasəna mpa pa ıse pa təkı tō.

ı ha sulav ke ı tampana.

ı seena əlv leelu tə.

Ye ıseyeli nyəma kvləyi Taca tə

18 Mpyó Taca təma sı:

ı kə na má na-me tə ciiki.

Ye mə ısayatv seewa ısu təlvəm,

tu hvlvmı ısu kayəlv.

Ye tə seewa ısu kpancəha,

tu hvlvmı ısu kponkromvlvm.

19 Ye ı ka tisaya na í nuna-m,

ı ka təya tetv kvlvvm kvpam.

20 Ama ye í kisaa na í kvləyi ma tə,

í ká sɪ yoou taa.
Mpi tɔ, Tacaa yəɣətəna.

Yosalem ɪcate tayanvɔv

21 Isənaya pə lapa na Yosalem ɪcate
kɔpante n̄tɛ tɛ pəsɪ wasaŋkali?
Pɛ́cɔ́ yəlaa kɔpama ka suna tɛ taa na pá tɛɣəɣɪ
siyisuyu.

Ama nɔɔnɔɔ yulɔkɔlaa wɛnna.

22 Yosalem ɪcate ka wɛ kɛ ɪsu liyitee.

Ama nɔɔnɔɔ tɛ pəsa ɪsu pəɣɔlasɪ.

Pəyele tu nəɣəsəna kɛ ɪsu sulɔm kɔpam,

ɪlɛ nɔɔnɔɔ pə pala lɔm.

23 Tɛ awulaa kɛ tɔɔ kɔllaa kɛ, na n̄mulaa sənlaa.

Pa təna pa sɔɔla kɔhaaŋ kɛ na pá pɛɛkəɣɪ kasəyaya.

Paa paasəɣəna alɔ leelu tɔm,

pɛ́cɔ́ paa haaki sulav kɛ ɪ tampana.

24 Pə tɔɔ kɛ Pə təna pə tɔ Tacaa wei ɪ kɛ ɪseyɛli ɪsɔ tɔ ɪ
tɔma sɪ:

Maa lɛɛti ma kolontunaa, na má wɛnna tampana.

25 Yosalem ɪcate nyá maa tɔ nyá tɔɔ kɛ niŋ.

Maa tɔ-ŋ kɔkɔ taa ɪsu pa tayanvɔv liyitee tɔ

na kɔkɔ nyaya nyá asilima.

26 Maa məŋna nyá huɔlaa kɔpama ɪsu paa wɛv lɔŋtaa
tɔ,

na nyá layatɔ tasəlaa ɪsu paa wɛv kancaalaya tɔ.

Pəle pə waali kɛ paa yaa-ŋ ɪcate kɔpante na kusiɣisile.

27 Ye Siyəŋ nyəma layasaa na pá tɛŋ mpi pə wɛ teu
tɔ,

ɪsɔ ká ya-wɛ.

28 Ama pu wakəli asayaa na pəntəlaa,

na mpa pa lɔki Tacaa tɔ paa le.

29 Fɛɛle ká kpa-me na tuŋ wei ɪ luŋɣi tɔ.

Tawa wɛna ɪ fɛɛnəɣɪ tɔ a ká yeɛle na ɪ tɔɣɔ fɛɛle.

30 Mpi tɔ, í ká lontili kέ isu waatu wei
tun inu i hatu tɔkuyu tɔ.

Ɔ ka té taasɪ isu waatu wei
tun inu i lanɔyi lum tɔ.

31 Yulu ton tɔ ká pəsɪ isu nyuliya,
na i tɔma wεε isu mamacɔɔlasɪ.
Kɔkɔ ká nyaga í na i tɔma kέ,
nɔɔlu kaa teesi-ke.

2

1 Tacaa heela tɔm ntiyi Amɔti pɔyalu Isayii tɔɔlɔ.
Toosee taa kέ i heela-i Yuta na Yosalem pa tɔm.

*Yɔlaa tɔna ká wεε Yosalem taa
(Kvkaluyɔ 2-4; Miseen 4:1-3)*

2 Tacaa tɔyaga we puɔu tɔ kέ.
Kuyaku nakuli puɔu ŋku ku kuli
na kú caga pɔɔŋ nyɔɔŋ taa na ku tee pulasɪ.
Piitimnaa tɔna ká polo ku tɔɔ.

3 Yɔlaa pɔyale ká polo na pá tɔ si: Ɔ kɔɔ na tɔ kra
Tacaa
puɔu tɔ kέ Yakɔpu Isɔ tɔyaga.
Na í huli-tuyɔ i mpaan na
tɔ tɔŋ i ikpate.

Mpi tɔ, Siyɔŋ ɪcate Yosalem taa kέ Tacaa kiiu na i
tɔm ká luna.

4 Ɔ ka huuna piitimnaa na í loli yɔlaa pɔyale. Uena pá
lu pa layalee ke akun, na pa ŋmantaasɪ ke lemsena.
Piitim narəli pə kaa kuli lempɪ tɔɔ.
Pɔcɔ nɔɔlu kaa tasa yoou kpelɔmuyɔ.

5 Yakɔpu luluyɔ nyɔma me í kɔɔ
na tɔ tɔ Tacaa nyaalɔm taa.

Tacaa kuyaku kvhvhnnav

6 Tacaa lɔwa i yɔlaa Yakɔpu luluyɔ nyɔma.

Mpi tɔ, ilim tɛlulɛ tɔɔ nyɔ́ma kɔ́larɔ́tu suna pa hɛku.
Pa laki topotoɔ ɪsu Filiisi nyɔ́ma.

Pɛyele pá na kɔrai nyɔ́ma pa kɔrentɔɣi nɔɔsi.

⁷ Wɔla na liyitee su pa tetu taa, pa wɛnav fɛi tɛnaya.

Kɔraɔnɛɣ su pa tetu taa, yooɔ kɛkɛnaa fɛi kalɔyɔ.

⁸ Tuɣ kɔ́lalaan su pa tetu taa kɛ,
pá luɣiyi mpi pa larɛna pa niɣ tɔ.

⁹ Pɛ tisa yɔlv kɛ na pɔ́ lumsi-ɪ. Tacaɔ taa wii-wɛ.

¹⁰ ɪ sɔv kɔ́kɔramɛɣ tɛɛ na í ηmɛli tetu tɛɛ.

ɪ hatɛlɛna Tacaɔ sɔɣɔntɔ sɔsɔɔntɔ na ɪ teu sɔsɔɔm.

¹¹ Kalampɔaanɪ nyɔ́ma ká ka nyɔ́ɔɣ,
na pɔ́ tisi ɪsɛavtɔnaa.

Tacaɔ tike nté sɔsɔ kɛ kɔyaku ηku.

¹² Mpi tɔ, Pɛ tɛna pɛ tu Tacaɔ su kɔyaku nakɔli.

Kɔ taa kɛ ɪ ká hɔvna kalampɔaanɪ nyɔ́ma,
na ɪsɛavtɔnaa, na mpa pa hɔɣ pa ti tɔ na í tisi-wɛ.

¹³ ɪ ka wakɛli Lipan na Pasaɣ pɛ tuɣ kɔ́kɔlɛɣ tɛna.

¹⁴ Na pɔɔɣ kɔ́kɔlɛɣ na pulasi kɔ́kɔlasɪ tɛna.

¹⁵ Na aɛ na ɪsɔ kutuluɣ sɔsɔɔɣ tɛna,
na koloosi sɔsɔɔɣsi aɔalɛ tɛna.

¹⁶ Na kɔpɔlɛɣ sɔsɔɔɣ wei ɪ puki Taasisi tɔ ɪ tɛna,
na wontu nti tɔ tɛna pa nyulɛɣi tɔ.

¹⁷ Pu tisi yɔlaa kalampɔaanɪ kɛ na pa ɪsɛavɔ,
Tacaɔ tike nté sɔsɔ kɛ kɔyaku ηku.

¹⁸ Tuɣ kɔ́lalaan tɛna ká saali yem.

¹⁹ Yɔlaa ká sɔv kɔ́kɔramɛɣ tɛɛ, na tetu tɛɛ si,
pá hatɛlɛna Tacaɔ tɔɣ sɔsɔɔɣ na ɪ pááná,
kɛ waatɔ wei ɪ ká kɔɔ si ɪ nyaasɔɣi tetu tɔ.

²⁰ Kɔyaku ηku kɔ wule yɔlaa ká tɔ pa tuɣ wei pa
lɔpɛna wɔla na liyitee nyɔ́ɣɔtɔ tɔɣɔ sɛmɛɣ na yuun
si í wakɛli-ɪ. ²¹ Kɔ́kɔramɛɣ lonɔ na ɪ pɔɣɔlɛɛ taa kɛ

paasuu na pá ημελι Tacaa sɔyɔntu sɔsɔntu na i teu
sɔsɔm, ke waatu wei i ká kɔɔ na í nyaasi tetu tɔ.

22 I taa ha mə tɔyi yulu.

Heelim tike ke pə tu i muna tee.

Mpu tɔ, i ta ke pulupu.

3

Yuta kawulaya wakəlvu təm

1 Ii naaki mpi Tacaa Pə təna pə tu ká ləsi

Yuta tetu na Yosalem icate pə taa tɔyɔlɔ.

I ká ləsi pə təna mpi pə waasəyi yəlaa ke teu tɔ.

Pə kpayav tɔyɔnaya təna na lum təna tɔ.

2 Akanaa na yoolaa na huula,

na Isɔ kuyɔtutu teləsəlaa

na nalaa na kəkpatəlaa.

3 Na yoolaa nule na naanɔwa nyuɔv nyəma na
kɔpayaalaa,

na layatu tasəlaa, na mpa pa laki nin təma na caɲəm
tɔ,

na totopoto nyəma səsaa.

4 Tacaa ká kpa-weye awaasa ke awulaa,

na piya ηmakələyi-we.

5 Yəlaa ka muyuliyi təma.

Ifepiya ká kuli kəkpatəlaa tɔɔ,

na tetelataa náá kuli kɔpayaalaa tɔɔ.

6 Halɔ luluɔv kulumuɔv tu ká kpa i teetu na í təm-i si:

Nyá wena toko tɔ, la ta wulav

na í paasəna samaa yeleye inɛ.

7 Ama ílé i ká ma kapuka ke kuyaku ηku si:

Ma ta ke kɔɔle latu.

Pəyele ma feina tɔyɔnaya, yaa toko ke ma te.

Mpu tɔ, í taa kpa-m wulav.

8 Yosalem ceɲləyi, Yuta hotaa.

Mpi tɔ, pa kuləɣi Tacaa teeli tɔɔ ké
pa yɔɣɔtaya na pa kulapəle taa.

⁹ Isəna pa isentaa wɛɛ tɔ,
mpu pə kuyuna pa tɔm.

Pa laki pa kawalaya ké təkeeleɛ isu Sɔtɔm
nyəma paa ηmesəɣi. Pa tɔm wɛ waiyo ké.

Mpi tɔ, mpe pa taɣanəna pa maɣamaɣa pa wakəluɣu.

¹⁰ ɪ yɔɣɔti si: Pu caɣana siyisilu.

Mpi tɔ, ɪ ká tɔɣɔ ɪ təmle kulɔlɔm.

¹¹ Ama isayav tɔm ná wɛ waiyo ké, pə kaa caɣana-ɪ.

Mpi tɔ, ɪ wɛ mpaav isayav taa ké.

Pu lɛɛti-ɪ ɪ kulapəle.

¹² Mɔpɔɣú Tacaa tɔma si:

Piya ηmakələɣəna ma yəlaa.

Alaa təkəna kawulaya ke pa tɔɔ.

Pa nyuyv nyəma tolisiyɪ-wɛɣɛ

na pá wakələɣi mpaav ηku pa təηəɣi tɔ.

Nyuyv nyəma huɔnav

¹³ Tacaa kulaa si ɪ kaləɣəna ɪ yəlaa.

ɪ səηaa si ɪ huɔkəna-wɛ.

¹⁴ Tacaa yaawa nənəɣɔ ke yəlaa nyuyv nyəma na pa
awulaa,

na í tɔ-wɛ si:

Mə kuntuna ma tuη wei pa yaa si lɛsɛηnaa tɔ.

ɪ lɛɛka kunyɔntɔnaa nyəm na ɪ suuli mə tɛɛsi.

¹⁵ ɪlɛ pepe tɔɔ ké í fɛləɣi

ma yəlaa ke nəɔhɛɛ na í

lakəna mɔsvɛη ke kunyɔntɔnaa?

Tacaa Pə təna pə tu yɔɣɔtəna mpu.

Tacaa kaləɣəna Yosalem alaa

¹⁶ Mɔpɔɣú Tacaa tɔma si:

Yosalem alaa mɛ í ké isəcav nyəma ké.

Ɔ tɔŋ na í hɔŋ luuŋ.

Mə ɪsəpee nyənuɔv kʉsəɣi kʉnyɪlɔŋ.

Ɔ tɔŋ nɔɔhɔle nɔɔhɔle na mə nɔɔkpalasi wiiki.

¹⁷ Taaɔa ka looli ɪseyeli alaa mə mə nyɔɔŋ na pɔ yele-
meɣe

ŋkɔŋkolasi na pɔ tu-meɣe fɛele.

¹⁸ Kʉyaku ŋkʉɔv Taaɔa ká wəɣɔsi mə kacɔka
wontu tɔna. Pə kraɣav mə nɔɔkpalasi na puluŋ wei
í suuki nyɔɔŋ tɔ, na mə kacɔka wontu nti tɔ kootaa
ɪsu ɪsɔtv kʉfalv tɔ. ¹⁹ Na ŋkpanyapɔlasi, na kpasɪ,
na tekentɛnaa, ²⁰ na saalasi kʉtemasi, na nɔɔhɛɛ
taa yəm, na tampalanaa, na tulaalv kʉpalɔpanaa, na
tɔlanaa. ²¹ Na mə mpee tɔɔ kukuwee, na muna tɔɔ
nyəna, ²² na acima wontu, na kʉrainaa, na tokonaa
sɔsaa mpa pa kentiɣi watv tɔ, na saalasi na hulun,
²³ na tokonaa sɔsaa, na toko nyaanaa na nyuɔv
saalasi, na luɣu tɛɛ nyənsɪ.

²⁴ Tasətv sɔŋ ká lɛɛti tulaalv lonte,

na ŋmənaya kɛ tampala lonte.

Nkɔŋkolaya kɛ nyɔɔsi kʉhɔkasi lonte,

na lɔyáɣa wontu kɛ acima nyəntv lonte.

Ɔ nan fɛele na í

taa tokuɣu kɛ kacɔka lonte.

Yosalem alaa leelaa tɔm

²⁵ Layate ká təɣɔ Yosalem taa apalaa.

Yosalem yoolaa taa yoolaa ká si təyoole.

²⁶ Waatv ɪnəɣi Siyɔŋ ɪcate nənɔɔsi

ká wii na sí caya lɔyáɣa.

Pu kpiisi nənɔɔsi, ɪlena sí caya ate.

4

¹ Kʉyaku ŋkʉɔv alaa naatosompɔɣɔlaya ká kpi apalv
kʉlɔm

na pá tǝmɪ-ɪ sɪ: Yele na té pǝsɪ nyá alaa na pá
 yaakǝna-tuyv
 nyá hǝte na pǝ keeli tá nyǝǝŋ tǝ mpusi.
 Ye pǝ kaasa tá tǝǝnaya
 na tá kvǝtǝǝlǝtv tu paasǝna tá ti.

Yosalem yǝlaa kakaasaya

² Kuyakv ŋkv hoole nte Tacaa ká la na té nyǝ tetv
 taa tǝ, ŋté tu lana lseyeli nyǝma kakaasaya na pa
 teeli. Tetv kululvm ká la lseyeli nyǝma kakaasaya
 sǝsǝǝntv na pa pǝsuyv. ³ Yǝlaa mpa me í kaasaa na
 í we Yosalem taa tǝ, na mpa me í we Siyǝŋ taa tǝ,
 paa yaa-me sɪ lso nyǝma. Mǝ tǝna mǝ hǝla ke Tacaa
 ŋmaa ɪ takǝlaya taa sɪ í ká caya Yosalem. ⁴ Tacaa ká
 nyaali Yosalem pǝelaa asilima na ɪ heelim. Tacaa ká
 nyaali Yosalem taa calǝm na ɪ heelim mpi pǝ we isɪ
 kǝkǝ tǝ. ⁵ Tacaa ká tv isǝŋmǝntv na nyǝsɪ ke Siyǝŋ
 puyv tǝnaya ilim taa, na kv tǝǝ kotilaa tǝna tǝǝ. Ahoo
 í yuwa, lǝ ɪ tv kǝkǝ ŋka ka mvyɪ tǝ. Tacaa teeli ká
 kentina. ⁶ Kvǝkentim ká wee na pǝ kenti hanaya ke
 ilim taa, na pǝ kenti tǝtǝǝ tv na kv heelim ke ahoo
 taa.

5

Tacaa lesɛŋ tuyv

¹ ɪ yele na má má, ma taapalv ke kawǝyaya. Ma
 taapalv na lesɛŋ tuyv pa kawǝyaya ké.
 Ma taapalv ka wǝna lesɛŋ tuyv ke tetv
 kvpǝntv pulaya nakǝli ka tǝǝ.
² ɪ luka pulaya ŋkeɣe na í lǝsɪ ka pǝe tǝna.
 ɪlǝna í sǝ lesɛŋ tuyv kvpǝŋkv.
 ɪ ŋmá tǝtǝŋle kutuluyv na í huli tǝnyaasǝle.
 ɪ tǝelaya sɪ kv lǝli pǝe kvpǝna ké.

Αμα κολε κυ τα λβλι κωpana.

³ Μρύγύ μα ταπαλυ τάμα σι:

Του, Yuta na Yosalem pə nyóma
ί hυυ μά na ma lesəη τυγυ τά τəm.

⁴ Μα τεμα-κυγυ pə tənaya lapυ, μά tasa we tətə?

Μα τεεlayaa σι κυ λβλι lesəηnaa κωpama.

Πε pepe τω κέ κυ τα λβλι pulυ κωpam.

⁵ Νωηω, maa heeli-meγε nti maa lana-κυ τə.

Μαα κρεσι κυ kalaa na heeη təγə-κυ.

Μαα γάκι κυ kolυηa na mpatəntaa feli-κυγυ ηωηεε.

⁶ Μαα yeλε na nyuto isayatu leeki-κυ.

Ναγəλυ kaa hala-ti yaa ί tayani-κυ.

Səwa τυη na nyuto isayatu ká nyala.

Μα kaa yeλε na teυ tasa-κυγυ nuυ.

⁷ Pə təna pə tu Tacaa taale nteγελε Isəγeli yəlaa.

Yuta yəlaa meγελε lesəη τυγυ ηku ι ləsaα τə.

Tampana təηυγυ ke ι τεelayaa.

Πena mu laki isayatu.

Pu weε σι ί təη siγisuyu.

Πena mu laki kətakεεsəm ke paa timpi,

na yəlaa maki kapusi na lanwakəlle.

Μπα πα κυσάγι Tacaa páána tə

(Kυkalyγυ 8-24; 10:1-4)

⁸ Μπα πα puləγι teεσι ke pa tike τə pa τəm we waiyo
κέ.

Μπα πα puləγι tawa ke pa tike τə pa τəm we waiyo κέ.

Pa təη icate təna, na tetυ pəsəγι pa nyəntυ.

⁹ Pə təna pə tu Tacaa,

yəγətaa na ί tuυ na má nu σι:

Teεσι nsi σι təna su wakəli.

Teεσι κωpanσι səsəηnsι nsi su weε κpete,

naγəλυ kaa caγa σι taa.

10 Ye wei í hala lesen tun kankanasi tooso,
 solum liitilinaa nule na naanwa tike ke i ka hiki.
 Wei í tuuwa tɔɔnaya pee ke saaki,
 kiloona naanwa tike ke i ka ku.

11 Mpa pa peeki solum ton nyam ke tanaɔ tɔhulu,
 na mpa pa nyɔki-wɔɔɔ tapule na pɔ kɔɔi-we tɔ,
 pa tɔm we waiyo ké.

12 Saɔkɔnaa na cɔmɔɔ na akilimanaa na hɔsi
 pɔ haɔna na solum kɔɔi-we.

Ama paa paasɔɔna mpi Taca lakɔ tɔ,
 pɔcɔ paa cekɔɔna i niɔ tɔma.

13 Pɔ tɔ ke Taca yɔɔtɔɔi si:

Paa kuu ma yɔlaa.

Mpi tɔ, pa ta cekɔna pulɔ.

Pa nyɔɔ nyɔma ka si nyɔɔsi,
 na samaa naa si lukɔtu.

14 Isayii si: Pɔ tɔ ké atetɔle haa nɔɔ si tɔ liki
 icate sɔsaa na sɔkpema.

Pa na pa acima aɔmaala, paa tii atetɔle taa.

15 Pu tisi sɔsaa na sɔkpema tɔna tɔfe.

Kalampaani nyɔma ka ka nyɔɔɔ.

16 Pɔ tɔna pɔ tu Taca ka hulɔ i sɔsɔntu
 na í su i luyɔ nyɔntu.

Isɔ Naɔɔ tu inɔ i ka hulɔ

i tɔnaɔ weetu na í kɔna siyisuyɔ.

17 Icate ncaa taa ké heen ka tɔki, isu nyutu taa.

Pinasi nsi pa calɔɔi teu tɔ

su peeki tɔnaya si tɔɔnaya.

18 I pɔsa pɔpɔtu ke ɔmusi

na í haɔna kɔpɔntɔɔ ke mɔ waali.

I haɔ mɔ kawalaya isu naaɔ na keke tɔ,

mɔ tɔm we waiyo ké.

19 I tɔɔ si:

Tacaa la mpi n caa lapu tɔɔ lɔŋ na tɔ ná.
 Me si: Tɔ caa tɔ ná mpi mpi lseyeli Iso Nanɛ tu
 suwa na í tɔŋəyi na í laki tɔ.

20 Mpa me í yaa kɔpantu ke isayatu,
 na isayatu ke kɔpantu tɔ.
 I yaaki nyaaləm ke səkrɛtuɔ,
 na səkrɛtuɔ ke nyaaləm.
 I layasəyi lelen ke nyaɛ,
 na nyaɛ ke lelen tɔ, mə tɔm we waiyo ké.

21 Mpa me í nyənəyi mə tɔyi ləmayasɛɛ
 nyəma yaa layatɔnaa tɔ,
 mə tɔm we waiyo ké.

22 Mpa me í ké tanɛkavnaa ke sɔlɔm tɔnyɔɔle tɔ,
 mə tɔm we waiyo ké.

Mpa me mə yaa mə tɔyi akanaa ke sɔlɔm situɔyɔ taa
 tɔ,
 mə tɔm we waiyo ké.

23 I haaki tasəkəle tu ke tampana
 ke kuhav tɔɔ ké huɔle taa,
 na í kɔ tampana tu tɔm.

24 Pə tɔɔ ké í ká nyaya kəkə ke
 lɔŋ isu kiisi yaa nyutu kɔwɔlɔtu.

I ká tasa mə kila tɛɛ, na í saali yem.

Mpi tɔ, í nyəna yem ké Pə təna pə tu Tacaa
 kɔsɛyəsətu.

I foota lseyeli Iso Nanɛ tu kɔyɔɔtɔtu.

Tacaa pááná

25 Pə tɔɔ ké Tacaa pááná kpana ɪ yəlaa.
 I teyeta ŋkumle na í má-wɛ.
 Ilena pɔɔŋ sele,
 na səttaa sɔyɔti hapɛɛ tɔɔ, isu nyutu.
 Paa na mpɔ Tacaa pááná ta hɛɛ.

Tacaa tɔŋna ŋkumle ke teyetyu kɛ.

²⁶ Tacaa sika tuuta ke piitim pooluŋ nyɔm.

I hula kacɔyulaya na ɪ yaa-wɛyɛ
antulinya tɔnaya tɔɔ si pɔ kɔɔ.

Mɛyɛle na pɔ tɔŋna kɔntɛ ke lɔŋlɔŋ.

²⁷ Yoolaa mɛ pɔ taa nɔyɔlv ta kɔ yaa ɪ pɔntɔyɪ.

Tom ta kaa nɔyɔlv, nɔyɔlv tampala ta hɛti,
pɔcɔ ɪ ntɔŋkpala ŋmɔnaya ta fiti.

²⁸ Yoolaa sala pɔ nyɔmɔ kɛ,
na pɔ tɔŋ pɔmɔ.

Pa kraɔanɔŋ aɔwa wɛ tɔŋ ke ɪsu kɔkɔramɔŋ,
na pɔ yoo keekɛnaa cɔki ɪsu kacuculaya.

²⁹ Yoolaa mɛ pɔ yoo kakiisasi nɔyɔsɔna kɛ
ɪsu tɔyɔlaya alv nyɔŋka wula.

Pa nyusɔyɪ kɛ ɪsu tɔyɔlasɪ kɔfasɪ.

Pa kraaki pɔ tɔyɔnasɪ, nɔyɔlv fɛi si ɪ lɛkɔyɪ.

³⁰ Kuyaku ŋkɔ,

kɔkɔtɛ sɔsɔlɛ kɔ kɔlv mɔ tɔɔ ɪsu tenku kɔkɔtɛ.

I kɔ nyɔnna tetv hɔyɔlvɔyɔ tɔɔ,

na ɪ nɔ sɔkɔpɛtɔyɔ na laŋwakɔlle.

Mɔsɔyɔ anaam kɔ wɔɔsɪ nyaaɔlɔm tɔɔ.

6

Isayii sɔvv ke Iso tɔmlɛ taa

¹ Osiyasɪ sɔm pɔnaya ke Isayii mɔ, ma nɔ Tacaa ke
toosee taka taa. Ma na-ɪ kɛ na ɪ caya ɪ kumte sɔsɔlɛ
tɔɔ, na ɪ kpai suwa ɪ tɔyaya. ² Na ɪsɔtaa taŋɔlaa napɔli,
mpa pɔ wɛna keŋ naatoso naatoso tɔ, pɔ sɔŋaa na pɔ
cɔɔna Iso. Keŋ naale ka takɔna pɔ ɪsɛntɔɔ, na naaleye
pɔ nɔɔhɛ tɔɔ. Iɛna pɔ kulɔyɔna naale. ³ Mɔpɔyɔ pɔ
yɔyɔtaya na pɔ cɔki tɔma na nɔɔsɪ sɔsɔnsɪ si:
Pɔ tɔna pɔ tv Tacaa keɛ Naŋŋ tv Naŋŋ tv Naŋŋ tv.

Nyá teu suwa tetu tēna taa ké.

⁴ Isōtaa tanlaa nōosi selaya Isō tōyaga kite tee, na nyōosi nyala ka taa. ⁵ Mprógú Isayii má, ma tōma si: Hai, ma tōm tēma. Mpi tō, ma kyōyōtutu fei teu. Ma yōlaa mpa pa heku taa ma wēe tō, pēle pa kyōyōtutu fei teu tōtō. Pōyele ma nana ma isōpōle ke Pō tēna pō tu Tacaā wulav.

⁶ Ama isōtaa tanlaa mpe pa taa lelv kola hōntu, na í kōō ma kin. I tōka i nin taa ké mamate nte i lōsa kōtaya tōlate tō tō, na kpētōlvu. ⁷ Ilena í nyōtō ma nōyō na í tō si:

Mamate tokina nyá nōyō, nyá isayatu na nyá kawalaya kpiisaa.

⁸ Ntēna Isayii má, ma nu Tacaā pōōsaa si: Aweye maa tili? Awe ká la tá nōyō tō tu? Ilena má cō si: Mayalō tili-m.

⁹ Mprógú i tōma-m si: Polo n heeli Iseyeli yōlaa si, paa í nu isōna, í kaa cekōna. Pōyele paa í nyōna isōna í kaa ná.

¹⁰ Ma kv mō lōmayasēe taa, si í taa cekōna.

Ma tōka mō nkpaññ, si í taa nu natōli.

Ma wiisa mō ise, si í taa na pulv.

Pō taa kōō na í keesōna ma tōō na má waa-me.

¹¹ Mprógú Isayii má, ma pōōsaa si:

Tacaā, pōlee ké mpu inu pu su tēnaga?

Ilena í cō-m si:

Waatu wei pu kpiisi acalēe na pō kō yōlaa,

na teesi wēe kpēte,

na cacakōñ wēe kpēte, nōyōlv fei tō.

¹² Tacaā má maa lōsi tetu yōlaa,

na má pōna-wēye pooluñ,

na pō kaasi-tōyi kpēte.

13 Ye pə kaasa yulu kuləm ke naanowa taa,
paa ku ílé tətə.

Ama pu kaasi yəlaa mpe isu pa setuyu tuyu
na pə yeke kite na tə neyətəyi tə.

Kite nté tu la akpaale kvfate nte tə ké Iso nyənte tə.

7

Təm nti Tacaa yəyətə wulav Ahasi təə tə

¹ Wulav Ahasi waatv ke Asilii wulav Lesen, na Iseyeli wulav Peka, Peka inɪ ɪ caa keke Lemaliya. Ḿpúyú pa tii Yosalem ɪcate təə sɪ pa yookina-te, ɪe pa ta pəsi. Wulav Ahasi inɪ ɪ ka kena Yotam pəyalv, na ɪ cəsə Osiyasi ka kena Yuta wulav. ² Ḿpúyú pa heela Tafiiti ləlyvu tv wulav Ahasi na ɪ təyaya sɪ, Silii yoolaa kəma na pá siki Ifəlayim taa. Tənyaya təm nti tə lapa na wulav na ɪ yəlaa pá sele isu heelim ciyituyu hətuyv tə.

³ Ḿpúyú Tacaa təma Isayii má sɪ: Nyá na nyá pəyalv Seyaa-Yasupi í polo na í ná wulav Ahasi. ɪ we isətəa lule ləəv nəyə ke cətəlaa taale hapəle təə.

⁴ Heeli-ɪ sɪ caya təpamm. Səyəntv í taa kpa-ŋ, yaa nyá apalətv yəələna Silii tv Lesen, na Lemaliya pəyalv pa pááná. Pə taya pulv, a wee ké isu tuputusi naale kəkə. ⁵ Ma nyəmá sɪ Silii nyəma, na Peka na Ifəlayim yoolaa caaki pa kulɪ nyá təə. Halɪ pa təma sɪ: ⁶ Tə kpa Yuta nyəma təə, na tə nyaasi-we. Tə caali-we na pá təŋ-tv. Tə kpa Tapeeli pəyalv ké wulav na toŋ. ⁷ ɪe Iso Tacaa yəyətəa sɪ:

Təle tə kaa təyə.

⁸⁻⁹ Mpi pə təə tə, Silii ɪcate səsəəle nté Tamasi,
na Lesen keke təna wulav.

Ifəlayim nyəma ɪcate səsəəle nté Samalii,

na Peka keɛ peɛ pa wulav.
 Pə kaasa pusi nutoso na kakpasɪ,
 na Ifəlayim nyóma saali yem.
 Ye mu ta matəna Tacaa, mə saaləɣi yem tətəɣə.

Isə we tá kinj

¹⁰ Ḿpúyú Tacaa heela Isayii si í teləsi Ahasi si:
¹¹ Sələmi nyá Isə Tacaa maɣa yaasi wei n ká tena nyá
 taa si ma we nyá waali tə. Paa atətəle taa ké n caa yaa
 isətəa ké n caaki.

¹² Tənaɣale Ahasi cəwa si: Aai yoo, ma kaa sələmi
 pɔlɔpɔ. Ma kaa maɣasi Tacaa si ma naa i waali.

¹³ Ḿpɔyɔle Isayii cə-i si: Tafiti lɔlɔyɔ nyóma me,
 í nu ma təm. Isu í lapɔ yəlaa tə, pə ta maɣa-meɣele
 na í caa i kpeɲna ma Isə? ¹⁴ Təw, Tacaa ká hɔli-meɣe
 yaasi nəɣəlɔyɔ i maɣamaɣa. Inəɣəle si: ɪ nyəni, pɛelə
 wei i ta nyənta apalɔ tə, i ká haɣa həɣə, na í lɔli
 apalɔpəyaya. Paa ha-keɣe hətə si Imaniyeli. Hətə
 tənə tə yəɣətəɣi si Isə we tá kinj. ¹⁵ ɪ təɣənaya nté
 naanim na tɔɲ. Haləna í nyi isayatu kisuyɔ, na í mu
 kɔpantu. ¹⁶ Ama na pəcó apalɔ pəyaya ŋke ká nyəɲ
 isayatu kisuyɔ, na kɔpantu mɔyɔ tə. Awulaa mpa inɪ
 pa naale pa susəɣi-meɣe watɔ ke mpɔ tə, pa yəlaa ká
 lə pa tetɔ. ¹⁷ Ama Tacaa ká kəna nyana nyá yəlaa
 na nyá lɔlɔyɔ nyóma mə təw ké mpusi. Too tə pa ta
 nata mpusi inəɣi waatu wei Yuta na Isəɣeli pa faɣaa
 tə. Asilii wulav ká la mpi təɣəle.

Kolontunaa watɔyɔ

¹⁸ Kɔyakɔ ŋkɔyɔ Tacaa ká yaa kolontunaa na
 kacɔyɔlaya.
 Paa luna Icipiti pəɣə Nili na tenku pa atama taa tetɔ
 taa,
 na pá kəw, isɪ kacəsi.

Paa luna Asilii tətə isu tun səsəkü.

¹⁹ Pa təna paa kəw na pá caya ləwə wei
i lumaa tə i taa.

Na kəkraməw pəwələe taa,
na səwa hətu taa, na hila təna taa.

²⁰ Kuyaku ηkuyü Tacaá ká kənti
Ifəlati pəwə waali hənuyü.

Asilii wulaw təm ke pa kəsəwə mpu.

I ká kəw na í looli mə nyəwə,
na mə tənəw təw hontu, na mə tantəw.

²¹ Kuyaku ηkuyü paa mə təyawa ηka
kaa təw nau alonyəw,

na pəw ke naale.

²² Ilena pá nyaasəwə pə naaləm ke katatəlaya.

Mpa mpa pu kaasi tətü taa tə,
naanim na tun ke paa təkü.

²³ Kuyaku ηku tətə,

paa pa səwa lesew tun iyawa (1000) ke taale taa,

na pə liyitee lu nyəwətu iyawa (1000),

paa yele-te na nyutu isayatu leeki.

²⁴ Halı yəlaa ká suw tə taa ké na təwə

na nyəmə na pá yeli.

Nyutu isayatu təna ká suna tətü təna taa.

²⁵ Paa pulasi nsi si təw pa halayana akuyü tə,

nyutu isayatu ká nyaləna,

pə kaa wəe suw.

Haləna pá yeki naaw na

heew ke pə taa na í təkü.

8

Pa ηmili kolontu waali, pá kuu wontu ke ləw

¹ Μπόγύ Tacaa tōma Isayii ma si: Kpaɣa kpaata, na ń ηmaa ι τῶ κέ ηmaatv kuyasələtu na pə naaki teu si: Pá ηmili kolontu wontu waali, pá kuu wontu ke ləη. ² Uena má huli kpaata inəɣi aseeta nyóma naale mpa ma wena naani tῶ. Mpeɣele Kətɔlv Wuliya na Yepelekiya pəyalv Sakalı. ³ Μπόγύ ma nyəamá ma alv. I ké Isə kuyəɣətutv teləsɔlv ké. I lapa teu ulena í lvli apalv pəɣaya, na Tacaa tó si, má yaa-ke si: Masεε Sakalı-Hası-Paası*fa*. ^a kolontu waali, pá kuu wontu ke ləη. ⁴ Pə taɣa pɔlv tῶ, mpi si pəɣaya ká nyəη yəɣətuyv si, paapa na nnaa tῶ, pa kuu Tamasi na Samalii pa wenaυ na pá pona Asilii wulav.

Asilii yoolaa watvɣv

⁵ Μπόγύ Tacaa tasa Isayii maɣa heeluyv tətῶ si:
⁶ Mpi pə tῶ yəlaa pane pa kisa Silowee
 ləv lvm mpi pə kpeη təpamm,
 na pá lə apalv ke awulaa Lesη
 na Peka pa təm taa tῶ.
⁷ Pə tῶ κέ maa kpaası Asilii wulav na ι yoolaa pa toη.
 Isu lfəlati pəɣə səsaya lvm na ka hola səsuyv,
 na pə watı kvtemiη tῶ.
⁸ Asilii nyóma ká watı isu lvm na í li Yuta nyóma,
 na pə suηa pa luyv tee.
 Paa waləsi pa kvtemiη ke pa tetv ıwalav tῶ.
 Isə we tá kiη.

Yəlaa təma kpaı nyəna

⁹ Piitimnaa me, í kiisi yoou kakiisasi,
 səɣəntv səsəəntv taηa-meɣe.
 Mpa me mə we tetv poolvη tῶ mu ke ηkpaηη.
 I taɣanı mə təɣi yoou tῶ,

^a **8:3** Sakalı-Hası-Paası: Loonja kanε Hepəla nyóma təm ké. Pə nyoyv nté si, pa ηmili

səɣəntu taŋa-meɣe.

¹⁰ Ǫ həkə na í si, pu saali yem ké,
pəcó paa ntiyi í ká yəɣəti, tə kaa la.
Mpi tə, Iso we tá kiŋ.

Pəle kvcopəle

¹¹ Ḿpúyú Tacaa kra Isayii má, na í kraali-m si má
taa

kεena yəlaa mpe pa yaasi. Nti i yəɣətaa təɣəle si:

¹² Ǫ taa nyəni waali luw ke mpi
mpe pa nyənəɣi waali luw tə.

Ǫ taa nyana mpi pa nyaŋna tə,
səɣəntu í taa kra-me.

¹³ Pə təna pə tu Tacaa tike ke í ká nyəni kate pulu,
na í nyana-i na í se-i.

¹⁴ Ǫ ké Iso təsele ké.

Ama i ká pəsi tətəɣə kvcramuyu

ŋku ku co Yuta nyəma na Iseɣeli nyəma tə.

Kuləm inɪ tətəɣəle puluyu

na katəka ke Yosalem nyəma.

¹⁵ Pu co pa payale na pá hoti na pə wakəli-we.

Katəka ká puu-we na pá kra-we.

Kəɣənaŋ svsuyv kisinav

¹⁶ Ḿpúyú Isayii təma si: Ma tuyi təm tənɛɣe pulupu
taa ké. Maa kaləsi ma kuvɛɣesətu nti ma caaki
seɣesuyv tə tə təə. Ma təŋlaa tike ke maa heeli-ti.

¹⁷ Tacaa ha Yakəpu ləluɣu nyəma ke siyile ke laasaya
təə ké. Ue Tacaa ke ma tɛələɣi na ma tuyi-i naani.

¹⁸ Ma na piya mpa Tacaa ha-m təɣələ. Tə we ké isu
Iso kvhuləm mpi pə húləɣí Iseɣeli taa si Pə təna pə tu
Tacaa we Siyənə puɣu taa tə.

¹⁹ Ye pa təma-me si: Ǫ pəəsi mpa pa svsəyi na pá
yaaki atətunaa, na pa heeliyi cele təm tə. Pa wɛlətəyi

pa luuj tee ké na pá mutəyi yem. Ile í cə-wε si: Pə wε teu si t́ pəəsi sətaa ke weesiŋ nyóma təm na? Iso ké tu pəəsi yaa sətaa? ²⁰ Ile í ká cə-wε si: Tacaa təm na i seyesuy taa ké tu məli. Ye wei i kisa mpv pəntv kaa fe tev.

Səkrətyv taa təntə

²¹ Paa cə tətə taa ké,
na ikaale kra-wε na nyəəsə pu-wε,
haləna pá tūv pa wulav na pa Iso.
Ilena pá kraasi pa ise na isətaa.

²² Ilena pá tisi-yε na ate,
na pá ná laŋwakəlle na səkrətyv
na nəyəse səsəəna.
Ilena pá pona-wεye səkrətyv anaam taa.
²³ Wei i wε səkrətyv kune kv taa tə,
u pəsəyi na í fiti.

Pa lula-tvyv pəyaya

Hatoo ləŋ taa ile,
Sapuləŋ na Nefətali pə həyələŋ nyóma
ka wε feele taa ké.
Ama paa te na pa kusi nyəəŋ.
Pə krajav teŋku wei i wε ilim təlule tə,
haləna Yaatanu pəyə waali.
Paa na Kalilee timpiwε muvlaa wεe tə,
paa kusi nyəəŋ ke təna.

9

¹ Yəlaa mpa pa təŋ səkrətyv taa tə,
pa naaki nyaləməle səsəəle.
Mpa pa wε ahoo səkrətyv səsəəŋkv taa tə
nyaləməle tula pəle pa təə.

² Tacaa laki na pa laŋa huləməyi katatəlaya,

na pa aηmaala sɔɔsɔyi.
 Pa laηa hɛɛki nyá isentaa ké isu kumtu waatu.
 Yaa isu pa talɔyɔ mpi mpi pa kuu yooɔ taa tɔ.
³ N kɔɔlɔyi sɛyɔla ke nyá yɔlaa tɔɔ.
 N pɛlɔyi kprátóyó ηku pa makayana pa siyile taa tɔ.
 N pɛlɔyi ηmakəllu tɔpɛte,
 isu n ka lapɔ Matiyay nyóma waatu tɔ.
 Ḿpóyó n fitiyi pa ηmakəllaa ke saηa.
⁴ Kɔkɔ ka nyaya yooɔlaa ntaηkpala wena
 a taη í nukɔ kav kav tɔ,
 na pa tokonaa mpa caləm taanaa tɔ.
⁵ Mpi tɔ, pa lɔla-tuyɔ pɛyaya.
 Pə ha-tuyɔ apalɔ pɛyaya.
 Iso cɛla-keye pəsuyɔ.
 Ka həla nte: Layatu tasɔlɔ kupaη,
 Iso Tonɔ tu, Caa Tam tɔɔ nyəη, Hɛɛsuyɔ Awulumpu.
⁶ Ka kawulaya tonɔ ká walɔyi ké.
 Ka kawulaya ká wɛɛ hɛɛsuyɔ taa.
 Káá lɛɛti Tafiiti lonte taa.
 Tampana tɛηyɔyɔ na siyisuyɔ tɔɔ ké ka tonɔ ká səη.
 Tacaα Pə təna pə tu tɔwa ɪ taa ké si
 ɪ lakɔ pə təna ɪsəntɔ.
 Mpi tɔ, ɪ sɔɔla ɪ yɔlaa ké.
 Pə krayav nɔɔnɔ tɔ, haləna pə polo tam.

Tacaα pááná
(Kvkalɔyɔ 5:25)

⁷ Ḿpóyó Tacaα yɔyɔta Yakəpɔ yɔlaa
 Iseyeli nyóma ke təm na t́ tɛη-wɛ.
⁸ Yɔlaa təna nu mpɔ.
 Pə krayav Ifəlayim nyóma təna na Samalii nyóma
 tɔ.
 Ilɛna pá yɔyɔtəna kalampaanɔ si:

⁹ Pilikinaa kolunɔa tima.

Ama tu nɔma-ke na pɛɛ kusaakeɛ.

Tunɔ kpaɪ nyɔnɔ taanɔ pɛlaa.

Tu lɛɛti i lona taa kɛ tunɔ tonɔ nyɔnɔ taanɔ.

¹⁰ Mɔrɔyɔ Tacaɔ kusa mɔ kolontunaa Lesɛn

nyɔma pɔɔnɔ sɪ pɔ yooɔa-me.

¹¹ Silii nyɔma ntɔ na ilim tɔlule tɔɔ,

na Filiisi nyɔma na ilim tɔtule tɔɔ.

Pa haa nɔɔsɪ sɪ pa liki lɛyɛli nyɔma mɛ.

Paa na mpu tɔ, Tacaɔ pɔɔnɔ ta hɛɛ,

i tɔnɔnɔ nɔkumle ke teyɛtuɔu kɛ.

¹² Isɔna Isɔ mɔpa i yɔlaa tɔyɔlɛ.

Paa na mpu lɛyɛli nyɔma mɛ

i ta mɔli mɔ Isɔ kinɔ.

I ta keɛsɔna pɔ tɔna pɔ tu Tacaɔ tɔɔ.

¹³ Kuyaku kulomɔyɔ taa kɛ Tacaɔ

kɔ seti nyɔyɔ na suka.

Tacaɔ kɔ wakɔli sɔsaa na sɔkpɛma.

¹⁴ Layatɔ tasɔlaa na nyɔyɔ nyɔma ntɛ isɔtaa.

Isɔ kuyɔyɔtɔtu telɔsɔlaa pɔpɔtonaa ntɛ pɔ tɛɛ.

¹⁵ Mpa pa tiikiyi yɔlaa mɛ tɔ pa tolisiyi-meɔɔ,

na mpa mɛ mɔ yeki na pɔ tiikiyi-me tɔ, mɔ leki.

¹⁶ Pɔ tɔɔ kɛ Tacaɔ kaa kenti mɔ ifɛpiya tɔɔ.

Pɔyɛle i kaa wɛɛna mɔ lelaa na mɔ suluwaa
pɔtɔtɔlɛ.

Mpi tɔ, i kɛ asayaa ke mɔ tɔnaya.

I laki kawalaya, na i yɔyɔtɔyɔ acaalɔtu tɔm.

Paa na mpu tɔ, Tacaɔ pɔɔnɔ ta hɛɛ,

i tɔnɔnɔ i nɔkumle ke teyɛtuɔu kɛ.

¹⁷ Yɔlaa isayatɔ wɛ kɛ isɔ kɔkɔ nɔka ka nyaki tɔ.

Ka nyaki sɔwa, ka nyaki hɔtɔyɔ.

Ka nyɔɔsɪ nyalɔyɔ na sɪ kraaki isɔtaa tɔliyiliyi.

18 Tacaa pə təna pə tu mu páná,
a nyaki tetu na yəlaa isu kəkə.
Nəyolu u yeki i təyontəle.

19 Pa nyasəna ntəyən tə, pa nyəyəsɪ ta si,
pá lina mpətəy tə pa ta haɣa.
Paa wei i təkɪ i təyontəle wei i ka sənə-i tə.

20 Manasee na Ifəlayim nyəma pɛle pa kuləyɪ təma
tə.

Iləna pa naale pá krentɪ na pá kulɪ Yuta nyəma tə.
Paa na mpɪ Tacaa páná ta hɛɛ.
I tənna i nkumle tɛyɛtuɣu ké.

10

*Tacaa páná kpaasəlaa
(Kvkalvɪv 1-4; 5:8-24)*

1 Yəlaa mpa me í sukɪ nti tə ta siyisi,
na í tɪyɪ kiin na pə wakələyɪ lelaa tə,
mə təm we waiyo ké.

2 I pɛɪ ma yəlaa kunyontɔnaa na acamaa ke
tampana.

I leekəyɪ alaa leelaa na suluwaa ke pa nyəm.

3 Isənaya í ká la kuyaku kɔnaasɔyɪ wule?
Waatu wei wakələyɪ ka kə-mɛ na poolɪn tə,
Leyɛ í ká se na í nɛmɛli?
Leyɛ í ká su mə wɛnəv?

4 Pə ta kaasi kulapɔyɪ, pə wɛɛ sɪ tɛlasɪ təma
í kələsɪ-mɛyɛ saləkətɔnaa taa ké.

Yaa í hoti na í sí.
Paa na mpɪ tə, Tacaa páná ta hɛɛ.
I tənna i nkumle tɛyɛtuɣu ké.

Asilii nyəma tɛləsa mpəle

5 Μπρύγύ Tacaa yəyətəa si: Kai, Asilii, nyá kɛna

ma páána tēpite. Nyagale ma páána akaluyu.
N ké ma páána səsəəna wontuyu ké.

⁶ Nyaga ma kusaa na í hə ma yəlaa ŋkraŋyuy
ke timpi pa kraasa ma páána tə.

Má yelina na í kuu pa wontu na í ŋmul-ti,
na í feli-weye nəhəe isu afəla.

⁷ Ama Asilii nyəma naa huuki mpu.
Piitimnaa pagale wakəlyuy, na pa kuyu tike
ləmayasəe wenna pa taa.

⁸ Na pá təŋ si: Tá yooŋ nyəŋ nyəma ké awulaa ké.

⁹ Mpu tətəyə pə lapa Kaləne na Kaakemisi na Hamati
na

Aləpati na Samalii, na Tamasi pa acaləe.

¹⁰ Ma təŋ ke ma tənə niŋ ke kawulası nsi si tui
kəla Yosalem na Samalii pə nyəŋ ke pagale tə.

¹¹ Isəna ma kpiisa Samalii na i tui tə,
mpu tətəyə ma pəsəyi má kpiisi Yosalem na i tui.
Ma wena pə təŋ.

¹² Waatu wei Tacaá ká tē Siyəŋ puuy na Yosalem
pa ŋkraŋyuy ke həm tə, i ká paasəna Asilii wulav
kalampaani tu inı. Na isəna i nyənəyi ləlaa ke yem
tə. ¹³ Haləna í təŋ si:

Ma mayamaya ma təŋ na ma layatu
ke ma tuusina piitimnaa tetu toosi na má kuu pa
wənav.

Na má təyənı awulaa ke pa kumlee təw isu aka.

¹⁴ Isu sumaya seekuyu na ká yele tantə na yala na pá
kuu tə,

ńpóyó ma kuu piitimnaa wənav na pa tetu.

Nəyəlɔ ta ciyiti keluyu,

yaa í kuli nəyə na í wii puw mayamaya.

¹⁵ Laale ká pəsi na tə sa tə təyi tə təkulo niŋ taa?

Yaa kaafənta səyaya ka lana kalampaani ke kaafənta
niη taa?

Pə we isu kprátóyó teyetiγina nteγe ku təkulo,
na akaluyu náá fiγitiγi ku ləγəlo.

¹⁶ Pə təə ké Iso Pə təna pə tu ka yele,
na Asilii yoolaa kuyasəlaa te taasi.
Uena kəkə kuηi pa teeli inu i taa na ká mu.

¹⁷ Mpi tə, Iseyeli nyəma nyaaləm
ká wee isu kəkə.
Iseyeli nyəma Naηη tu
ká wee isu kəkə kumumuka.
Kaa nyaya səwa ke kuyaku kulumuγu.

¹⁸ Na pə wakəli hətə səsəontu
na tuη tawa təkpaataa.
Uena Silii nyəma pəsı isu mpa kutəη pəena tə.

¹⁹ Tuγu kulumuγu kulumuγu
ká kaasəna Asilii hətuyu taa.
Paa pəyaya səkpelaya ka pəsəγi na ká kala-i.

Iseyeli nyəma kakaasaya

²⁰ Kuyaku wee ηku ku taa Iseyeli yəlaa kakaasaya,
mpa me í ké Yakəpu luluyu nyəma tə. I kaa tasa Asilii
nyəma mpa pa ηmakəlaya-me təγə naani tuγu. Ama
mə Iso Tacaə wei i ké Iseyeli Naηη tu təγə í ká tu naani.

²¹ Mə yəlaa kakaasaya ká məli. Yakəpu nyəma me
mə kakaasaya ká məli mə Iso toη tu təə. ²² Iseyeli
nyəma me, paa mə yəlaa samaa we isu tenku nəγə
kanyəηa tə, mə taa kakaasaya tike ká mələna Tacaə
təə. Pa tema mə wakəluγu təm ke suw, na pə tu muηa-
meγe. ²³ Tacaə Pə təna pə tu Iso ka wakəli tetu tənaya
isu i suw tə.

I taa nyana Asilii nyəma

24 Μπόγύ Pə təna pə tu Tacaa Iso tōma i yəlaa mpa pa wε Siyōη puγυ taa tō si: I taa nyana Asilii nyóma mpa pa maki-meγε kpatəη tō. Pa teyetiγi akaη ke mē tōo isu Icipiti nyóma lakaga-meγε hatoo lōη taa tō.
 25 Mpi tō, pəciuu tike ke pə kaasaa, na ma páána hεε təkpataa. Uena á huuna Asilii nyóma na á wakəli-wε.
 26 Pə təna pə tu Tacaa ká kraasi i hika na isōtaa, na I casa-keγε Asilii nyóma isu i ka lapu Matiyaη nyóma ke Oλεpi kukpamuyυ tōo tō. I ká kraasi i kpatóγú na isō ké tenku tōo. Isu i ka lapu Icipiti nyóma tō. 27 Kuyaku ηkuyυ i ka kəəli mē nyuyυ taa ké səγəla wena Asilii nyóma ka sukα-me na á nu-me tō. Na í fiti ηmakəlyυ mpi pa ηmakəlayα-me tō.

Kolontu kpatəna Yosalem

28 Μπόγύ Asilii nyóma lεeka Ayati icate na pá fayana Mikələη nyənte taa na pá yele pa wontu ke Mikimasu.
 29 Uena pá fayana kukpaməη naale hεku na pá tō si: Tə siki Kipeya. Səγəntυ pu Lama icate nyóma na pá seliγi na Sayuli icate Kipeya nyóma seeki.
 30 Kalim nyóma mε, í ma kapusi na Layisa nyóma náá tu ηkpaηη. Uena Anatəti nyóma náá cə, pa təm wε konyōη.
 31 Matəmena nyóma seeki. Kepim nyóma pεekəγi təcəəsəle.
 32 Kolontunaa ká tasa Nopi icate ke səηuyυ ke kuyaku ηku, na pá teyeti Yosalem pulayα Siyōη ke ηkumle.
 33 Tacaa pə təna pə tu ka caati pilinasi na toma.

I ka seti tunj wei i kəla kuluyu tə
na í peti ate,
na í tisi wei i tee leləŋ tə.

³⁴ Paa seti hətu səsəontu na laale.
Lipən hətuŋu taa tunj səsəŋ ka hoti ate.

11

Wulav kɔfalv təm

¹ Pəle pə waali ile pəliŋa ká hēli Sese*fa* kite
kɔpənte tə. Akpaale ká lu i lɔluyu lila tə. ^a tɔŋv kite.

² Taca Feesuyu ká wee i tə kē.
Ku ha-i ləmayasee na í tiikina i yəlaa.

Na isəna yulv ka puli təma kulapee
na nyəm tə na a lapv.

Nku kv yekina na yulv nyi Isə na í weena i səŋəntu.

³ Taca nyamnav nté i lanhuləmle.

I kaa lana təm nti i nu kənu təŋ təmle.

⁴ I ká təŋ siŋisuyu na í hɔvna kɔnyəntvnaa,
na í təŋ tampana na í yəŋətəna

tətv taa wahala nyéma.

I kuyəŋətətv ke i

ká mana tətv yəlaa isu kɔrátúŋ.

I ká kv asayaa na i nəŋ taa kuyəŋətətv.

⁵ Tampana təŋvɔŋ na kɔpəntv lapv ká pəsi
isu tampala na í təŋəl.

⁶ Taale haya na iwəyaya paa caya təntəmle.

Kpou na pinaya pələŋe təhəntəle kuləmtəle.

Pəyaya səkpəlaya ká tiikiyina-we.

⁷ Nav na taale wontuyu ŋku pa yaa si wusi tə paa kaa
nyutv tətəŋəle, na pa piya náá hənti təntəmle.

Nyutv ke təŋəlaya na nav paa təŋə.

^a **11:1** Sese: Sese ke wulav Tafiiti caa kē, i lɔluyv ke pa yaaki isu

8 Pəyaya aħulom ka liyili tom púúyú təə.
Pəyaya səkpelaya náa səsı ka niŋ ke akala púúyú taa.

9 Tacaa puyv naŋŋ nyəŋku təə tu
nəxəlv kaa la ı təxəntəle ke isayatu.
Pə taɣa pulv, yəlaa ká nyı Isə ké na pə su
tətv isu lvm waasuyv teŋku lumanj təə tə.

10 Kuyaku ŋku Seseə ləlvuyv tu ka səŋna isı
antulinya yəlaa tuuta.

Piitimnaa ka kəə sı í taa-weyə layatu,
na Isə teeli na timpi taa ı wəe tə.

Mpa kolontunaa ka kuuwa tə pa məlvv

11 Kuyaku ŋku tətəxə Tacaa n ká huli nyá toŋ.
N ká ləsi nyá yəlaa, na n kəna nyá nyəma kakaasaya.
Mpa paa wə Asilii tətv, na Icipiti ntəxəŋ tətv,
na Icipiti mpətəŋ tətv, na Itiyopii tətv, na Ilam tətv,
na Pabiloni tətv, na Silii tətv ıcate Hamatı,
na tətv nti lvm cəənaa tə.

12 N ká kpaası piitimnaa ke tuuta.
N ká kpəyeli Yuta nyəma na Isəyeli nyəma mpa
pə kuuwa na pə yası tətv təna taa tə.

13 Waatu ını Ifəlayim nyəma isesəemle ká saalı.
Pu kpiisi Yuta nyəma kolontunaa.
Yuta nyəma kaa lu Ifəlayim nyəma ke patule.

14 Paa kpəntı na pá kpa Filiisi nyəma təə
ké ilim tətule
pəəŋ taa. Paa məŋna ilim təlule təə,
na pá kuu wəlaya tətv taa nyəma wontu.
Paa təxə Itəm na Mowapv pə tətv na
pá ŋmakəli Amoni nyəma nyəntv.

15 Tacaa n ká yelev na Icipiti
ilim təlule təə teŋku ŋkpalaya lvm nyəə.
N ka teyevi katanja ke Ifəlatı pəxə,

na í faya-keye lóisi naatosompəwəlaya,
 na nyá nəwə heelim kəkə nyəm.
 Haləna yəlaa təη na pá tesəyi nəəhεε.
 16 Ulena pə kaasi hapəle ke yəlaa
 kakaasaya ηka ka we Asilii tə.
 Isu pu kaasuyv lseyeli
 nyəma ke pa nyənte ke hatoo ləη taa tə.
 Waatu inəyi pa lukaya Icipiti.

12

Isə samtv yontu

1 Kuyaku ηkuyv í ká sa Tacaa na yontu si:
 Hai, Tacaa tə sama-η.
 Nyá pááná mənnaa ké. Ama n kv-yeye tá təə.
 Hεεsi tá laηa.
 2 Isə nyayale tá nyuyv yátú.
 Tu tv-η naani ké.
 Səyontv kaa kra-tv.
 Mpi tə, Tacaa nyayale tá ton, na té saηi-η.
 Nyayale tá waasv.
 3 Tu lu lvm na laηhvlvmlε ke
 nyuyv yapv seelv taa.
 4 Kuyaku ηkv kv wule í ká yəwəti si:
 I sa Tacaa, i yaa i hətε.
 I kraali yəlaa taa ké i təma təm.
 I təəsi pa təna si Isə hətε nté səsəle.
 5 I sa Tacaa na mə yontu.
 Mpi tə, Tacaa lapa təma səsəna ké.
 Pə weε si pá la na antulinya təna nyi mpv.
 6 Siyəη nyəma me í wilitina laηhvlvmlε.
 Mpi tə, lseyeli Isə Naηη tv wei í wena tə,
 i ké səsə ké.

13

Papiloni tomle

¹ Papiloni tòm nti Tacaa hùla Amòti pəyalv Isayii
ke toosee taka taa təyòlò.

² M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa yəyətəa si:
I kraasi tuuta ke puyv ηku
kv təə fəi pvlv tə kv təə.
I tó yoolaa ke úúú.

I hati-weyə nin si pá svvna ηmakəllaa nənəyò.

³ Ma mayamaya ma kəmtəyəna yəlaa mpa
pə tv ma nin taa tə.

Ma yaawa ma yoolaa taa yoolaa mpa pa yəələyəna
ma səsəəntv na pá hvləyi ma pááná tə.

⁴ Yəlaa kəkəte nukı pəəη taa,
ısu samaa tuutuuma.

Piitimnaa kawulası kotaa na pa kəkəte nukı.

Pə təna pə tv Tacaa má ma kaləyi
ma yoolaa mpa maa yoonə tə.

⁵ Tacaa na mpa ı hvləyəna ı pááná tə
antulinya tənasi ke pa luna hatoo poolvη taa,
na pá kəə sı pa kpiisiyi tetv təna.

⁶ Mə laηa í wakəli na í wii.

Mpi tə, Tacaa kvyakv kpeyətəa ké.

Kv kəη ké ısu Isə Toma təna tv wakəlvyv.

⁷ Pə təə ké yəlaa apalvtv
hoowa na pá pəsi acamaa.

⁸ Səyəntv səsəəntv pu-wə,
na pá mələntəyi pa ti, ısu
lvlvyv wvsası takvzv alv tə.

Na pá nyənəyi təma na səyəntv.

⁹ Tacaa hvule kvyakv kəηna nté.

Kv wule ke ı ká hvli ı pááná səsəəna,

ι kaa wεεna pətətəle.

Kuyaku ηkuyυ ι ka kpiisi asayaa,
na ί pəsı tetυ ke wulaya nyəntυ.

10 Isətulɔɔası na sı loosi təna kaa tasa luu.

Ilım ί lu kpaakpa pəle pə sı.

Pəyele isətυ ná kaa hɔlɔmı.

11 Maa hə antulinya ηkpaɔɔyυ ke ι kawalaya təə,
na má hə asayaa ηkpaɔɔη ke pεle pa kypəntəɔɔ təə.

Maa tisi mpa pa həɔ pa ti tə,

na má yəki ηmakəlla kalampaaɔɔ.

12 Maa yelee na yəlaa laɔ tetυ taa

na pə kəli isυ wɔla kypaɔɔ.

Paa laɔ tetυ taa na pə kəli isυ Ofii tetυ wɔla.

13 Pə təə ké Pə təna pə tυ

Tacaa pááná səsəəna kuyaku

wule ι ka ciyiti isətənyυ,

na tetυ náá sele tə kite təə.

14 Isυ səɔɔntυ kpaakuyυ nam

na ί seeki tə,

ńpúyú paa wei ι ká se na ί mələɔəna

ι tetυ taa.

Isυ heeɔ laɔnyυ tiikilu na ι ya tə,

ńpúyú Papiloni nyəma ί ká ya yem yem

na ί mələɔəna mə yəlaa kiɔ.

15 Ye pa hika mə taa wei pa cətətı-ı nyəma,

na pá kpa mə taa wei pa kυ ílé na layatε.

16 Paa tətəli mə piya na pá kuu mə tεεsı taa wontu

na pá kpi mə alaa na ί nyənəɔı.

17 ńpúyú Tacaa yəɔɔtaa sı:

Maa yelee na Metı nyəma mυ-me na pááná.

Paa ί ha-wεyε liyitee, yaa wɔla, pεle pa kaa nyəɔna
təna.

18 Paa yaɣa mə ifepiya ke nyə́má, pa kaa cɔ́ɔ ahɔ́lɔ́mnaa.

Pə́yele pa kaa wɛɛna piya pətətə́le.

19 Papiloni ka wɛ́ ké ɪsu Kalətée nyə́ma kawulasɪ kacə́ka pɔ́lɔ́pɔ.

Isə́ ká wakə́li-mɛ, ɪsu ɪ ka lapɔ́ Sətəm na Kəmɔ́ pə́ nyə́ma tɔ́.

20 Pɪi kpiisi Papiloni tɛtɔ́ ke tam tɔ́ ké, nə́ɣɔ́lɔ́ kaa wɛɛ tə́ taa.

Paa mpatə́ntaa maɣamaɣa, pɛ́le pa kaa heli, pə́yele tiikilaa na pa kaləkə́ŋ pa kaa sə́ŋ tənə́.

21 Ama taale wontu ká lɛ́tənə́, na kpiisiŋ naa sɔ́vki mə́ tɛɛsɪ taa, na taataanaa náá pə́sɪ tənaya pa tɛ.

Ɔ́na pə́ŋtɔ́lɔ́ŋ náá ŋmaalə́ɣi ncaa taa.

22 Sɔ́nsɔ́məŋ ká sɔ́vna mə́ ɪcətɛ kutulɔ́ŋ kɔ́pə́ŋ taa, na taale hasɪ ke mə́ kutulɔ́ŋ wei ɪ taa í təkaya na í nyə́vki tɔ́.

Pə́ tɛma Papiloni ɪcətɛ kɔ́yaku suw ké na kɔ́ kɛɣɛ́taa.

14

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ́ pa mə́lɔ́vɔ

1 Tacaɔ́ ka wii Yakə́pɔ́ lɔ́lɔ́vɔ nyə́ma mɛ mə́ pətətə́le na í tasa lɛ́ɣɛli nyə́ma mɛɣɛ lə́sɔ́vɔ na í su-mɛɣɛ mə́ maɣamaɣa mə́ tɛtɔ́ taa. Mɔ́vɔ́lɔ́ kaa sɔ́sɪ mə́ tɔ́ na mə́ na wɛ́ í ɔ́ɣa.

2 Piitimnaa lɛ́lɔ́ ká kɛɣana lɛ́ɣɛli nyə́ma mɛ na pá mə́ŋna-mɛɣɛ mə́ tɛ. Na Tacaɔ́ tɛtɔ́ tɔ́ tənaya mɔ́vɔ́lɔ́ mɛ́ pə́ apalaa na pə́ alaa, paa pə́sɪ lɛ́ɣɛli nyə́ma mɛ mə́ yomaɔ́. Ɔ́ ka kuu mpa paa kuu mɛ tɔ́, na í kɛ́ salə́ka ke mpa paa kɛ́-mɛɣɛ salə́ka tɔ́, na í ŋmakələ́ɣi-wɛ́.

Papiloni wulav tənaya

³ Iseyeli nyéma me, Tacaa ka yele na í heesi mə wahalanaa na mə nəyəsee nna yomle toŋ nyənte tənə tə tu-me tə. Ye pə tala waatu ini ɪle, ⁴ ɪ tu Papiloni wulav ke yontu si: A a, ηmakəllu məla isəna, nyá tənaya nté yaa?

⁵ Tacaa n yəka ηmakəllu toŋ na í peli ɪ kpatóyó.

⁶ Ini ɪ makayana yəlaa ke kutamsa na pááná səsəna. I ηmakələyi piitimnaa.

Pa tu ηmakəllu ini ɪ waali.

⁷ Tetu tənə caya təpamm na heesuyu.

Yəlaa yooki laŋhəlvmlə yontu.

⁸ Lipaŋ tuŋ səsəŋ laŋle heewa na í toŋ si:

Too ηmakəllu hotuyu tə, nəyolu ta kənta si ɪ setəyi-tu.

⁹ Ateətəle taa nyéma nu ηmakəllu nyá nyá kənte təm na pə nyəmtəyi-we.

Ateətənaa səlv puwa si pá mu-ŋ.

Nyá kənte yelaa na mpa paa ké awulaa ke tetu taa to pá kuləyi pa kumlee təo ké nyá təo.

¹⁰ Na pa tənə pá yəyətəyi si:

Nyá mayamaya n pəsa ɪcam ke teitei ké ɪsu tá, na í nəyəsəna-tu.

¹¹ Nyá cəməŋ ke pa makaya na pá puyləyəna-ŋ.

Nəənoo n məla atətəle taa.

Nyá kvhəntuyu nté tasətu.

Nyá kutakuyu ke sonsompee.

¹² Tvləmaluyu, nyá wei n tee kəkə ke tanaŋ tə,

isənaya pə lapa na í hoti ate pəcó nyá kələna pi-itimnaa.

¹³ ɪsu n mayasaya nyá taa si:

Maa kpa ɪsətaa, maa tee ɪsətvləŋasi təo.

Maa su ma kpelaya ke puɣu təo.

Puɣu ŋku kv təo ké tuŋ laki

ι kotuyu ke ilim ntəyəŋ təə.

14 Halı n təŋaya sı:

Maa kpa hatoo comcom nəyə taa,

maa tēe isəŋmuntv təə,

maa wēe isu isətaa ləə səəə.

15 Ama pa tusa-ŋ atətəle taa.

N hota rúyú səəəəv taa.

16 Na pə təmsəyi mpa pa naaki-ŋ tə,

na pá nyənəyi-ŋ təpɪŋ na pá pəəsəyi pa ti sı:

Yulv wei inı ι ciyitaya tetv na í cəəsəyi

kawulası təyələ?

17 Inı ι pəsayana antulinya ke wulaya tetv,

na í kpiisiyi acalēe,

na í kisiyi saləkətvnaa cəpv na?

18 Paa piitim mpi pə wulav tooki.

Paa wei ι hənta ι təyaya taa ké na teeli.

19 Ama nyá ulē, pa lə-ŋ ké na n hatələna nyá pələav.

Pa lə-ŋ awalı ké.

N wē ké isu wei pa kəwa yooü taa tə.

N wē isu sətəa mpa pa pətə

rúyú ŋku kv taa wē pēe tə.

N wē isu sətəv wei pa fələyi nəəhēe tə.

20 Ama nyá kaa polo awulaa lələa kiŋ ke pələav taa.

Mpi tə, n wakələ nyá tetv, na n kv nyá yələa.

Pa kaa tasa nyá piitim isayam həte yaav ke paa
wulee.

21 I tayanı mə ti,

í kú wulav inı ι piya ke pa caanaa isayətv təə.

Pá taa tasa kuluyv na pá təyə tetv,

na pá waası tə təə ké acalēe.

22 Múpúyú pə təna pə tv Tacaə yəyətəa sı: Maa
kəli Papiloni nyəma təə. Maa kpiisi pa tetv həte,
na pa lulvŋ təna na pa piitim. 23 Maa la tə taa ké

lucayam, na má pəsi-təyi kulaaləh tətə. Na má hasa-ti təkpeləkpəli na saŋ. Pə təna pə tu Tacaa má ma yəgətəna mpv.

Nmakəlvu təna su tənaya

²⁴ Mpyó Pə təna pə tu Tacaa yəgətəa na í tuu si:

Ye ma təma si mpi pə la pəle pə lakəna.

Má su mpi, pəle pu təgəna.

²⁵ Maa yókí Asilii nyéma tonj ke ma tətə taa,

na má feli-weyə nəhəe ke ma pódj taa.

Maa fiti ma yəlaa ke pa ηmakəlvu taa.

Maa kóólí səgəla wəna pa soka-wə təgə pa nyəəh taa.

²⁶ Mpi ma suwa si maa la tətə təna təgəle.

Isəna ma suwa si maa tu piitimnaa tənaya niŋ təgəle.

²⁷ Ye Pə təna pə tu Tacaa í su nti

awə ká yele na t́ lá yem?

Yaa ye i kusa ηkumle awə ká kpana i niŋ?

Tacaa kpaaləyi Filiisi nyéma

²⁸ Wulav Ahasi səm pənaya ke Iso kuyəgətutu t́ləsulu kaləna Filiisi nyéma si:

²⁹ Filiisi nyéma, mə laŋa í taa huləməna kprátóyó ηku
ku

makaya-mə tó kv pəlvu təm. Mpi tó, tum kusəpu

taa ké akala ká lu. Uəna tum səsə wei i kuləyi huntu

tó í lu akala taa.

³⁰ Ama Iseyeli konyəntunaa səsaa ká

təgə na pə tala-wə,

na wahala nyéma náá hēesi na paa nyaŋna pulv.

Ama maa kv pá na pa ləlvu hoolaya nyéma.

Uəna nyəgəsí na kolontu náá

tēesi kvv ke mpa pu kaasi tó.

³¹ Koloosi acalēe mə mə laŋa í wakəli na í má kapusi.

Filiisi nyéma kəkrentəy təna apalutu lepa.

Mpi tɔ, nyɔɔsi kɔlɔna ilim ntɔɔŋ tɔɔ.
 Sɔɔntu paa kɔlɔm fɛi yoolaa mpɛ pa taa.
 32 Wentiɣi paa cɔ Filiisi nyɔ́ma tillaa?
 Paa cɔ-wɛɣɛ si: Taaɔa maɣamaɣa suna Siyɔŋ.
 Tɔnaɣa ɪ yɔlaa kɔnyɔntɔnaa ka
 hiki tɔcɔɔsɛle naani nyɔntɛ.

15

Mowapu nyɔ́ma tɔɔ wula

¹ Mowapu nyɔ́ma tɔɔ kɔyɔɔtɔtu ntɔ:
 Pa yɔka Aaa-Mowapu ɪcɛtɛ
 na pá kpiisi-teɣɛ ahoɔ kɔlɔmɛɛ.
 Pa yɔka Kii-Mowapu ɪcɛtɛ
 na pá kpiisi-te tɔtɔɔ ahoɔ kɔlɔmɛɛ.
² Tipɔŋ nyɔ́ma kpa tɔfɛɛnle si pa wiiki.
 Mowapu nyɔ́ma tula nɔɔsi ke Nepo pɔɣu taa,
 na Matepa ɪcɛtɛ taa. Pa loola pa nyɔɔŋ na pa tantɔŋ.
³ Yɔlaa suu lɔyaya wontu,
 ɪsu fɔlɔtɔnaa taka ke haɣɛɛ tɔɔ.
 Pa lukiyi ɪsɔlɔm ke kutuluŋ patanaa tɔɔ
 na nɔnɔɔsi tɛɛ.
⁴ Hɛsɔpɔŋ nyɔ́ma na llale nyɔ́ma pa makɪ kapusi
 na Yahasi nyɔ́ma náá nukɪ.
 Pɔ kɣenna Mowapu yoolaa
 na pa apalɔtu le, na pa huɣutiɣi lotu.
⁵ Ma yaawa si pá waasi Mowapu nyɔ́ma.
 Pa sewa halɔna pá tala Sɔwaa na Ikɔla-Selisiya.
 Pa kpaaki Luhiti tontonle na wula.
 Pa casɔɣi laŋwakɔlle kapusi ke Holonayim mpaav
 taa.
⁶ Nimlim hite lɔm nyɔɔwa.
 Nyutu lɔm nyɔntu wula tɔ tɔna.
 Pɔlɔpɔ u tasɔɣi nyɔɔ.

⁷ Pə təə ké pa kuuki pa nyəm mpi pə kaasa-we tə,
na pá pukina hatoo tun kacəka waalı.

⁸ Mowapu nyəma kapusi nukı
paa timpiyi pa tetu taa ké.

Hələna pə tala lkəlayim ıcate
na Iliim tetu taa ləkə.

⁹ Timəŋ ıcate pusi ləm we ké isu caləm.

Pəcı ı ká tasa-weye wahala tıyıtə tətə.

ı ká yelee na təyolaya kulı

Mowapu yəlaa kakaasaya təə.

16

*Mowapu nyəma sələməyi Yosalem nyəma sı pá
səna-we*

¹ ı ha tetu nyuyı tu ke ıwaas na í tilina-ı.

Pə luna Sela ıcate na pə təŋna wulaya tetu taa,

na pə polo Siyəŋ puyıtə taa.

² Mowapu alaa kpaakı Alənəŋ ləu kuteŋ təə na pá
tiiki,

ısu pa təyənuyı sumaya ke ka tante taa tə.

³ Mıpıyú Mowapu nyəma sələma Yosalem nyəma sı:

ı tasa-tuyı layatı na í huli-tuyı tá kulapəle.

ı kenti tá təə ké ilim heka taa,

ısu ahoosəkpətuyı.

ı ŋmesı ta yəlaa mpa pa tu kpuluyı tə,

ı taa kuli tá selaa waalı.

⁴ ı mı Mowapu yəlaa ke mə tə.

ı ha-weye timpi paa cəəsı

na wakəllu í taa hiki-we tə.

Nmakəluuyı na wakəluuyı

na tetu yəlaa nəəhe fəluuyı

ká sı tənaya ke kuyaku nakulı.

⁵ Waatı ınəyi pa luluyı tu

Tafiiti ká wεεna kawulaya kumte.
 Tu wεε səsəəle tam təə nyəntε ke
 Isə pεεleε təə.
 I ká təηəyi tampana na siyisuyu na í huukəna.

*Yosalem nyəma kaa pəsi na pá waasi Mowapu
 nyəma*

⁶ Mpyúyú Yuta nyəma təma si: Tə nuwa
 pa yəγətəyi Mowapu nyəma kalampaanu təm.
 Pa yəγətəyi tətəγə pa ti həm
 səsəəm təm na pa isəcau təm.
 Na isəna paa siki pa təyi pə cəb tə.
 Pécó pa yəγətəyi na pə feina huwεε.
⁷ Pə təə ké Mowapu nyəma huγutiγi
 lotu ke pa ti təm na pá
 wiiki leseη kakalasi nsi pa lakaya Kii-Helesi tə.
 Pə pu-wεye katatəlaya,
 ilena pá mələyi.
⁸ Hesəpəη nyəma tawa wakəlaa.
 Sipəma leseηnaa wuləyi.
 Mpe pa lulayana solum kəpam,
 na pə kyi piitimnaa awulaa.
 Leseη tawa anu a təəwaya haləna Yasεε tetu.
 Leseηnaa pilinasu ka helaa ké
 na si tεε tējku kusəpu waali.
⁹ Pə təə ké ma na Yasεε nyəma
 tə wiiki Sipəma leseηnaa təə.
 Na ma lukiyi isəlum ke Hesəpəη
 na llale pa təə.
 Pa yaya yooou kakiisaya ke mə kumtənaa təə.
¹⁰ Lanηhuləmlε na ayəəla tēma mə tawa taa.
 Pəyele nəγəb u tasəyi yontu
 yaa aηmaala ke leseη tuη tawa taa.

Lesen koollaa u tasəyi pə ləm
nyaasuyv ke tiinj taa.

Ma yelaa na laŋhuləmlə kakiisasi su tənaya.

¹¹ Pə təw kə ma laŋlə wakəla hatoo ma taa kə
Mowarv, na má seliyi isu cəmvəy wula.

Na má huyutiyi lotu ke
Kii-Helesı pa təw.

¹² Mowarv nyəma ká kana pa təfeenlə ke pote,
paa wiikina pa tuŋ. Ama pa kaa waa pəlv.

¹³ Nti Tacaa ka yəgəta hatoo ləŋ ke Mowarv təw
təgəle. ¹⁴ Tacaa yəgətəyi təfoo kə pənente sı: Pə kaasa
pusı tooso kə teitei. Uena Mowarv nyəma teeli sı.
Paa na pa payale nté tə, yəlaa pəciimaɣa tike ke pu
kaasi-wə, pa kaa nii isəle.

17

*Taması icate nyəma na Iseyeli nyəma pa kawulası
pasuyv*

¹ Mprúyú Tacaa yəgəta Taması icate təm sı:
Pu kəw tə, pa kaa tasa Taması ke yaav sı icate.
Tu pəsi ncaale huyule kə.

² Pa ləwa Alowee acaləe.
Kaləkəŋ həntəyi a taa təpamm,
nəgəlv u nyaasəyi-i.

³ Pu kəwli Ifəlayim nyəma kprante.
Pu ləeki Taması nyəma kawulaya.
Na mpi pu kaasi Silii nyəma tə
pə kaa tē Iseyeli nyəma nyəm.

Nti Pə təna pə tə Tacaa yəgətəta təgəle.

⁴ Kuyaku ŋku Iseyeli nyəma kaa wəe yuŋ.
Pəyele paa tē taası.

⁵ Iseyeli ká wəe kə isu taale wente pa koma tə.

Yaa Lefayim tetekäle taa taale nte tə we kpete tə.

⁶ Pui kaasi Iseyeli yəlaa ke acaləsa ké.

Isu pa kooluyu tɔyɔ ŋku

pa yaa si Olifi tə ku pee na pukaya,

na pá kaasi pee naale na tooso ké

comcom nəɔ taa, na pee liyiti

na kakpasi ke piliyasi tə tə.

Iseyeli Isə Tacaa má ma yəɔtəna mpɔ.

⁷ Kuyaku ŋkuyɔ yəlaa ka keesi ise na Iseyeli Isə Nanɛ

tɔ wei i ké mə ŋmalɔ tə i tə. ⁸ Ikaa tasa tekuyu ke mə

nin kulapəm. Paa təlaalənaa, paa pa tɔyɔ Asətati na

ilim pə leesɔyɔ.

⁹ Kuyaku ŋkuyɔ Iseyeli nyəma me í ká lə mə koloosi

acaləe. Isu Hifi nyəma na Amolii nyəma ka ləv pa

nyəna ke too ləɛ taa ké saa wei Iseyeli nyəma me í

leeka-ye tə. Ilena pə kaasi wɔlaya tetɔ tike.

¹⁰ Mpi tə, Iseyeli nyəma me í sə mə Isə

wei i yapa-me na í kentiyi mə tə tə.

Haləna í hala tuɛ kulalaan taale

na í sə leseɛ tuɛ kraɪ nyəɛ.

¹¹ Kuyaku ŋku í sə tuɛ inɪ tə,

í sika kalaa na í cəəna-i.

Tanaɛ ŋku ku mayamaya ke tuɛ

inɪ i tɛɛwa na í tɔ hɛtɔ.

Ama pə tala tɔyɔv ilɛ pɔlvɔv fɛi.

Wahala inɪ i taka fɛina kəəle.

Piitimnaa cvka pə taa

¹² Pepe tə ké piitimnaa miitiyi,

na pə mutəyi isu tenku.

Piitimnaa cvka pə taa ké mpɔ suwe.

Pa kaləyi kəkəte isu lɔm tɔɛ nyəm.

¹³ Piitimnaa kaləyi kəkəte ké isu lɔm səsəəm.

Iso nyaasəyi-weyɛ na pá hatələyi pooluŋ.
 Isu puɣu heelim kprakuvu nyutu tɔ.
 Yaa isu kacuculaya kprakuvu musuvu tɔ.
 14 Pu kɔɔ taanaya ɔɛ, sɔɣontu anaam.
 Ilena pá saali yem na pé ta nyaalɛta.
 Mpa pa ŋmuləyi tá nyəm na pá kuuki-wi tɔ,
 mpi paa tɛsəna tɔɣɔɛ.

18

Itiyopii nyáma wakəlvu təm

1 Hai, Itiyopii tetu nyá.
 Nyá taa we kpułəŋ ken nyəŋ
 na í pula pusi səsənsi taa.
 2 Nyá tiliyina tillaa ke tenku tɔɔ,
 na pá caki səsəncaasi kpułəŋ taa,
 na pá təŋ lum tɔɔ.
 Tillaa ləŋləŋ nyáma me,
 í polo tookonaa piitim kin.
 Mpe inɪ pa tənəŋ tɔɔ fei hontu.
 Yəlaanaa pooluŋ nyáma nyaŋna-weyɛ.
 Pa ké yoolaa piitim ké.
 Nɔɣɔlv u nukɪ pa nsəmle.
 Pusi fayə pa tetu taa ké.
 3 Antulinya yəlaa, mə tənə mpa me í we tetu taa tɔ,
 í paasəna waatu wei pa sikiyi tuuta ke pəəŋ taa tɔ.
 I nu waatu wei pa huləyi tutuɣu tɔ.
 4 Pə taɣə pułv, Tacaə yəɣətaə si:
 Ma təcəyalɛ ke ma wɛɛ na má nyənəyi təpamm.
 Isu ilim nyakuvu səsəm tɔ pə haŋaya,
 yaa isu aŋkpələɛ haŋaya ke kumtu waatu.
 5 Na pəcá pé tala kumtu ke
 waatu wei lɛsɛŋ puwa tɔ.

Waatu inəyi ləseŋ hetu pəsa pee.
 Pa setəyi piliŋasi na asanti ké.
 Pa setəyi akraa na hatu nti tu waasəyi tə.

⁶ Mpróyó paa lo Itiyopii nyéma
 na pé waasi póŋŋ
 taa yepelekunaa na taale wontu.
 Yepelekunaa ká təgə-wεγε yoluma,
 na taale wontu ke ləŋle.

⁷ Waatu inəyi piitimnaa toŋ nyəm mpi pə ké
 tookonaa, na pə tənəŋ təo fei huntu tə pu kəna
 Taca pə təna pə tu maya kuhaan ke ma təcəale ké
 Siyən puŋu taa. Yəlaa təna nyaŋna piitimnaa mprege,
 haləna pooluŋ nyéma. Pusi faŋa pa tetu ké.

19

Icipiti nyéma lanwakəlle səsəəle

¹ Taca yəgəta ntiyi Icipiti nyéma təo tə.
 Taca cəyana ntege isəŋmuntu nti tə təŋ ləŋlən təgə
 kraŋanu, na í polo Icipiti.
 Icipiti tuŋ kulalaan seliyi na yəlaa apalutu naa le-wε.

² Mpróyó Taca təma si:
 Maa yele na Icipiti nyéma kulí təma təo.
 Yulu ká kulí i luluyu tu təo,
 na lelú kulí i taapalu təo.
 Acalε ká kulí təma təo,
 na kawulasi ke təma təo.

³ Maa yele na Icipiti nyéma me mə ləmayasεε le-me,
 na má liyiti mə laŋatu. Ulena í pəsəna mə tuŋ təo na
 í polo mə tɔwaa tε.

Í ká susi kəgənaŋŋ na í pəəsi pee.

⁴ Maa tu Icipiti nyéma ke ŋmakəllu niŋ taa.
 Nmakəllu ká təgə mə təo ké kawuləŋa na toŋ.

Pə təna pə tu Tacaa má ma yəyətəna mpu.

⁵ Nili pəyɔ lɔm ká nyɔɔ,
na ká wɔli təkpaŋsaŋ.

⁶ Nili pəyɔ səsaya pusi kɔhelasi lɔm ká sɔŋ
na lɔŋ kɔheheɛŋ lɔm náá nyɔɔ.
Mɔluyɔ na səsəŋcaasi ká lɔntili,

⁷ na pəyɔ atama lɔm nyutu təna.
Na pə kɛnna pəyɔ nɔyɔ haləm təna,
na heelim ma-wi
na pə wɔli na pə yele kɛtɛ.

⁸ Tiina kɛpala təna, paa kulasɔ nyətəa,
paa puluŋ tula, pa laŋa ká wakəli tətəyɔtəyɔ,
na pá te nyɔɔŋ na pá wii təkpuu.

⁹ Mpa pa makɔ kɛpɔŋkɛpɔntu tɔŋ nyəntu
na mpa pa lɔuki tə pɔɔŋ tɔ,
pa laŋa ká wakəli.

¹⁰ Pə nu pɔɔŋ lɔlɔaa.
Pa təna mpa pa təkayana təmle nté tɔ,
pa apalutu lepa.

¹¹ Sowəŋ ɔcate awulumpiya kɛ
ləmayasɛɛ fɛinaa ké.

Icipiti wulau layatu tasəlaa
tasəyi kɔmɛlɔlayatu kɛ.

Isənaya mə taa yulu pəsəyi
na í tɔ Icipiti wulau si:

Maya nyəntu. Pəyele maya ləŋtaa awulaa lɔluyɔ tu?

¹² Icipiti wulau, nyá nyəntaa mpe pa wɛ le?

Pá kuli nti Pə təna pə tu Tacaa mayasaa na
í su Icipiti tɔɔ tɔ na pá hɔli-ŋ ɔɛ.

¹³ Sowəŋ awulumpiya mə ké kɔmɛlɛməŋ,
na Mamfi nyəma mə tɔsəyi mə ti.
Í ké kpeka nyɔɔŋ nyəma mpa
pa tolisiyi Icipiti təyɔ.

14 Tacaa tisa acufu ke mə taa,
na í tolisiyi Icipiti ke ı kulapətu təna taa.
I lakı teitei ké isı səlɔnyəɔlu
tutuɣu ı tətɔ taa tə.

15 Icipiti tɔ nəɣəɔlu ı kaə pəsı
na í la pɔlu kɔpam.
Paa toŋ tɔ, yaa kɔnyəntɔ,
yaa səsə, yaa səkpəlu.

Icipiti nyəma ká tɛsəna mpi tə

16 Kuyaku nakɔli, Pə təna pə tɔ Tacaa ká nyaası
Icipiti nyəma me na niŋ tɔɣu. Səɣəntɔ ká kra-me na í
sele isı alaa. 17 Yuta tətɔ ká wɛɛ-meɣe səɣəntɔ pɔlɔɣu.
Paa waatɔ wei ké pa yəɣəta tə təm, í təsəyi nti Pə
təna pə tɔ Tacaa ka suwa sı ı ka la-me təɣə. Ilena í
seliyi.

18 Kuyaku nakɔli Icipiti acalɛe kakpası ká yəɣətəyi
Həpəla təm. Paa yəɣətı na pá su sı: Tə ké Pə təna pə
tɔ Tacaa nyəma. Acalɛe anı a taa lentɛ hətɛ nté ilim
ıcatɛ.

19 Kuyaku nakɔli í ká ŋma Tacaa ke kətaya təlɛte ke
Icipiti tətɔ taa. I ká siki-ı pələ ke tətɔ toŋa tə. 20 Nté
tu təsəyənə Icipiti nyəma me sı: Pə təna pə tɔ Tacaa
wɛ mə tɛ. Na waatɔ wei Icipiti nyəma ka yaa Tacaa
sı: Ya-tɔɣu ta ŋmakəllu niŋ taa tə. Isə ká tilina-meɣe
waasulu na ílé í hetı-me. 21 Waatɔ inəyi Tacaa ká hɔli
ı təyi Icipiti nyəma me, na mu nyi Isə wɛɛtɔ na í sɛɛ-ı.
I ká lapı-ı kətasi na í ha-ı kɔcəŋ, na í su-ı nɔɔsi na í
təkı-sı. 22 Tacaa ká hə Icipiti nyəma me mə ŋkraŋŋ.
I ká waa-me na mu mələna ı tə. Isə ká muɣı mə
kɔsələmɔtɔ na í waa-me.

23 Kuyaku nakɔli həpələ ká lu Icipiti, na tə puki
Asilii. Icipiti nyəma na Asilii nyəma í ká polo
təmate, na í kɔpenti na í sɛɛki Tacaa.

24 Kuyaku ηku Iseyeli nyaa sɔɔsi Asilii na Icipiti pa tɔɔ na í la tooso. Tacaa ká kooli tetu tənaya kɔpantu ke Iseyeli tɔɔ. 25 Pə tənə pə tu Tacaa ká kooli tetunaa me mə tooso ké kɔpantu si: Ma kooliyi ma yəlaa Icipiti nyəma ke kɔpantu. Maa kooli Asilii nyəma mpa ma lapəna ma nin tɔɔ kɔpantu. Maa kooli Iseyeli nyəma mpa ma ləsa tɔɔ kɔpantu.

20

Isayii tən kpete, ntaŋkpala yaa wontu fei i tɔɔ

1 Pənaya ηkeye Asilii wulav Saləkəη kusa i yoolaa wulav sɔɔ, na í tii Filiisi icate Asətəti tɔɔ na í lɛki-te.

2 Waatu inɪ Tacaa ka tema Aməti pəyalv Isayii ke təm heeluy. I heela-i ké si: Wəɔsi ləyaya wontu, na nyá ntaŋkpala. Ilena í la mpv na pé yele-i kpete.

Asətəti icate lɛkuyv waatu ke Tacaa yəɔta si: 3 Pə krenta pusi tooso kəlv ma təmle tu Isayii tən kpete. Wontu yaa ntaŋkpala fei i tɔɔ. Mpv pə huləɔəna Icipiti na Itiyopii pə nyəma ke mpi pu te na pé mayana-we tɔ. 4 Pə taya pulv, Asilii wulav ká kuu Icipiti na Itiyopii pə ifepiya na pə kəkpatəlaa ké. Wontu yaa ntaŋkpala kaa we pa tɔɔ. Pu yele-weye kpete ké təyələyəl. Tənaya Icipiti nyəma ká tɔɔ feele. 5 Waatu inəyi mpa pa tɛlaya Itiyopii nyəma, yaa pa hənaya pa təyi Icipiti nyəma sənəv tɔ tɔ, pa apalətv ká yəli.

6 Kuyaku ηkuyv həɔlvuy ηku kv taa tə we isəntə tɔ, kv nyəma ká yəɔti si: Ta tɛlvuy tɛsəna mpi tɔɔle. Mpeye tu huukaya si tu tv kɔpulyv na pá ya-tuyv Asilii nyəma nin taa. Leyele tu hikina nyuyv tɔtule ke nənəɔ?

21

Papiloni hotuyu

¹ Tacaa yəgəta ntiyi wulaya tetu nti tə we tenku
nəgə tə tə təə tə.

Kolontu luna wulaya tetu səgəntu nyəntu taa.

Isu kacuculaya fakuyəna Nekəfi tetu taa tə.

² Pə kula təm səgəntu nyəntu təə na pə huli-m.

Nmakəllu, ηmakəli.

Wakəllu, nāā wakəli.

Ulam nyəma, í tii pa təə.

Meti nyəma, mu ta ıcatε.

Tacaa ká su tənaya ke kunyəməη wei

Papiloni təwa piitimnaa tə.

³ Pə təə ké ma lanje wakələyi.

Pə wuki-m ké isu ləlyəy

wəsasi takuyə alllu tə.

Wəsasi toη nyənsi laki na má nyaη,

pu saη si má nu.

Ma seliyi, pu saη si má ná.

⁴ Ma lanje pəsaa, na səgəntu səsəəntu kpa-m.

Ahoo nna maa nyulaa tə a pəsa səgəntu nyəna.

⁵ Pa pəwa ate pəəη na pá su təgənaya,

na pá təkı na pá nyəəkı.

Tənayale pa yaya kapuka ke kprakpa si:

Yoolaa səsaa me, í tayanı mə kəkentiη.

⁶ Ntəna Tacaa heeli-m si: Polo n su tanlıv,

ye ı na mpi ı yəgəti.

⁷ Ye ı loosa yooü kεεkenaa na krayanəη həη,

yaa kpaηasi yaa yooyoonaa caηa.

Ue ı paasəna na í yəgəti na pá nyi.

⁸ Tənayale tanlıv yaya kapuka isu təgəlaya si:

Tacaa ma səηa ma tətəηle ke ilim na ahoo ké,

na má feñiyi.

⁹ Pa kəhna nté na təna təw,
na pá caɣa yooɔ keekena
na kpaɣanəh həh.

Ntəna nəɣəlv ma kapuka si:
Pəpiloni ílé i hotaa, i hotaa.
I tuɲ kvlalaaɲ lɛsəɲ yəka
atɛɣe i təna təpɔtɔpɔtɔ.

¹⁰ Ma yəlaa mpa me pa mpa isu məla ke kataya taa
tə.

Nti lɛɣɛli lɔw Tacaa,
Pə təna pə tɔ heela-m təɣəle,
na máá teləsəɣi-me.

Itəm nyáma wɛ təm

¹¹ Tacaa yəɣətə ntiyi Tuma təw tə.
Nəɣəlv yəɣətəna-m na nəɣə səsaya na Seyii tɛtɔ taa si:
Təɲlv, waatvnaa isənaya pə kaasa ahoɔ,
pəlee ké a tɛɲ?

¹² Ilena təɲlv cə si:
Pu nyaali yáá.
Ama pə ta nyaaləta.
Ye mə luyɔ wɛ kɔcɔcɔtɔ,
ilɛ í tasa məlvɣv ke wulee.

Tetaɲ na Ketaa nyáma selaa

¹³ Tacaa yəɣətə ntiyi Alapv təw tə.
Ketaa nyáma me, mə na mə yooyoonaa caasi.
I polo na í svv nyutv taa ké ahoɔ,
na í ηmeli tiikasɪ taa.

¹⁴ Tema nyáma me,
í səɲna lvm ke selaa mpa lvkətv kuyi tə.
I pona-wɛɣe təɣənaɣa.

¹⁵ Pə taya pvlv, yooɔ tovɲ na layalɛ tvlvɣv,

na tóŋ pam təŋəna-wε.

¹⁶ Pə taŋa pulb, pə kaasa pənaya ke teitei, ilena Ketaa nyəma teeli su tənaya. ¹⁷ Yəlaa pəciuu tike ke pu kaasi i yoolaa taa yoolaa tətəlaa taa. Nti Tacaa İseyeli İso yəŋətəa təŋəle.

22

Yosalem nyəma kpaalbyv

¹ Tacaa yəŋətə ntiyi toosee tətəkəle təə tə. Yosalem, pepe lapa na nyá yəlaa kpaaki ləpətu təə?

² İcatə kucəkəle, na kəkətə nyəntə, na laŋhəlvmlə nyəntə nyá, nyá sətəa ta səna layatə, pa kaa si təyoole.

³ Nyá yoolaa nyəŋə nyəma təna sewa, tətəlaa kpa-wεyε saləka.

Pa kuu nyá yəlaa təna na pá kpenna mpa paa sewa na pá hatəli tə.

⁴ Pə təə ké ma si í yele-m na má wii wahala wei i mayana ma yəlaa tə i təə. İ taa mayasi si í puɣusiɣi-m.

⁵ Mpi tə, saŋa ke İso pə təna pə tu Tacaa tisa ta taa ké acufu na tə kpisi na pə liyiti-tv. Laŋwakəlle wula səsəna nukı toosee tətəkəle taa.

Kakiisasi kpaaki tontəŋa təə.

⁶ İlam yoolaa təka təŋə na nyəmə. Apalaa caŋa yoou keekənəa taa, kpaŋənəŋ wεε. Kii nyəma yoolaa ləkı pa kpaləŋ.

⁷ Yosalem, nyá tətəka kupaŋpana taa suwa yoou keekənəa na pə kpaŋənəŋ. Pa puləɣi nyá nənəəsi si pa yooki.

8 Yuta fɛi kəkentim tətə.

Kuyaku ŋku í keesi mə ɪse
na í nyənəŋi yoou wontu.

Nti pa pɪla kutuluɣu ŋku
pa yaa si Lipaŋ hətɔɣu tə ku taa tə.

9 ɪ nawa Tafiiti ɪcate kolɔŋa pəɣələe təna.
ɪ həma lɔm ke pə tɛe lule taa.

10 ɪ kala Yosalem tɛesi.
ɪ yəka si taa lɛŋsənaa si
pə səsɪ kolɔŋa ke toŋ.

11 ɪ hula lule ke koloosi naale hɛku.
ɪ həma lule kɔpəntɛ taa lɔm.

Ama í tá keesi mə ɪse
na Iso wei ɪ taɣana wahalanaa mpeɣe too ləŋ,
na í kəna-me tə ɪ tə.

12 Kuyaku ŋkuyɔ Iso Tacaɔ,
Pə təna pə tu yaa-me si
í wii na í huɣuti lotu na í looli mə nyəəŋ,
na í suu ləyaya wontu.

13 Ama me ɪe, pə pəsə-meɣe
ləŋhɔlɔmlɛ səsəle ké.
ɪ kuyi naaŋ na heeŋ na í liki nantu
na sɔlɔm na í haki teu.
Haləna í tə si: Tə təɣə na tə nyəə ta kpaakraa.
Mpi tə, cele tu si.

14 Mpyəy Pə təna pə tu
Tacaɔ yəɣətəa na má nu si:
Ma yəɣətəyəna tuunav si
pə kaa husi mə ɪsaɣatv tənɛ,
ɪsu í səpa.
Nti Pə təna pə tu Iso yəɣətəa təɣələe.

Sepəna təm

15 Μρύγύ Πə təna pə tu Tacaa Isə heela Isayii má sɪ má polo na má ná kawulaya təyaya nyuɣu tu Sepəna. Má heeli-ɪ sɪ:

16 N feina pɔlvɔ cəne,

n nyənəɣɪ nyá təɣɪ we na hali

ń huli nyá təɣɪ pəlaav ke

isətaa kukpamvɔ taa?

17 N nyənəɣɪ nyá təɣɪ pɔlv səsəəm ké.

Ama Tacaa ká kraɣa-ŋ na í ləɣə-ŋ pooluŋ.

18 I ká pilimi-ŋ isɪ pɔlv kukulutum ke

tətv kɔwalətv natəli tə taa.

Tənyaya n ká sɪ na nyá yoo keekena kɔpama saali.

Nyá kena nyá caa təyaya fele.

19 Maa ləsə-ŋ nyá təmle taa.

Maa təɣəni-ŋ nyá təcaɣale.

20 Kɔyakɔ ŋkɔvɔ maa yaa ma təmle tu

Hilikiya pəyalɔ Iiyakim.

21 Maa suu-ɪ nyá capa, maa ləli-ɪ nyá tampala,

na má tu nyá pəsɔvɔ ke ɪ niŋ taa,

na í pəsɪ Yuta na Yosalem nyəma pa caa.

22 Na má cele-ɪ wulav Tafiti lɔlvɔ nyəma

kawulaya təyaya nənəɣə nyəmle.

I tulaa, nəɣəlv u təkəɣɪ.

Pə́cɔ́ í təkaa nəɣəlv u tuləɣɪ.

23 Isə ká yelina na í nyəə ton isɪ nyəmle ke

lonte naani nyənte taa, na í pəsɪ ɪ caa təyaya

nyəma teeli təhikile.

24 I təyaya nyəma ká nyəkələna-ɪ ké na pa yuŋ təna. Tiisi səsəənsɪ na tiipee ka nyəkələna-ɪ ké isɪ

kewee na kəpɔnaa. 25 Μρύγύ Πə təna pə tu Tacaa təma sɪ kɔyakɔ ŋkɔvɔ kankanaya ŋka paa kama lonte naani nyənte taa tə kaa kpesɪ. Paa ma-ke na ká kpee.

Ilɛna sɛyɛla wɛna a tɛna a ka wɛ ka tɔ tɔ á wakɛli.
Mpi tɔ, Taɔaa má ma yɔyɔtɛna.

23

Fenisii tɛtu wakɛlvɔv tɔm

¹ Taɔaa yɔyɔta ntiyi Tiii tɛtu tɔ tɔ.
Taasisi ɛcate kpulɛɲ sɔsɔɛɲ mɛ í wii.
Mpi tɔ, ɛcate wakɛlaa,
tɛyaya fɛi, tɛsɔulɛ fɛi.
Hatoo Kitim tɛtu taa kɛ tɔm nti tɛ lunaa.
² Sitɛɲ paɣatɛlaa mpa mɛ í wɛ tɛɲku nɔyɔ tɔ.
Sɔyɔntɔ í kra-mɛ na pɔ la-mɛyɛ ha.
Mɛ tillaa tɛsɛyɛna tɛɲku.
³ Mpi pa tuukaya na pá tɛɲɛyɛ lɔm sɔsɔɛm tɔ,
Sitɛɲ nyɛma kɔɲayaɲa-wɛ.
Mɛ pa tɔkayaɲa piitimnaa kasɛyaya.
⁴ Fɛɛɛ í kra Sitɛɲ ɛcate.
Mpi tɔ, tɛɲku na ɪ hola sɔsɔɛna sɪ:
Lɔlvɔv wɔsasi ta kpata-m.
Pɛ́cɔ́ ma ta tu lɔlɔta.
Pɛyɛle ma ta tɔɔta ɪfɛpiya,
ma ta pɪsɛta pɛɛlaa.
⁵ Waatɔ wei Icipiti nyɛma ká nu tɔm nti tɔ,
paɔ selina mpi pu mayaɲa Tiii nyɛma tɔ.
⁶ Tɛɲku nɔyɔ nyɛma mɛ í wii.
ɪ tɛsɪ tɛɲku na í polo Taasisi.
⁷ Waiyo! Tiii kɛlɔ?
ɪcate ɲtɛ tɛ leɛlaa kɛ.
Yɛlaa ka suwa tɛ taa kɛ hatoo lɔɲ kɛ.
Ntɛ tɛ ɲmakɛlayana tɛtu poolɔɲ nyɛntɔ.
⁸ Tiii talaya awulaa ntenɪɲ kɛ.
Tɛ taatɛlaa ka wɛ kɛ ɪsu awulumpiya.
Pa nyɛnɛyɛ-wɛyɛ yɛlaa mpa pa nyɔɔɲ

kəla kʉlʉyʉ kɛ antulinya taa tɔ.

Awe wakəla ɪcatɛ ntɛyɛ mpʉ?

⁹ Pə təna pə tʉ Tacaa tʉna ɲpɔyɔ ɪ taa sɪ
ɪ wakələɣɪ ɪsəcavtʉnaa mpa pa sɔla teeli tɔ.

Na ɪ tisi mpa yəlaa tʉyʉna tɔ.

¹⁰ Tiii nyəma mɛ ɪ hala mə tetʉ.

Mpi tɔ, kpuləɲ səsɔɲ wei ɪ təɲ
tɛɲku səsɔ taa tɔ ɪ fɛi tɔtɔ.

¹¹ Tacaa nyaasa tɛɲku.

ɪ selisa kawulasɪ na ɪ tɔ sɪ:

Pá wakəli Kanaaɲ koloosi acalɛɛ.

¹² ɪ tɔma sɪ: Sitəɲ wɛɛ kɛ ɪsu pɛɛlɔ
wei pa kpipa na pá wakəli tɔ. Nyá acima tɛma.

Polo Sipili tetʉ nti lʉm cɔɔnaa tɔ.

Ama n kaa hɛɛsɪ tənaya.

¹³ Nyəna Papiloni tetʉ nyəma, pa fɛi tɔtɔ.

Asilii nyəma ɲma tə taa kɛ yoolaa kutulʉɲ səsɔɲ.

Pa yoonatɪ, na pá yəkɪ tə kawulaya tɛɛsɪ
na tɔ pəsɪ ncaalɛ.

Taalɛ wontu tɔyɔ pa tetʉ.

¹⁴ Kpʉləɲ səsɔɲ ɪ wii.

Mpi tɔ, pa wakəla mə təcɔsəlɛ.

¹⁵ ɪlɛna pá sɔɔ Tiii tɔɔ kɛ pusɪ nutoso na naanʉwa,
ɪsu wulav kawulaya pusɪ. Pələ pə waali kɛ paa lapɪ-ɪ
ɪsu pa kɛɛsʉyʉ yontu taa kɛ wasaɲkalɪ təm tɔ sɪ:

¹⁶ Wasaɲkalɪ, nyá wei pa sɔɔ nyá tɔɔ tɔ.

Kpaya nyá cəmvʉyʉ.

Makɪ-kʉ na ɲ cɔɔkɪ ɪcatɛ.

Yookɪ yontu na ɲ lɛləyɪ-tɪ.

Yəlaa ɪ tɔɔsɪ nyá təm.

¹⁷ Pusɪ nutoso na naanʉwa tɛɛkɪ, ɪlɛna Tacaa ye
na Tiii nyəma la wasaɲkalətʉ na antulinya awulaa
təna, na pá hikiyɪ pə liyitee.

18 Ama pa kohikim na pa kasəyaya təna, ká pəsi Tacaa nyəm ké. Pa kaa kaa-yeyə huɣule, yaa pá su-yə na a mpa. Ama Iso təyaya nyóma ká təyona-yə na pá haya. Paa suuna-yeyə wontu kɔrampantu.

24

Tetu təna wakəlaa

1 I nyəni, Tacaa ká wakəli tetu.

I ká pəsi-təyi wulaya nyəntu.

I ká pəsi-təyi krentəlası na í wakəli tə yəlaa.

2 Wahala kolum ká mayanna kətulu na yəlaa.

Na caa na ı yom, na toto na ı yom.

Na pɛtəlv na wei ı yakı tɔ.

Na kəntəlv na wei pa kəntəyi tɔ.

Na kəmlɛ tɔ na wei pa fɛləyi tɔ.

3 Pu kpiisi tetu ké təkpaataa,

na pá kuu tə wontu təna təkɔləkɔpəli.

Mpi Tacaa suwa tɔyɔɛ.

4 Tetu wɛ ləyaya taa, na tɔ pəsi ncaale.

Antulinya ná hotaa, na í pəsi ncaale.

Isətənyu na tetu pə wakəlaa.

5 Yəlaa mpa pa wɛ tetu taa tɔ pa wakəla-ti.

Mpi tɔ, pa yɔka kiin, pa wakəla kusəsutu.

Pa yɔka tam tɔɔ nəyɔ pɛɛlyu.

6 Pə tɔɔ ké Iso tɔnsa tetu kɛ mpusi

na pá tɔyɔ-ti.

Tə yəlaa isayatu mələyi pa nyɔɔn taa.

Pə kpiisa-wɛ na pá kaasi-weyɛ pɔcɔ tike.

7 Sulom kɔpam ká caya ləyaya.

Lɛsɛn tɔyɔ ká lontili.

Lanɣulɔmlɛ nyóma təna sɔv nəyəsɛɛ taa.

8 Akilimanaa wula kɔpama suma.

Acima taa wɔnɔ na kɔpələsyu saalaa.

Cəməη wula laηhulɔmlɛ nyəna səpa.

⁹ Paa tasəyi sɔlɔnyɔɔle na yontu.

Pəyele sɔlɔm tɔη nyəm nά kpa nyah ke pə nyɔɔlaa.

¹⁰ Icate kpete nyənte nté tə yɔkaa.

Teesi təna təkaa nɔɔɔlɔ u sɔvki.

¹¹ Pa makɪ kapusi ke harɛɛ tɔɔ.

Mpi tɔ, sɔlɔm fɛi.

Laηhulɔmlɛ fɛi təkpatakpata.

Aηmaala fɛi tetɔ təna taa.

¹² Wakəɔɔɔ tike wenna icate taa.

Icate nənɔɔɔ kampɔ pɛla yem yem.

Pə yela-keɔɔ ncaale.

¹³ Pə kaa kaasi yəlaa ke səsəm ke tetɔ taa.

Isu pa kooluyu olifinaa pee

na pukaya yaa pa setuyuu

lesɛηnaa tukun na pə kaasi acaləsa tɔ.

Laηhulɔmlɛ kvtatəpuw

¹⁴ Yəlaa kakaasaya kά kuli pa nɔɔsi.

Paa wiliti na pά sa Tacaɔ səsəntɔ.

Paa yoo yontu na laηhulɔmlɛ ke ilim tətɔle.

¹⁵ Paa sa Tacaɔ teeli ke ilim təlule.

Tacaɔ Isɛyeli Isə hətɛ kά yaa haləna pə

tala lɔm taa tetɔ na tɛηku nɔɔɔ hɔɔɔlɔη taa.

¹⁶ Tə nukɪ pə yooki yontu ke hatoo antulinya tənaya
tɔɔ si:

Tampana təηlɔ Isə kele teeli tɔ.

Uena maa təη si: Ma tala ma tənaya,

ma tala ma tənaya. Ma lepaya.

Waalɪ lulaa lukɪ waalɪ,

waalɪ lulaa lukɪ waalɪ.

¹⁷ Sɔɔɔntɔ səsəntɔ na púyú

na puluyu pə tɛηa atɛ yəlaa mɛ.

¹⁸ Ye wei í nuwa sɔɔɔntɔ

səsəəntu kakiisaya na í seeki
ile i hoti púúyú taa.

Ye wei i pəsaa na í lu na i lu,
ile puluyu náá puu-i.

Teu anaam tolaa. Antulinya sela i kite tee.

¹⁹ Tetu cələyi, tə ya pəyəlee.

Tetu lenliyi.

²⁰ Tetu tahtəyi, isu səlonyəəlv.

Tə seliyi isu cokəle.

Tə isayatu pəta-ti, tə kaa tasa kəlvuy.

Kawulasi səsəənsi tomle, Iso kawulaya caalvuy

²¹ Kuyaku ηkuyv Tacaa ká kuli isətaa tohtunaa təə.
I ká kuli ate awulaa səsaa təə, na í naasi-wε. ²² Paa
kpeyeli-wεye təntəmle ke púúyú nakuli taa. Paa təkí
pa təə ké saləka nəyəlv taa. Kuyeeη payale sikiyi, ilena
pá naasi-wε.

²³ Pu liyiti isətv.

Fεεle ka pu ilim.

Mpi tə, Pə təna pə tv Tacaa ká təyə kawulaya ke Siyəη
puyv təə na Yosalem.

I teeli ká naaki i yəlaa nyuyv nyəma isəntaa.

25

Tacaa kele tampana təηlaa təcəəsəle

¹ Hai Tacaa, nyayale ma Iso.

Maa sa-η na má puyvli nyá hətε.

Pə taya pəlv, nyá lapəna mpi mpi pə we teu ke səsəm
tə.

Mpi n suwa hatoo ləη tə,
pə caya teu ké na pə nyəəwa.

² Pə taya pəlv, n pəsa icate ke pεε kaηmaaya.

Tu ké kolujə icate ké.

Kpai nyóma icate səsəəle ta ke icate tətə.

Nəyəlɔ kaa tasa-teye ηmaɔ.

³ Pə təw kə yəlaa tɔŋtunaa ká tɔ-η teeli.

Nmakəllaa piitim icate ká nyana-η.

⁴ Nyayale ɪcam təcəəsəle.

Nyayale konyəntɔ kpɔlvɔyɔ

tətɔle ke laŋwakəlle waatɔ.

Nyá kəna təcəəsəle naani nyənte

ke tɔv səsəəv waatɔ.

Nyayale ta isotom ke haŋaya waatɔ.

Nmakəllaa pááná səsəəna wɛ

ké ɪsu tɔv səsəəv nuɩkɔyɔ kolɔŋa tɔ.

⁵ Yaa ɪsu haŋaya ke wɔlaya tɔtɔ taa.

Ama nyá sumsiyi kpai nyóma kəkəte,

ɪsu haŋaya tɛŋɔyɔ saa wei ɪsəŋmɔntɔ tɛɛkɩ tɔ.

Ípúyɔ n su tənaya ke ηmakəllaa yontu.

Piitimnaa təna acima

⁶ Pə təna pə tɔ Tacaa n ká la piitimnaa tənaya acima
ke pɔyɔ kɔnɛ kɔ taa.

N ká saa təyənaya kɔpampɔŋka,

na nantɔ kɔpantɔ, na sɔlɔm kɔpam

mpɩ pə wɛ təcəlɛcəlɩ tɔ.

⁷ Pɔyɔ ηkɔ kɔ təw tənaya

n ká cəlɩ laŋwakəlle saalaya

ηka ka kenta yəlaa təna tɔ.

Nke ka takəna piitimnaa təna.

⁸ Tacaa n ká kpiisi səm ke tam təw.

ɪsə n ká husɩ yəlaa təna ɪsəlɔm.

N ká kɛɛɩ tɔtɔ təna taa kə

fɛɛɛ nte nyá yəlaa ka təyaa tɔ.

Tacaa má ma yəyətəna.

ɪsɛyɛɩ nyóma laŋhɔlvɔmlɛ, Mowapɔ nyóma wakəlvɔyɔ

⁹ Kuyaku ηκυυυ yəlaa ká yəγəti si:
Nyayale ta Isə wei tə lapa naani tə.
Nyá waasəna-tv.

Tacaa ke tə tɔwa naani.
Ta laŋa í hɔlɔmɪ na tɔ yəɔli.
N yapa-tɔγv.

¹⁰ Tacaa n ká tənɪ nɪŋ ke pɔγv ηku kv təɔ isu kvkentim.
Ama ɪ ká felɪ Mowapu ke nəhɛɛ ke tənə ɪnɪ.
Isu pa felɔγv nyutv ke hute púyú taa tə.

¹¹ Tənaya Mowapu ká hólí nɪŋ na isə isu lɔm yalv.
Paa na mpv, Tacaa ká tisi kalampaanɪ nyəma mpeγɛ
təfɛ.

Paa paa kaasɪ pa təγɪ isəna.

¹² Mowapu ye pə kaasa nyá koloosi səsəŋsɪ na tɔŋ
nyənsɪ.

Isə ká pəsɪ-səγɪ kɔpɛntəlasɪ.

ɪ ká pɛtɪ-səγɪ atɛ mɔsvyυ taa.

26

Koluŋa ɪcate təm

¹ Kuyaku ηκυυυ paa yoo yontu ke Yuta tetv taa si:
Tə wɛna koluŋa ɪcate.

Nyuyv yapu ke Isə lapa isu koluŋa na ka pile.

² ɪ tɔlɪ nənəɔsɪ, í yele na piitimnaa mpa
pa təŋəγɪ tampana tə pá svv.

Piitimnaa mpa pa lapa naani tə pá svv.

³ Wei ɪ səŋa tɔca ke ɪ tayanvyυ taa tə.

N haaki-ɪ hɛsvyυ maγamaγa ké.

Mpi tə, nyaya ɪ tv naani.

⁴ ɪ tv Tacaa ke naani ke tam təɔ.

ɪnɪ ɪ kentiγina isu kvkpamvyυ ke paa waatv wei.

⁵ ɪ tisa mpa paa wɛ kumlee təɔ ké hatoo isətəa tə.

ɪ pəsə kɔpɛntəlasɪ ke ɪcate nte pa taa kɔpətəγəna tə.

I tisa-teye hatoo ateye na tó tóyo tetu.

⁶ Wahala nyéma fela-teye nǎhɛɛ.

Konyǎntunaa paa-teye nǎhɛɛ.

Kantakaya kyeyɛɛ taa sǎlǎmvyɔ

⁷ Siyisilu mpaav ké tampana mpaav ké.

N ké tampana ké.

Nyá heekǎna mpaav ŋku siyisilu tǎŋɔyi tǎ.

⁸ Taa, nyaga tǎ tekiyi mpaav ŋku

n hulǎ-tu si tǎ tǎŋ tǎ ku taa.

Tǎ yaa-ŋ, tǎ sǎlǎmɔyi-ŋ.

Mpi tǎ nyulǎyi tǎɔɔɛ.

⁹ Ma nyulǎyi-ŋ ahoó ké,

na má pɛekǎyi-ŋ hatoo ma lotu taa.

Waatu wei n huukǎna tetu tǎ tǎ.

Antulinya yǎlaa kpɛlǎmɔyi siyisuyu tǎŋɔyu.

¹⁰ Ye pá hulǎyi isayav ke suulu,

u cɛkǎyǎna tampana tǎŋɔyu tǎm.

I haaki i tǎyi isayatu taa ké

siyisuyu tetu taa ké.

Ii naaki Taa sǎsǎntu tǎm.

¹¹ Taa n teyetiɔi niŋ ké, ɔɛ mpe paa naa mpu.

Ama paa ná isǎna n paasǎyǎna nyá yǎlaa tǎm tǎ.

Ilɛna fɛɛɛ pu-wɛ.

Kǎkǎ ŋka n ka tayana nyá kolontunaa tǎ tǎ ká nyaga-wɛ.

¹² Taa nyá haakǎna-tuyɔ heesuyɔ.

Mpi tǎ, nyá lakǎna tá kulapǎm tǎna na pǎ laki.

¹³ Taa tá Isǎ,

sǎsaa lɛlaa ka tǎyo tá tǎ ké kawulaya isu nyá.

Ama nyá tike nyá pɛɛɛ tǎ ké tǎ yaaki nyá hǎɛɛ.

¹⁴ Mpa pa sǎpa tǎ pa kaa fe.

Sǎtaa kaa kulɛ.

Mpi tǎ, n tu niŋ na ní ku-wɛ.

N kpiisa-we nəɣəlv kaa təəsi pa təə.

¹⁵ Tacaa n lapa na piitim huki.

Tacaa n waləsa piitim.

N hɔla nyá teeli.

N waləsa tetv tənasi ke toosi təna taa.

¹⁶ Tacaa tə pɛka-ŋ ta laŋwakəlle waatu.

N həma ta ŋkraŋɣv, ɔlena té wiina-ŋ si ń waasi-tv.

¹⁷ Tacaa tə lapa nyá isentaa ké,

isu lɔlvɣv takvɣv ahonto tə.

I caaki lɔlvɣv na i wiikina wɔsasi.

¹⁸ Mpu tətəɣv na tá,

pu wɛɛ si tə lɔli pɔlvɔv.

Lɔlvɣv wɔsasi kra-tv.

Ama heelim ke tə lɔlaa.

Tə ta pəsi na té kəna nyvɣv yavv ke atɛ.

Pəyele tə ta lɔli yəlaa kɔfama ke antulinya taa.

Sətaa feesuyv na isaytv kɔfɛlvɣv

¹⁹ Ma yəlaa mɛ mə səta ka fe.

Mə sətaa mpa paa ké ma nyəma tə paa wɛɛna weesuyv.

Mpa mɛ í hənta mɔsvɣv taa tə í kɔli.

I yavv laŋhɔlvmlɛ kakiisası.

Mpi tə, mə cəlvv ke tanavv nyəŋkv ké.

Tetv ká məŋna mpa pa səpa tə.

²⁰ Ma yəlaa í svv mə kutulv taa,

í təkı mə təə.

I ŋmɛli tənaya laasaya təə.

Haləna Tacaa pááná hɛɛ.

²¹ Pə taya pɔlv, Tacaa lukı i tɛcayalɛ sı,

i fɛləɣı atɛ yəlaa ke pa isaytv.

Kuyaku ŋkv tetv ká kɛɛli yəlaa

mpa tu kɔwa tɔ pa tɔɔ.
Tɛtɔ kaa tasa takɔyɔ kɛ mpa tɔ kɔwa tɔ.

27

Tɛŋkunaɔ taa tɔm sɔsɔ kpisuyɔ

¹ Kɔyakɔ ŋkɔyɔ Tacaɔ Isɔ ká kpaɔa ɪ layatɛ kpusɛŋ nyɛntɛ. Tɔ kɛ sɔsɔlɛ kɛ na tɔ wɛna tɔŋ, na ɪ yooɔa tɔm sɔsɔ wei ɪ koota kootiyi kootiyi na ɪ fɛi kpaɔ tɔ. ɪ ká yooɔa Lefiyatan. Tɔm selu Lefiyatan wei ɪ koota kootiyi kootiyi tɔ. ɪ ká kɔ tɔɔɔlɔyɔ ŋku kɔ cakɪ tɛŋku taa tɔ.

Tacaɔ na ɪ lɛsɛŋ tɔyɔ pa tɔm

² Kɔyakɔ ŋkɔyɔ paa tɔ si:
ɪ yoo yontu kɛ lɛsɛŋ tɔŋ wei ɪ wɛna pee kɔpana tɔ.

³ Tacaɔ Isɔ maɔalɛ tɔŋ ɪnɪ ɪ tanɔ.
Ma pɔlɔɔɪ-ɪ lɔm kɛ paa waatu wei.
Ahoɔ na ilim kɛ ma tanɔɔɪ-ɪ.

Pɔ taa kɔɔ na nɔɔɔlɔ sɔsɔ.

⁴ Ma pááná hɛɛwa.

Ama ye ma maɔana pɔ taa kɛ sɔwa na kɔlɔŋ,
maa yooɔa-yɛɔɛ na má nyaaɔasi a tɛnaɔa kɔkɔ.

⁵ Ama ye pa nyɛna-m kɔɔlɔyɔ tɔtɔlɛ,
na pá yele na má na-wɛ tɔ ciiki na tɔ wɛɛ lelen pɔ
paasi.

Isɔ ka wii lɛɔɔɔlɔ nyɔma na pa ɪcatɛ kɔlɔlɔlɛ

⁶ Kɔyɛɛŋ wei ɪ kɔŋ tɔ ɪ taa,

lɛɔɔɔlɔ nyɔma ká ka lila.

Yakɔɔɔ nyɔma mɛ ɪ ká nɛɔɔɔɔ
na ɪ tɔ hɛtɔ.

ɪ ká suuli antulinya tɛnaɔa mɔ kɔlɔlɔm.

⁷ Tacaɔ n mpa lɛɔɔɔlɔ nyɔma ɪsu
n mpaɔ mpa pa makaa mpe tɔ?

N ku-we isu n kukaya mpa pa ku mpe tɔ?

⁸ Aai yoo, ama ń keesa teu ké na ń tayanɩ pa huɩnaɩ,
na ń yele na kolontunaa kuu-we.

Nyá heelim teena-we isu ilim tɔlɩle heelim kuyaku.

⁹ Salɔka ɩni ɩ ká husəna Yakɔpu nyóma isayatu.

Mpi pa suulu hɔlɔyɔ ká lɔlɩ tɔyɔle.

Tacaa ká yɔki tɔlaalenaa pɛɛ, na a pəsi mɩsɔyɔ.

Isu pá yɔkuyɔ tetu kuhɔlɔmtɔ pɛɛ tɔ.

Tuyɔ Asela tesikasɩ na pɛɛ kusikee kaa tasa sɔnyɔyɔ.

¹⁰ Kolɔŋa ɩcate we kɛɛɛ.

Pa lɔwa lonte nteyɛ.

Pa yela-te isu wɔlaya tetu.

Nawee ká tɔki nyutu ke tɔna na á heesəyi.

A ka kuyuli tiikasɩ piliŋasɩ.

¹¹ Waatu wei piliŋasɩ wɔlɔyi ɩlena pa pɛli-sɩ,

na alaa náá kɛyaa na pá tɔ kɔkɔ.

Mpi tɔ, pa ke yɔlaa mpa pa feina layatu tɔyɔ.

Wei ɩ lapa-we tɔ ɩ kaa hɔli-weyɛ suulu.

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ pa mɔlɔyɔ sɔsɔm

¹² Kuyaku ŋkuyɔ Tacaa ka nyamsɩ tuŋ,

ke pə kɛyayɩ ɩfɔlatɩ pɔyɔ,

na pə polo Icipiti lɔɔ tɔ.

ɩ ká nyamsɩ tuŋ ɩlena

pá tɔɔsɩ ɩseyɛli nyóma-meyɛ

kuɔm kuɔm.

¹³ Kuyaku ŋkuyɔ paa hɔli akantɔle sɔsɔle.

Yɔlaa mpa paa lepa Asilii tetu taa tɔ paa kɔɔ.

Na mpa paa yawa Icipiti tetu taa tɔ paa kɔɔ.

Paa hɔntɩ Tacaa ke atɛ ke pulaya

naŋŋ nyəŋka tɔɔ ké Yosalem.

28

Τεν heelim mpi pə wakələyi Samalii tə

¹ Samalii icate təm we waiyo ké.

Tə we ké isu ntenuyu,

ηku kv we tetekəle mʊsʊη nyənte isətəa tə.

Nkʊyʊ Ifəlayim sʊlʊnyəɔlɔa hənna pa ti.

Tə kacəka wontu weε ké isu hetʊyʊ kolontuluyʊ ke tetekəle mʊsʊη nyənte isətəa.

Mpa sʊlʊm kʊwa tə pa icate n̄té tə təm we waiyo ké.

² Tacaɔ kʊsəna nteyεle yʊlv tɔη tʊ apalʊtv isu təmpɛε tɛv sʊsɔɔv.

Isu kacuculaya ηka ka wakələyi tə.

Isu tɛv ηku kv suuliyi ləɔη ke lʊm tə.

I ká lana i tɔη na í pɛti icate ke atɛ.

³ Paa feli n̄ɔhεε ke Ifəlayim

sʊlʊnyəɔlɔa ntenuyu isəcav nyəηkv.

⁴ Na hetʊyʊ kolontuluyʊ ηku i lapəna kacəka na kv
we

tetekəle mʊsʊη nyənte isətəa tə.

Samalii ka weε ke isu yʊlv

naakʊyʊ Fiki tʊyʊ pile kalaalaya,

na í kooli na í li kprakpaa təso tə.

⁵ Kʊyakʊ ηkv tə, Pə təna pə tʊ Tacaɔ ká weεna isu i yəlaa kakaasaya ntenuyu kacəka nyəηkv. ⁶ In̄i i ká tʊna siyisuyʊ ləmayasələ ke mpa pa caya huule tə. I ká tʊ toma ke mpa pa təyənəyi kolontu na pá tana-i icate n̄ɔnəyɔ tə.

Sʊlʊnyəɔlɔa mpa pa woniyi Isə kʊyɔyɔtv tɛləsəlaa tə

⁷ Pə kɛɛηna kətəlaa na Isə kʊyɔyɔtv tɛləsəlaa tətə, sʊlʊm lapa na pá cɛηləyi.

Sʊlʊm tɔη nyəm tolisiyi-we.

Pa cɛηləyənə sʊlʊm tɔη nyəm.

Sʊlʊm lipa-we, sʊlʊm tɔη nyəm tolisa-we.

Pa teləsəyi Iso kuyəgətutu na pá cəhləyi.
Pa yəgətəyi təm na pá siki na pá lenliyi.

⁸ Tətu waasəna pa taapələnaa təna təə.

Kəsəgətə ke paa timpi, təpante fei.

⁹ Na pá yəgətəyi si:

Aweye Isayii segesəyi nyəmtə?

Aweye inı i hüləyi təm si í nyi?

Piya mpa pa cəpa həla ke nəənnə tə

yaa pəkəlası?

¹⁰ Mpi tə, kəsəsutu ntəyəle kəsəsutu*fa*.

Kütütütü ntəyəle kütütütü.

Saḡa si tənə, cele si tənə. ^a

¹¹ Təu, yələa mpa pa kuyəgətutu u nukı tə,

na mpa pa yəgətəyi nsəma krai nyəna tə,

pa təm ke Tacaá ká yəgətəna yələa panə.

¹² I ka təmaḡa si:

Təhəsəle ntə,

í yele mpa pa kawa tə na pá həesi.

Lonte nte tə wə təpamm təyələ.

Ama pa kisa nuu.

¹³ Na pá tə si:

Kəsəsutu ntəyəle kəsəsutu.

Kütütütü ntəyəle kütütütü.

Saḡa si tənə na cele si tənə.

Pə wə mpyú si ye pa təḡ ilə,

pə co-wə na pá hoti alele na pá pəli-wə,

na katəka kra-wə na pá tənə-wə.

Kite tēə pələ

¹⁴ Pə təə tə, wonḡlaa mē,

í nu Tacaá kuyəgətutu.

^a **28:10** İseyli nyəma maḡasaya Isayii yəgətəya ke na pa wonḡyi-i.

Yølaa nyøøv nyéma mpa me í tøkí kawulaya ke
Yosalem taa tø.

15 Í nu, nti mæ mayamaya í yøøtøyi tøøle si:

Tá na søm tø pøela nøø.

Tá na atetøle tø yøøtaa na tó su.

Paa wahala səsə kəmna í kaa tala-tv.

Mpi tø, kaloolaya nté tá təcəsøle.

Pøøtv ke tá tøhmelle.

16 Pø tøø ké Tacaá Isø yøøtøyi si:

Í naaki, ma sukí kite tee pøle ke Siyøη taa.

Nkuløηa taa pøle*fa* nte pa tayanaa tøø.

Tø ké liyitee pøle nte tø caya teu tø.

Ye wei í tisa tø tøø ké yuη

í wøekøna toma ke isu nte. ^a sí kv la toη.

17 Tampana tøøøv ke ma lakøna na pø siyisi tøca.

Maa lana siyisuyu na pø wøe teitei.

Ama tømpøe tev ká kuu mæ kaloolaya təcəsøle.

Lvm ká su na pø tøø mæ pøøtv tøhmelle.

18 Mæ na søm mæ nøø pøeløv ká wakøli.

Mæ na atetøle mæ kuyøøtv

na mæ kusəsutv kaa taanη.

Kuyaku ηku wahala səsə ká køø tø,

í ká paa-møøe nøøhe.

19 Paa waatv wei ké wahala iní í ka køø í kpaaki-
møøe. Mpi tø, tananη na ilim taa na taanaya ke wahala
ká køη. Wahala køkøte tike ká tv-møøe søøøtv
səsøøtv.

20 Wahala ká wøe ké isu yvlv

kvhøøtv wøekøv tøtopi pu takí-í,

yaa í kutakøv wøekøv tøpøe pu takøyi tø.

21 Tacaá ká søη í naasi taa ké isu

^a **28:16** Nkuløηa taa pøle: Pøle pa te pa tvøyi pøe naaløyi kutuluyv
ηkuløηasi taa ké

ι ka lapu Pelasim puyv taa tō.
 I nantv ká sele
 ké isu Kapawōη tetekæle taa.
 I ká la tæmle nte pa ta nyi tō.
 I ká yoosi ι kulapæle nte tō ké səsəðle tō.

22 Pænentaa í taa svv lelaa wōηa taa. Pə taa kəə na
 mə kuhəkom tayani nyəəsvyυ. Mpi tō, pa tema svv si
 paa wakəli tetv təna. Pə təna pə tv Tacaa Isə kinj ke
 ma nuna-ti.

Isə læmayasεε na hátó nyəna

23 I ke ηkpaηη,
 I nu ma nəyə.
 I caya tətiyitiyi,
 I nu ma təm.

24 Hátó wei ι lukiyina ι taale ke kətamsa si ι tuuki?
 I kaa kpaγa ι waatvnaa
 na ι paasəna kpeesi hεεv na awasa.

25 I tēη haləm tayavvyυ tō tuusi pee ke ι ηmusəyi.
 Ilena í tuu təyənaya pee ke ipəəη tōə.
 I tuuki təyənaya pee ke lona kupa na toosi tōə.

26 Hátó Isə seγesəna-ι
 kusəsutv nti si í təη.

Isə hvləna-ι ti.

27 Paa makι tuusi nsi pa yaa si
 Nikεεli tō si pee na naaη.
 Pəćó pə fei si keεke pəpəte
 í tō tuusi nsi pa yaa si
 Kumεη tō si pee tōə.

Ama kpatóyó ke pa makəna-yε.
 Kpatiya ke pa makəna tuusi pee.

28 Pa nanəyi təyənaya pee nyəηka
 na pá la kvətəyυ yaa,
 ilε pə taya tam tōə ké pa nanəyi.

Pa tusiyi keeke pəpələe ké na pə krayanəh.
 Ile krayanəh u yəkəgi təgənaya pee na i acūwa.
 29 Pə təna pə tu Tacaa kiŋ ke yaasi inē i lunaa tətə.
 Iso layatv tasuyv ke kʷpantv ké, na tó təwa.

29

Yosalem caakaya lepu na Iso waasɪ-ɪ

- 1 Hai, Aləyeeli, Aləyeeli.
 Icate nyá nyá təm we waiyo ké.
 Nyá taa ké Tafiti sikaa.
 N təkə teu ke paa pənaya ŋka ka acima.
 2 Maa pasa Aləyeeli icate.
 Wula na mələ ká wee nyá taa.
 Icate ka pəsi isu Aləyeeli*fa* icate. ^a wəki kətaya
 nyəm tə. Pécó pə ké Yosalem hətə lentə.
 3 Maa siki na má cəna-ŋ na má ta.
 Maa yele na yoolaa kpeka tu-ŋ hekv.
 Maa lo hapēe taka na má cəna-ŋ.
 4 Pu tisi-ŋ ké təfe,
 na nyá nəgə nukəna tetv tē.
 Tetv tē ké nyá kuyəgətvtv ká lukəna təkemm.
 Nyá nəgə ka lukəna tetv tē ké isu asənaalu.
 Ilena nyá kuyəgətvtv
 naa lukəna musuyv taa ké iwelətav.
 5 Nyá kolontunaa pəgav ká wee ké isu musuyv.
 Pa kʷpiŋ ŋkʷ kʷ nəgəsəna ké
 isu ləətv nti heelim kprakəgi tə.
 Ile təm kulvm təw ké pu la mpv,
 pə kaa leeli.
 6 Pə təna pə tu Tacaa ká kəw nyá waasuyv
 na tev hola, na tetv seluyv,

^a 29:2 Aləyeeli: Aləyeeli hūwee wee si Iso kətaya təlātə təw timpɪ pa

na pə kəkəte səsəle, na kacuculaya,
na heelim səsəəm, na kəkə kumumuka.
⁷ Isu yulu toosuyu na pə saali yem tə,
yaa ɪ naakuyv puluyv tom taa na pə saali tə.
Mpyóy pu la piitimnaa tuutuuma təna
mpa pa yookayana Aləyeli ɪcate tə.
Pa yookayana-teye na pá yəkəyi tə koloosi
toŋ nyənsɪ na pá sikiyi na pá cəkəna-teye,
⁸ teitei isu nyəyəsɪ pukuyv yulu
na í toosi sɪ ɪ təŋa təyov tə.
I feŋ ɪlena í mayana ɪ lotu taa koosaa.
Yaa isu ləkətɔ puwa yulu
na í toosi sɪ ɪ təŋa nyəov.
I feŋ ɪlena í mayana ɪ luyv tɛɛ
wɔlaa na ɪ toma tɛma.
Mpyóy pu la piitimnaa təna tuutuuma wei ɪ ká
kəw Siyən ɪcate ke yoonav tə.

Yuləmtv na sɔlvkvlɛ

⁹ Mpyóy Tacaa tasaa sɪ:
Pá la-mege piti na səyəntv pu-me.
I wiisi mə ɪse na í pəsɪ yuləmaa.
I cɛŋləyi, ɪle pə taya sɔlvəm kuyvna-me.
I taŋtəyi ɪle pə taya sɔlvəm toŋ nyəm lakəna-me.
¹⁰ Pə taya pulv, Tacaa tɔ-mege tom ləmayasəle ké.
I yuləsa mə ɪse.
I sɔ kuyəyətɔtɔ teləsəlaa ke pa wɛna cəne.
I taka mə ɪsɛntəw.
Nalaa təm ke pa wɛna cəne.

¹¹ Təm kukulutv təna pəsə-mege isu pa ŋmaakuyv
takəlaya na pá kpili na pá taali tə. Pa cɛləyi nyəntv sɪ:
Kala. ɪlena í cə sɪ: Maa pəsəyi, pa taala ka təw. ¹² Yaa

πά cεla wei ι ta nyι tσ si: Kala, na ι cσ si: Ma ta nyι kalovv.

Kvtutum ta te

¹³ Μρύγύ Tacaa γόγoταa si:

Waatu wei yεlaa pane pa γόγoτάγoνα-m tσ
pa nσσι na pa ntompee ke pa saηna-m.
Ama pa lotu we-m na pooluη.
Nyamnav mpi pa nyaηna-m tσ,
pε kέ yεlaa kuσeyεσtu kέ.

¹⁴ Pε tσ kέ maa la-we tσtάγo piti tεma,
na kεkεlσ nyεmnaa na pθ la-weγε ha.
Lεmayasee nyεma lεmayasee ka wakeli.
Layatonaa layatu ká saali.

Kvηmanmam u tvvki pε ηmalv

¹⁵ Yεlaa mpa pa ηmelάyi Tacaa,
na pá ημεσάyi pa kulapάe tσ,
pa tσm we waiyo kέ.

Sεkpetovv tee kέ pa laki pa tεma na pá tη si:
Awe naaki-tv?
Nάγoλv ta nyι tá tσ.

¹⁶ Ama mε liγituγy tσwa yoo.
Covv na kv ηmalv paa keεσάyi pulv.
Kvηmanmam ka γόγoτι ηmalv si:
Pε taya nyά ηmana-m?
Heev ka γόγoτι ηmalv si:
N ta nyι pulv?

Layaovvov sσsεm

¹⁷ ι ta nyι taa?

Pε kaasa pεcσ mayamaya kέ.
Lipaη hόtovv ká pεσι tuη taale.
Tuη taale ká pεσι hόtovv.

¹⁸ Kuyako ηkuyv ntamaa mayamaya

ká nu takəlaya taa təm.

Yulomaa ɪse ká kuli
na pá lu səkrɛtɔyɔ səsəɔv taa.

¹⁹ Tacaa pɛɛɛ təɔ təpasəlaa
lanja ká hɪləməyənə na pə səsəyɪ.

Uena kɔnyəntɔnaa náá
yɔələyənə ɪseyɛli nyəma ɪsə nanɪɪ tu.

²⁰ Nmakəllaa kaa tasa wɛɛv,
wɔɪlaa ká tɛ.

Uena pá kpiisi mpa pa tanja sɪ pa laki ɪsayatv tə.

²¹ Mpa pa kɔyɪ lɛlaa təm kɛ hɪvɛ taa tə.

Pa nyəkɪ hɪvɛlaa kɛ katəsɪ kɛ təhɪvɛ.

Pa təyənəyɪ siyisilaa na
kawaanaya təm nti tə fɛɪna kite tə.

Pɛɛ tətə paa saali yem.

²² Pə təɔ kɛ Tacaa wei ɪ yapa Apələham tə ɪ yəyətəyɪ

Yakərv na ɪ lɪlɔyɔ nyəma sɪ:

Yakərv kaa tasa fɛɛɛ təyɔv.

Pəyɛɛ ɪ kaa ka nyuyɔ.

²³ Waatv wei paa ná pə tənə mpi ma lapa pa hɛkv tə.

Paa nyɪ sɪ ma kɛ ɪsə na pá sɛɛ-m.

Paa nyənɪ ma hətɛ kɛ səsəɔɛ.

Paa nyana-m sɪ ma kɛ Yakərv ɪsə nanɪɪ tu.

Mayalɛ ɪseyɛli ɪsə.

²⁴ Mpa feesuyɔ tolisaa tə paa pɛɛkɪ ləmayasɛɛ.

Mpa pa lanja ta hɛɛ tə pu sɛyɛsɪ-wɛ.

30

Ləmayasɛɛ nna Tacaa lanjɛ ta hɛɛna tə

¹ Mpróyú Tacaa yəyətəa sɪ:

Mpa mɛ ɪ kɛ waiyɔ nyəma təyɔɛ

yəlaa mpa pa kɔləyɪ lɛlaa

təɔ tə.

1 Ƨ tɔyɪ mə kɔlɔpələ pələ na pə tá luna ma kin.
 Ƨ pɛɛləyɪ nɔɔsɪ na pə ta ké ma luyɔ nyəntɔ,
 na pə sɔɔsəyɪ isayatu ke isayatu tɔɔ.

2 Ƨ tɔ mpaav sɪ í puki Icipiti,
 Ƨ ta pɔɔsɪ-m natəli.

Ƨ puki sɪ í tɔ Icipiti wulav ke kpɔlvɔv.
 Ƨ polaa sɪ í pɛɛkəyɪ tɛɔɔsələ ke Icipiti.

3 Ama Icipiti wulav kpɔlvɔv tɔyɔ
 ká tɔ-mɛyɛ fɛɛɛ.

Ƨ tɛtɔ taa cɔɔsvɔv ká liyiti-mɛyɛ sɔsɔm.

4 Mə akewenaa sɔsaa tɛma tate ke Sowəŋ ɪcate.
 Mə sɔpaarənaa tala Hanɛsɪ ɪcate.

5 Mə təna í ká tɔyɔ fɛɛɛ ké na təna nyəma mpe.
 Pɛɛ pa kaa waasɪ-mɛ, yaa pá səna-mɛ.
 Ama fɛɛɛ ke í ka tɔyɔ na pə kɔ mə nyɔvɔ.

Icipiti waasvɔv nyullaa

6 Tacaɔ kaləyənə Nɛkɛfi wontunaa mpa pa wɛ
 laŋwakəllɛ na nəyəsɛɛ tɛtɔ taa tɔ.
 Tənaɣa tɔyɔlaya alɔnyəŋka na apalɔnyəŋka lunaa.
 Paasələ na tum wei ɪ kɔləyɪ huntɔ tɔ pa tɛtɔ nté.
 Kpaŋasɪ ke pa səyələnə pa wɛnəv.

Na yooyooɔnaa ke pa kpaɔcooŋ,
 na pá təŋəyənə tɛtɔ ntɪ tə taa
 na pá pukina sɪ pa haaki piitimnaa mpa pa kaa
 waasɪ-wɛ tɔ.

7 Icipiti waasvɔv ké kpeɛ ké.
 Pə tɔɔ ké ma yaaki-ɪ sɪ tɔɔ tiilu kaawaasaya.

Mpi pu kɔɔ tɔ pə tɔm kpaalvɔv

8 M'púyú Tacaɔ tɔma Isayii sɪ:
 Pənɛntɛ ŋmaɔ tɔmnaa mpeyɛ kpaata tɔɔ,
 ké Yosalem nyəma ɪsentaa.
 Nmaa-təyɪ takəlaya taa na tə wɛɛ tam tɔɔ.

Haləna kuyaku kantəkaya nyəŋku.
 9 Mpi tə, Yosalem nyəma ké təə kullaa ké,
 pa ké tʉsəlaa.

Paa caaki Taca kiiŋ ke nuu.

10 Ilena pá təŋ Iśə kuyəətʉtʉ teləsəlaa si:

I taa teləsi Iśə kuyəətʉtʉ.

Na pá təŋ mpa pa naaki Iśə Təm tə si:

I yele tampana ke nav na í heeliyi-tʉ.

I looliyi na í heeliyi-tʉ,

í naaki təm kutʉsʉtʉ.

11 I yele mpaav kupaŋku, í hatələna mpaia.

I ləsi Iseyeli nyəma Iśə naŋŋ tʉ ke tá heku taa.

Wakəlvuŋ ŋku kv fei hiiu tə

12 Pə təə ke Iseyeli Iśə naŋŋ tʉ yəətʉyi si:

Timpi í kisiyi təm tənə na í haaki mə təyi

mʉsʉŋ na isayatu taa na í tisi mə yuŋ tə.

13 Pə təə ké isayatu tənə tu pəsi-me,

isʉ pa huluyʉ kolʉŋa kəkʉlaya taa ké

lonte na ká pəli na ká hoti təm kʉlʉm tə.

14 Ka yəkəyi ké təmʉlʉ,

isʉ həyaya ŋka pa yəkəa tənəŋŋ tə.

Pə kaa səə tataya si pá heena kəkə,

yaa pá cosina lʉm ke hite taa.

I caya təpamm na í tʉ Iśə ké naani

15 M'p'uyə Iseyeli Iśə Naŋŋ tʉ Taca yəətʉta si:

Ye í məla ma kiiŋ na í caya təpamm.

Pu ya mə nyəəŋ.

Ye í caya təpamm na í tʉ-m naani í ká hiki toma.

Ama mə tá səəli mpu.

16 I təma si: Aai, tʉ caya kpaŋəŋ na tə se.

Tampana í ká caya kpaŋəŋ na í se yaa.

I ká kpaŋa asewa na í yəətʉ si:

Ɔwwe, tá kpaɣanəŋ seeki yoo.

Ama mə tɔ̀ɣɔ̀nlaa ká tee-meɣe sewa.

17 Kolontu kɔ̀lvɔ̀m ká nyaasi mə taa yɔ̀laa iyaya (1000)
na pá sele.

Kolontunaa kakpası ká nyaasi-me na í se.

Pu kaasi mə taa weesiŋ nyóma ké

ısu tesika ke puyɔ̀ nyuyɔ̀ taa.

Yaa kuyɔ̀svɔ̀m ke pulaya taa.

Nyuyɔ̀ yapy waatu

18 Pə tɔ̀ ké Tacaa taŋaa sı ı laki-meɣe pɛɛɛɛ.

Ɔ ká kɔ̀li na í nyəni mə pətɔ̀təɛ.

Pə taɣa pulɔ̀, Tacaa Ɔsɔ̀ ké siyisilu ké.

Pa təna mpa pa teɛləyi-ı tɔ̀ɣɔ̀ɛ nyɔ̀leleŋ nyóma.

19 Siyɔ̀ŋ nyóma mpa me í we Yosalem taa tɔ̀,

í kaa tasa wula.

Mpi tɔ̀, ye ı mara kapuka Tacaa ká la-meɣe pɛɛɛɛ.

Ye ı tu nu mə nəɣɔ̀ ı ká waasi-meɣe.

20 Tacaa ká ha-meɣe tɔ̀ɣɔ̀naya ke
mə nəɣəsɛɛ taa.

Ɔ ká ha-meɣe lvɔ̀m ke wahala waatu.

Mə seɣesəlaa kaa tasa ŋmɛlvɔ̀.

Ɔ ká nana mə ı səpəle ke mpa pa seɣesəyi-me tɔ̀.

21 Ye í təŋa ntɔ̀ɣɔ̀ŋ yaa mpətəŋ,

pu yɔ̀ɣɔ̀təna-me na waalı sı:

Mpaav ntɔ̀, ı təŋ-kv.

Ɔ təŋ mpətəŋ.

22 Ɔ ká nyəni asilima ke liyitee

nyəɣətv nti tɔ̀ waasa mə tuŋ kɔ̀lalaan tɔ̀ tɔ̀,

na wula wei ı waasa mə ɛɛsəŋ tɔ̀ tɔ̀.

Ɔ ká lɔ̀-tı ısu acaalətv pulɔ̀pv,

na í tɔ̀ sı: Ɔ lu cəne.

23 Ɔsɔ̀ ká yele na tɛv nu kvututum

mpi ı tɔ̀wa tɛtv taa tɔ̀ pə tɔ̀,

Τῶγοναγα ἦκα τέτυ κά λῦλι τῶ,
 καα wεε teu na κά haaki alaafəya.
 Uena mə tɔla cɔɔki nyutu
 kɔpantu taa ké waatu inɪ.

24 Naan na kpanasi nsi si haləyi tɔ,
 su tɔɔ nyutu nti tɔ taa pa sita tɔm
 na pá fala-ti tɔ.

25 Lɔɔn κά tɔli pɔɔn kɔkɔlɔn tɔɔ.
 Lɔm κά kpe pulasi kɔkɔlasi tɔɔ
 ké asalav kɔyakɔ wule.
 Tɔtanle kutulɔn κά ti.
 Sɔtaa tuutuuma ka lu pə taa.

26 Waatu wei Tacaa κά hɔkɔ ɪ yɔlaa hiŋ na í waa-we
 tɔ,
 ɪsɔtu κά naaki ké ɪsu ilim.
 Uena ilim toŋ náá sɔɔsi tɔm naatosompɔɔlaya,
 ɪsu kɔyɛɛn naatosompɔɔlaya nyaaləm wεε tɔ.

Tacaa kəŋ Asilii nyɔma ḡkpannyv hɔm

27 Hatoo poolɔn ke Tacaa nyá mayamaya n κά luna.
 Nyá pááná ké sɔsɔna ké.

A wεε ké ɪsu ɪsɔnmuntɔyɔ yun nyəŋkɔ.
 Ye n yɔɔtəyi nyá ntompee tɔɔ we pááná sɔsɔna ké.
 Nyá nsəmle we ɪsu kɔkɔ ḡka ka nyaki tɔ.

28 Nyá feesin we ké ɪsu lɔɔv sukuɔyɔ na kú kra
 kɔtemin,
 na kɔ lɔm kra luɔyɔ tεε tɔ.

N caa n ciyiti piitimnaa na kɔciyituɔyɔ kɔwakɔlɔyɔ,
 na n tɔ yɔlaa nɔɔsi taa ké kpaɔanɔkpasɪ nsi n κά
 tolisina-wεε tɔ.

29 Ama Yosalem nyɔma me í κά yoo yontu ɪsu pa
 tɔkɔyɔ acima ke ahoɔ tɔ. ɪ κά wεε lanhulɔmle taa,
 ɪsu pa hulɔyɔ hɔsi na pá kraaki Tacaa pɔyɔ ke ɪsɛyeli
 kɔkpaɔnyv tɔɔ tɔ.

³⁰ Tacaa n ká yele na nyá nɔɔɔ sɔsaya nu.

N ka huli isəna n kraasa nin si

n makəna ton na nyá pááná

sɔsəna nna a we isu kəkə sɔsaya,

na teu heelim, na ku tɔmpɛɛ tɔ.

³¹ Asilii nyóma ká nu Tacaa nɔɔɔ, ɔlena pá seliyi.

N ká ma-we na nyá kkrátóyó sɔsəɔ.

³² Tacaa paa waatu wei ke n mara-we pu seye-si-

weyɛ. ɔlena pá nu akilimanaa na cəməŋ tan ke

krakpaa. Tacaa n ká yona-weye na ń yele nin.

³³ Hatoo lɔŋ ke pa tayana tənəsəle.

Pa tayana-teye wulav tɔɔ.

Tə limaa ké na tɔ walaa.

Tənəsəle nteyele kəkə na taasi tuutuuma.

Tacaa feesin ká nyaga-i ké isu kəkə hule.

31

Mpa pa pɛkəyi waasvɔv ke Icipiti tɔ

¹ Mprávó Tacaa tasaa si:

Mpa pa tiiki Icipiti si pá səna-we tɔ,

pa tɔm we waiyo ké.

Krayanəŋ ke pa tɛeləyi,

pa laki yoou keekɛnaa ke naani ke pele pa payale tɔɔ.

Pa tɛeləyi krayanəŋ cayalaa ke pa ton tɔɔ.

Paa san tekuyu ke iseyeli Iso nanŋ tu má.

Pəyele paa pɛkəyi Tacaa má.

² Pəyele má tɔtɔ ma ké ləmayasɛ tu,

ma kəŋna mpusi.

Má yɔɔta nti maa layasəyi.

Ma kuləyi isayalataa tɛɛsi tɔɔ.

Ma wakələyi mpa paa təŋəyi siyisuyu tɔ pa sənau.

³ Icipiti nyóma ke yəlaa ké,

pa ta ke Iso.
 Pa kraγanəη kέ nantu kέ,
 ι feina toma lenna tətə.
 Ye Tacaa má ma kusa niη,
 kentilu seliyi kέ.
 Wei pa kentaa tə,
 ílé ι hotiyi kέ,
 na pa təna pá si.

Tacaa tike waasəγəna Yosalem

⁴ Μρύγύ Tacaa heela Isayii má si:
 Isu təγəlaya yaa ka
 pəγaya kraakuyu ka təγənaγa na ká nyusəγi tə.
 Paa tiikilaa kotaa na pá kulι ka tətə.
 Pa nəsı u nyaasəγi-ke.
 Pəyele pa payale u təkı ka laηle.
 Μρύγύ Ate na isətaa tu ma,
 maa tii Siyəη puγy tətə,
 maa tii Siyəη pulaya tətə na má yoo.
⁵ Isu sumasi hetuyu si keη
 na sí takəγi si təpapəle tə.
 Μρύγύ Ate na isətaa tu má,
 maa kenti Yosalem tətə
 na má waasi-ι na má γari-ι.

⁶ Iseγeli piya me í kəə na tə məli, Tacaa wei tə kisa
 tə ι tee. ⁷ Kuyaku ηku paa wei ι ká lə ι tuη kulalaan
 wola nyəη na liγitee nyəγətu nyəη wei ι lupina ι niη
 tə.

⁸ Layate nte tə ta ke yulu nyənte tə
 ήτέ tu təγəna Asilii nyəma.
 Layate nte yulu niη ta la tə ήτέ tu wakələna-we.
 Asilii nyəma ká se layate.
 Iseγeli nyəma ka tə Asilii yoolaa ke təlası təma.

⁹ Mpa paa kentayaa-we isu kukpaməŋ tə paa sena
lanwakəlle.

Səŋəntv ka pu pa nyəyv nyəma ke tuuta tēē.

Tacaa má ma yəŋətəna mpv.

Ma wena kəkə ke Siyəŋ taa.

Ma wena mamalukile ke Yosalem taa.

32

Wulav wei i ká lakɪ kɔpantv tɔ

¹ Wulav nəŋəlv ká təŋəŋɪ

siyisuyv ke i kawulayv təŋəv taa,

na awulumpiya náá təŋəŋɪ tampana ke pa tətə
təkəyv taa.

² Paa wei i ka weē ké isu təcəəsəle ke heelim na
kpułyv tətəle ke tēv heelim səsəəm waatv.

Yaa isu lvm kpenuyv təŋə wulayv tətə taa.

Yaa isu kukpaməyv səsəəv isotom ke ilim tətə taa.

³ Ie nalaa kaa tasa yulvməyv.

Pəyele nulaa ká ke ŋkpaŋŋ.

⁴ Yəlaa nyəŋ feinaa, ká weena nyəŋ

na pá svv kpeləməyv.

Ilena matəlaa nsəma hetv,

na pa nsəma lēsv na pá weena nəələlv.

⁵ Pa kaa tasa kpaŋtv ke yaav sv kasayampv.

Yaa acilaytv tv sv səsə.

⁶ Pə tayv pulv, kpaŋəyv təm ke

kpaŋtv yəŋətəŋɪ.

Kpaŋtv təŋɪ i lotv taa ké isaytv lapv təm.

I lakɪ asilima na i yəŋətəŋɪ kaloolayv təm ke Tacaa təə.

I yeki nyəŋətv na i nyəŋəsv.

I pəŋ kənyənyəəm ke wei i səki ləkətv tə.

⁷ Acilaytv tv kvyəŋətətv kvyi ké.

I mayasəŋɪ i taa ké tasəkəle təm,

na í tusəyi wahala tu na kaloolaya.
 Paa waatu wei kunyantu wena i tampana tō.
 8 Ama kasayampu ná laki mpi pə tewa təyō,
 na í seesəyi isəle ke pə taa.

Yosalem alaa kpaalvyv

9 Alaa mpa me í kəla pamm tō,
 í kuli na í nu ma nəyō.
 Pəelaa mpa me mu nəyəsəyi pulv tō,
 í ke ηkraηvyv na í nu ma tōm.
 10 Pə kaasa pənaya na kuyeyη ke pəcō.
 Alaa mpa me mə paa fei tō, í ka sele.
 Mpi tō, lesēη kooluyu kaa la, pəyele kumtu kaa wēē.
 11 Mpa me mə kəla pamm tō, səyantu í kra-mē.
 Mpa me mu nəyəsəyi pulv tō í sele.
 I wəyəsı mə wontu na pə ye-le-meyē kpetē.
 I suu ləyaya wontu.
 12 I kra mə lanja na i wii mə tawa,
 nna a ka wē teu tō a tōō.
 I wii mə lesēηnaa mpa pa lūlaya tō pa tōō.
 13 Ama pənente sōwa na kələη
 pə nyōki ma yəlaa tetv taa ké.
 Na pə kpeηna mə icate nte tə sōla aliyila tō
 tə lanhulōmlē tēēsi taa.
 14 I lōwa kawulaya təyaya.
 I yela lanhulōmlē icate.
 Pulaya na tətəηlē kutuluyu ká pəsi taale kraηası
 na kaləkəη tətəyōle.

Layasvyv səsəəm

15 Kuyaku nakuli Feesuyu ká luna isətaa
 na kv tii tá tōō.
 Wulaya tetv ká pəsi tūη taale,
 na tūη taale náá pəsi hətvyv.

16 Ilena tampana təhəyυ wεε wɔlaya tetυ taa,
na siyisuyu təhəyυ ke tuŋ taale taa.

17 Siyisuyu təmle nté hεεsuyυ.

Hεεsuyυ kɔvlɔm nté yυlv u nyaŋna pulv,
na naani ke tam təə.

18 Ma yəlaa ka caya hεεsuyυ lonte taa.

Ɔ ká caya təcayale naani nyənte taa ké tεεsi
nsi si wε təpamm tɔ si taa.

19 Ama tεv təmpεε ká pεti hətuyυ.

Pu tisi ɪcate təfε.

20 Nyulelen nyəma nté mε.

Ɔ ká tuuki paa timpri na ɪ təhəyi lum səsəəm.

Ɔ ká yelev mə naaŋ na mə kraŋasi
na sí yeləyənə si ti.

33

Isəna pu feli wakəllaa tə

¹ Mpyúyú Tacaa tasaa si:

Nyá wei n wakələyi lɛlaa

na pa ta wakəli-ŋ tə,

nyá təm wε waiyo ké.

N luki lɛlaa waali,

na pá ta luta nyá waali.

N tɛŋ lɛlaa ke wakələyυ ilena pə wakəli nyá.

N tɛŋ lɛlaa waali luw,

ilena pá lu nyá waali.

² Tacaa nyəni tá pətətəle.

Nyaya tə tɛləyi.

Wεε tá tɔŋ ke paa tanaŋ ŋku.

Wεε tá nyuyυ yátú ke laŋwakəlle waatu.

³ Ye yəlaa nuwa nyá taŋ pa seeki ké.

Ŋ kɔlaa ɪlε piitimnaa ya.

4 Pa kuuki mə wontu ké ɪsu kutolon na kutəɣu.
Pa huliɣi-təɣi ɪsu kutolon sɛsɛku.

5 Taaɔa ké sɔsɔ ké.

Mpi tɔ, ɪsɔtaɔ ké ɪ tɔcayale wɛɛ.

ɪ suula Siyən ke kɔsiɣisim na tampana təɣuɣu.

6 ɪ yɔlaa ká cayana naani ké pa kuyɛɛɛ tənaya.

Ləmayasɛɛ na layatu kɛna wɛnaw mpi pə yaki nyuɣu
tɔ.

Taaɔa nyamnav nté Siyən kpancoou.

Taaɔa waasuyv

7 Akanaa makəna ntɛɣe kapusi ke awalɪ.

Hɛɛsuyv tɔm kəntaa ná wiiki ɪsu pa səkɪ pa səkɪ.

8 Hapɛɛ wɛ kpɛtɛ, nəɣɔlv u təɣəɣi.

Nmakəllv yɔka nəɣɔ pɛɛlvɣu.

ɪ lɔwa acalɛɛ.

ɪ tuyvna nəɣɔlv.

9 Tɛtv wɛ ləyaya taa,

tə wakələɣi.

Pə liyita Lipan tɛtv,

tə nyéma nəɣəsəɣi.

Salən tɛtɛkələ nəɣəsəna wulaya tɛtv.

Pasan na Kamɛɛli pə pɔ́n tɛɛ ná təkɪ.

10 Ḿpɔ́y Taaɔa tɔma sɪ:

Nəɛnəɛ maa kvli ma naasɪ taa.

Nəɛnəɛ maa kvli.

Nəɛnəɛ maa hvli ma sɔsɔəntv.

11 Kiisi ke ɪ hayaa, ɪɛ ɪ ká lvli nyutv.

Mə feesin nté kəkə, ɛke kaa nyayana-mɛ.

12 Kəkə ká nyayana piitimnaa na pə yelev tɔlvma.

ɪsu ka nyakuyv sɔwa nna pa setaa tɔ.

13 Poolun nyéma mɛ, ɪ nu mpi ma lapa tɔ pə tɔm,

na pɛɔlv nyéma mɛ, mii nyi ma tɔn tɔm.

14 Səɣəntv kpawa Siyən taa kawalaya nyéma.

Mpa paa tʉyʉna Isə tə pa seliyi.

Pa makı kapusi si:

Ta taa awe ká cayaana kəkə kuniisaya kanε ka kiη?

Awe pəsəyi na ı caya mamala tam təw nyəna anε a
kiη?

15 Wei ı təη kusiyisim taa,

na í yəgətəyi tampana təηyʉv təm tə.

Wei ı kisiyi kasəyaya ηka pa hikiyina musʉη tə,

na í kisiyi asilima kuvəw tə.

Wei ı kisiyi ısayatv təm nuw tə,

na í wiisiyi ıse si í taa na kawalaya tə.

16 Yʉlv ıni ı təcayale nté tontonle təw.

ı təcəsəle nté kuvraməη səsəwη tεε.

ı ká wεena təgənaγa ke tam ké.

Pəyele ı kaa laη lum.

Yosalem waasvyv

17 Yosalem nyá ıse ká ná wulav ke ı teeli təna taa.

N ká na tetv na tə təwəwη təna.

18 N ká təwsi nyá səgəntv təw.

Haləna n pəwsi nyá ti si:

Takəlası ηmaalv na liyitee mulv

na tətəηle kutuluγu feηlu pa we le?

19 N kaa tasa kalampaanı yəlaa mpeγe nav.

Nəgəlv u nukı pa təm, tə we səkpetyv.

Pa ké kpai nyəma ké nəgəlv u nukı pa təm.

20 Ama n ká nyəni Siyəw,

ta acima ıcate səsəle.

Nyá ıse ká ná Yosalem lonte nte tə we təpamm tə.

Cokəle nte pə kaa tasa lonte layasvyv tə.

Pa kaa kpəsi tə kankanası ke paa pəlee.

Pəcó tə ηmusı taa nakəli kaa həti.

21 Tənaγa Tacaa ka hʉli-tv si ı ké kuvəw.

Pu weε pusi səsəənsi həyəlvuγ taa ké.

Timpi ləəη səsəəη weε tə.

Ama yoou kpulvγv səsəəv nakvli kv kaa təηna təna.

Kpulvγv kvpaηkv kaa təηna təna.

²² Tacaa nyagalε tá hvvnlv,

nyá tvgvna-tvgv kiη.

Nyagalε tá wulav nyá yakəna-tv.

²³ Nyá ηmυsi cεpa,

sv təkəγi kpulvγv tesika sv kv pəəη í hetv.

Waatv inəγi paa kuu wontu na pə kpeηna mpa pa
təη tala tə.

Paa tala wontu kvkukuutu ntiv na paa wei i hiki i paa
tete.

²⁴ Yosalem icatε tv nəγvlv kaa tə sv:

Pə wukv-m.

Yəlaa mpa pa we Yosalem taa tə paa cε-weγε pa
isayav.

34

Tacaa ká hvvna Itəm nyəma

¹ Piitimnaa mε, í kpətəna na í nv.

Yəlaa mε, í ke ηkpaηη.

Tεtv na tə taa nyəm í nv.

Antulinya na i kvlvlvv təna í la aseeta nyəma.

² Mpi tə, Tacaa ká mv pááná səsəəna

na piitimnaa təna.

I taa kpaηa pa yoolaa təna.

Tacaa tv i taa sv i ká kpiisi-wε.

I caa i wakəli-wε.

³ Pa ləwa pa taa mpa pə kvwa tə.

Pa sətaa səηaa.

Pa caləm kpeη pəəη təə.

⁴ Isətvlvηasv təna kpesəγi.

Isətənyu ká kpili isu nyaaləy.

Isətəlyəsi təna hotiyi isu lesəŋ hatu kowulətu.

Yaa fiki hatu kowulətu.

⁵ Ma layate mu pááná kə isətəa.

Tu tii Itəm nyəma tə.

Itəm nyəma meye ma suwa si ma kpiisi.

⁶ Caləm waasa Tacaa layate tə kə.

Nim matəna-tə.

Pə caya isu iwesi na pəntəlyə pə caləm.

Na iwaan timpee na pə nim.

Mpi tə, pa lapa Tacaa kə kətaɣa kə Posəla icate taa.

Pa kəwa tuutuuma kə Itəm tətə taa.

⁷ Pa na taale naan pa hotina.

Təyaya nyəŋ na latəcənaa pa hotaa.

Itəm tətə nyəwa caləm.

Nim haya mə kəteŋa.

⁸ Tacaa leetəy kuyaku kə.

Pənaya ŋka i leetəyənə Siyən

nyəma nəy təyole.

⁹ Itəm ləŋ lum ká pəsi kaaloo.

Itəm tətə mətəy ká pəsi kəkə mamacəyəlasi.

Mə tətə ká pəsi isu kəkə məkəy kaaloo tə.

¹⁰ Ka kaa te paa aho paa ilim.

Ká nyəsi ká kuləyi rúpúy tam tə kə.

Tətə ká wakəli rúpúy pusi tənaya.

Nəyol kaa tənna tənaya paa wulee.

¹¹ Kpiisuyu na luyucante paa caya.

Kpiisiwulaya na katəkətəy paa caya tənna.

Tacaa ká yəki tə tənna na tə saali yem.

¹² Səsə nəyol i kaa wəe si pá kpa-i wulaw.

Pu kpiisi tə awulumpiya tənna.

¹³ Səsənaa ka nyə pa kawulaya tēsi taa.

Kələn na səwa kə pa koloosi acalēe taa.

Pa acalee ká pəsi taale hasi təsυle,
na taataanaa lonte.

¹⁴ Wulaya tetυ taa nyéma ká suliyi taale wontu.

Pəηtυlɔη ká yaaki təma.

Ahoo nyaasəlaa ká pəsi pa lonte ke təna.

Tənaγa paa la pa lonte kuhεεsəle.

¹⁵ Tənaγa tum ká hεε lonte, na í tυ ι yala.

Tum ká papi-yεγe təna,

na í kpeγeli ι piya ke ι kəηkəη taa.

Tənaγa yeperekunaa təna ka koti naale naale.

¹⁶ I wiili Tacaa takəlaya taa na í kala.

Wontu nti tə taa nakυli kaa laη.

Paa tə taa ηku kv kaa laη.

Mpi tə, Tacaa má ma yəγətəna na ma nəγə.

Ma Feesuγu ká kpeγelina wontu nti.

¹⁷ Tete ke ma təwa na má faya pa tetυ na ma niη.

Na má tala-wεγe-ti na ηmənaya.

Tu pəsi pa nyəntυ ke paa pəlee na pá caya tə taa ké
tam təə.

35

Tacaa nyéma ká məli ι kiη

¹ Wulaya tetυ laηle í hυlɔmi.

Kpaηkpante tetυ í yəəli.

Tetυ nti lom ta tala tə tə ηmaali.

² Tə tυ hεtυ.

Yaayenaa í təəli tetυ taa.

Tə wiliti laηhυlɔmlε kawilitasi.

Pu mələna Lipaη tetυ ke tə teeli.

Kameeli pəγυ na Saləη tetεkəle

ká taγanι səsəəntυ ke hikuyu.

Paa na Tacaa Isə teeli na ι səsəəntυ.

³ I la na mə niη kuseliη kii.

Ɔ la na mə nɔ̄hɛɛ acamaa nyɔ̄ɔ toŋ.

⁴ Mpa sɔ̄yɔ̄ntɔ kɔɔwɔ tɔ,

í heeli-wɛ si:

Ɔ kaasi mə ti.

Ɔ taa nyá.

Mə Ɔsɔ̄ kɔ̄ŋ mə kolontunaa

fɛlɔ̄yɔ̄ na mə nɔ̄yɔ̄.

Ɔ mayamaya ɪ ká kɔ̄nna na í waasi-mɛ.

⁵ Waatu ɪnɔ̄yɔ̄ yulɔ̄maa ɪsɛ ká kuli.

Ntamaa ŋkɔ̄ŋŋ ká tɔlɪ.

⁶ Kaakalaya ká ŋmaa ɪsu nam.

Kamumuka nsəmle ká hetəna laŋhɔ̄lɔ̄mlɛ.

Mpi tɔ, lɔ̄m ká kɔ̄pɛ wɔ̄laya tɛtɔ taa,

Pu hɛɛ lɔ̄ŋ kɛ tɛtɔ nti lɔ̄m ta tala tɔ tɔ taa.

⁷ Timpi yɔ̄laa loosaya

na pə nɔ̄yɔ̄səna ɪsu lɔ̄m tɔ pu pəsi luna.

Lɔ̄m sɛɛlaa ká tɔlɪ lɔ̄kɔ̄tɔ tɛtɔ taa.

Səsəncaasi na mɔ̄lɔ̄yɔ̄ ka

nyala timpi taale hasi cakaya tɔ.

⁸ Tənaya paa hɛɛ mpaav.

Mpaav ŋku pa yaaki nanŋ nyəŋku tɔ.

Kɔ̄pama tike ká tɔ̄ŋna-kɔ̄, asilima tɔ nɔ̄yɔ̄lɔ̄ kaa siti.

Ləmayasɛɛ fɛɪ nyəma ká tɔ̄ŋ-kɔ̄ pa kaa le.

⁹ Tɔ̄yɔ̄laya kaa wɛɛ mpaav ŋku ku taa.

Taale wontuyɔ̄ ɪsayav nakɔ̄lɪ ku kaa tɔ̄ŋ-kɔ̄.

Pa kaa sulina taale wontuyɔ̄ ɪsayav

nakɔ̄lɔ̄yɔ̄ mpaav ŋku ku taa.

Mpa pa nyɔ̄ŋ Tacaɔ̄ yapa yomle taa tɔ,

mɔ̄pɛ paa tɔ̄ŋna ku taa.

¹⁰ Mpa Tacaɔ̄ hetaa tɔ mɔ̄pɛ paa mələna.

Paa tala Siyɔ̄ŋ na akaitɔ yontu.

Pa laŋa ká hɔ̄lɔ̄mɪ tam tɔɔ.

Ayɔ̄la na laŋhɔ̄lɔ̄mlɛ ká kɔ̄ɔ.

Wɔsasi na wula ká polo pooluŋ.

36

*Asilii nyáma nyaasəyi Yosalem nyáma
(Awulaa II 18:13,17-37)*

¹ Yuta wulau Isekiyasi kawulaya pənaɣa naanɔwa na liyiti nyəŋka taa, Asilii wulau Senakelipi kula Yuta koloosi acalɛɛ tɔɔ na í lɛɛki-yɛ. ² Ḿpúyú Asilii wulau kusa Lakisi icatɛ taa ké ɪ yoolaa nyɔɔvɔ tɔ, na yoolaa taa yoolaa, na í tili-wɛyɛ Yosalem kɛ Yuta wulau Isekiyasi kiŋ. Pa talaa ilɛna pá ŋmɛli lulɛ ɪsɔtaa nyəntɛ lɔɔv kiŋ kɛ cɔtɔlaa mpaav taa. ³ Ilɛna Hilikiya pəyalɔ Iliyakim, wei ɪ paasəyɛna kawulaya təyaya tɔ. Na takɛlasɪ ŋmaav Sepəna, na Asafi pəyalɔ Yowa, wei ɪ paasəyɛna takɛlasɪ tɔ, pá polo pa kiŋ. ⁴ Mpuɔvɛ yoolaa nyɔɔvɔ tɔ tɔma-wɛ si: ɪ polo í heeli Yuta wulau Isekiyasi si, Asilii wulau sɔsɔ pɔɔsəyi-ɪ si pepeyɛ n laki na n taaki? ⁵ N maɣasəyi nyá taa si nɔyɔ taa tɔm taɣanəyɛna yooɔ na kú tó yulɔ kɛ təyoole apalɔtɔ na? Mpu tɔ, aweyɛ n laki na n taaki, na n kuləyi ma tɔɔ? ⁶ Icipiti kɛ n tɛɛləyi, ílɛ ɪ wɛ ké ɪsɪ səsəncanɛa kupɛlaya ŋka ka kuyi tɔ. Wei í lapa-kɛyɛ naani ka hɛɛ-ɪ. Ḿpúyú Icipiti wulau laki pa təna mpa pa tisiyi ɪ tɔɔ ké yuŋ tɔ. ⁷ Ntanyɪ n təŋ kɛɛ si mə ɪsɔ Tacaa kɛ n tɔwa naani. Pəyele ɪsɔ ɪnɪ ɪ tɛfɛɛnlɛnaa na ɪ kɔtaya tɔlatɛnaa kɛ Isekiyasi kpiisaa. Ilɛna í h́lí Yosalem icatɛ yɔlaa na Yuta tɛtɔ nyáma si pá sɛɛ ɪsɔ ké kɔtaya tɔlatɛ tənɛ tɔ tɔɔ cənɛ.

⁸ Tɔv, pənɛntɛ nyana ma caa Asilii wulau í pɛɛli nɔyɔ. Maa ha-ŋ kraɣanəyɛ iyisi naalɛ (2000). Ye n ka pəsi na n hiki mpa paa caya-ɪ tɔ. ⁹ N ka pəsi na n tɔyənɪ Asilii wulau tɔmlɛ nyáma taa səkɛpɛlu na?

Icipiti nyéma ke n towa naani. Mpi tɔ, pele pa wena yoo kekenaa na pa kpaɣanɛɣ cayalaa tɔ pɛ tɔɔ. ¹⁰ N huɔ si pɛ taya Iso luyɔ nyɛntɔ ke ma tɛɣaa na má kɔɔ tɛtɔ tɛnɛ tɔ wakɛlɔyɔ na? Tacaɔ heelina-m si má kpa tɛtɔ tɛnɛ tɔ tɔ na má wakɛlɛ-ti.

¹¹ Mpuɣɔle Iiyakim, na Sepɛna, na Yowa, pa tɔma Asilii yoolaa nyɔyɔ tɔ si: Yɔɣɔtɛna-tɔyɔ Alaamee tɔm taa. Mpi tɔ, tɛ nukɪ. Taa yɔɣɔtɛna-tɔyɔ Yuta nsɛmlɛ na yɛlaa mpa pa we ɪcatɛ kolɔɣa tɔɔ tɔ pɛ nu.

¹² Ama yoolaa nyɔyɔ tɔ cɔwa si: Pɛ taya mɛ na mɛ caa mɛ tike ke Asilii wulav tilaa si, pɛ heeli tɔm tɛnɛ. Ama pɛ kpɛnna pa tɛna mpa pa caya kolɔɣa tɔɔ, na paa tɛ na pɛ tɔyɔ pa pɔntɔ na pɛ nyɔɔ pa hɛm tɔyɔ.

¹³ Mpuɣɔle yoolaa nyɔyɔ tɔ sɛɣaa na í yɔɣɔtɛna nɔyɔ sɔsaya ke Hepɛla tɔm taa si: Í nu Asilii wulav sɔsɔ tɔm. ¹⁴ Asilii wulav yɔɣɔtaa si: Í taa yele na Isekiyasɪ tɔsi-mɛ. Mpi tɔ, ɪ kaa pɛsi na í waasi-mɛ. ¹⁵ Isekiyasɪ tɔsɛɣɪ-mɛyɛ si, í la Tacaɔ ke naani. Si Iso ká waasi-mɛ, si Asilii wulav kaa lɛkɪ mɛ ɪcatɛ. ¹⁶ Í taa nuna Isekiyasɪ. Mpi tɔ, Asilii wulav ná caa kɛ si, mɛ na-ɪ í ciiki na í ha-ɪ mɛ ti. Waatu ɪnɔyɪ paa wei ɪ ka tɔyɔ tɔyɪ wei pa yaa si, lɛsɛɣ na fiki tɔ pɛ pee. Paa wei ɪ ká nyɔɔ ɪ lɔkɔ taa lom. ¹⁷ Halɛna má kɔɔ na má pɔna-mɛyɛ tɛtɔ nti tɔ we ɪsu mɛ nyɛntɔ tɔ tɔ taa. Tɛtɔ nti tɔ taa we tɔyɔnaya pee kɛ na sulɔm. Tɔ taa we kutɔyɔv kɛ na lɛsɛɣ tɔyɪ. ¹⁸ Mpu tɔ, Isekiyasɪ ɪ taa tɔsi-mɛyɛ yem na í tɔyɪ si: Tacaɔ ka waasi-mɛ. Piitimnaa tɔyɪ ta pɛsi na í waasi ɪ yɛlaa ke Asilii wulav niɣ taa. ¹⁹ Hamati na Alɛpatɪ na Sefafayim, pɛ acalɛ nyéma tɔyɪ mɛla ɪsɛna? Í ta pɛsi na í tɔyɪ Asilii wulav si í taa lɛkɪ Samalii ɪcatɛ. ²⁰ Tɛtɔnaa mpe pa tɛna, pa taa nti tɔ tɔyɪ yapa-tɔyɪ ma niɣ taa. Na Tacaɔ náá yaki Yosalem ke ma niɣ taa?

²¹ Ama yɛlaa mpɛ pa suma pa ta cɔ-i paa tɔmɔyɔv kɔlɔmɔyɔv. Mpi tɔ, wulav Isekiyasɩ ka heelina-wɛ sɩ pɔ́ taa cɔ-i. ²² Ɔlena Hilikiya pɔ́yalɔv Iliyakiim, wei ɩ kɛ́ wulav tɔ́yaya nyɔyɔv tɔ́ tɔ, na takɛ́lasɩ ŋmaalɔv Sepɛna na sɩ sɩlɔv Asafi pɔ́yalɔv Yowa pa polo wulav Isekiyasɩ kin. Paa cɛ́la pa wontu kɛ́, na laɔɔwakɛ́lle. Ḿpɔ́yɔ́ pa kɛ́esa wulav kɛ́ yoolaa nyɔyɔv tɔ́ kɔ́yɔ́yɔ́tɔ́tɔ́.

37

*Isekiyasɩ yɔ́yɔ́tɔ́yɔ́na Iɔ́ kɔ́yɔ́yɔ́tɔ́tɔ́ telɛ́sɩlɔv Isayii
(Awulaa II 19:1-7)*

¹ Waatɔv wei wulav Isekiyasɩ nuwa pa tɔm nti ɔlena í cɛ́li ɩ wontu na laɔɔwakɛ́lle, na í suu lɔ́yaya wontu isɩ fɛ́lɛ́tɔ́naa taka na í polo Tacaa tɔ́yaya taa. ² Tɛ́naya ɩ tila kawulaya tɔ́yaya nyɔyɔv tɔ́ Iliyakiim, na takɛ́lasɩ ŋmaalɔv Sepɛna, na kɛ́tɛ́laa taa sɛ́sɛ́. Paa suuwa lɔ́yaya wontu kɛ́ isɩ fɛ́lɛ́tɔ́naa taka. Ɔlena pɔ́ polo Amɛ́ti pɔ́yalɔv Isayii, Iɔ́ kɔ́yɔ́yɔ́tɔ́tɔ́ telɛ́sɩlɔv kin, ³ na pɔ́ heeli-ɩ sɩ: Laɔɔwakɛ́lle na ŋkpaɔyɔyɔv hɔ́m na fɛ́ele kɔ́yakɔv kɛ́ saɔ́a kɛ́. Tɛ́ wɛɛ kɛ́ isɩ alaa mpa pa caaki lɔ́lɔyɔv, ɔle toma fɛ́i sɩ pɔ́ lɔ́li tɔ́. ⁴ Isɛ́ntɔ́ ntanyɩ nyá Iɔ́ Tacaa ta laɔ́ nuw kɛ́ kɔ́tɔyɔv ŋku, Asilii wulav tilina ɩ pɔ́yalɔv Lapɛ́sakee na í tɔv Iɔ́ weesuyɔv tɔ́ tɔ. Ntanyɩ Tacaa nyá Iɔ́ ká hɔ́ ɩ ŋkpaɔyɔv kɛ́ ɩ kɔ́yɔ́yɔ́tɔ́tɔ́ tɔ́. Mpv tɔ́, sɛ́lɛ́mɛ́na yɛ́laa mpa pa kaasaa tɔ́ pa tɔ́.

⁵ Ḿpɔ́yɔ́ wulav Isekiyasɩ tillaa mpɛ pa pola Isayii kin. ⁶ Ntɛ́na Isayii cɔ́-wɛ sɩ:

ɩ polo í heeli mɛ́ caa wulav sɩ, Tacaa tɔ́ma sɩ taa nyana kɔ́tɔyɔv ŋku Asilii wulav tila ɩ yoolaa nyɔyɔv nyɛ́ma na pɔ́ kɔ́ɔ́ pɔ́ tɔ́v-m tɔ́. ⁷ Tacaa sɩ: Maa yele na Asilii wulav nu tɔ́m natɛ́li. Pv tɔ́ ɩ taa na í mɛ́li ɩ tɛ́tɔ́ taa, ɔlena pɔ́ kɔ́-i tɛ́na.

*Asilii wulav nyaasvuyv kofam
(Awulaa II 19:8-13)*

⁸ M'p'uy' Asilii yoolaa nyvuyv tv Lapəsakee nuwa si, wulav kola Lakisi na í tii Lipina tōō. Uena í polo tēna na í mayana-i. ⁹ M'p'uy' pa heela Asilii wulav ke tōm si: Itiyopii wulav Tilaka polaa si i yookina-i. Asilii wulav nu mpv, uena í tili si pá heeli Yuta wulav Isekiyasí si: ¹⁰ Isu n tuyv Isō ké naani si, ma kaa leeki Yosalem icate tō, n tusa nyá tēyi. ¹¹ Nyá mayamaya n nuwa isēna Asilii awulaa lapēna tetvnaa tēna na pá wakēli-ti tēkpataa tō. Uena nyaá tēelēyi si nyá tike n ka fitina na? ¹² Ma cōsōnaa wakēla Kosarj na Halarj na Lesefi pē acalēe na Iteni nyēma icate nte tē wē Telasaa tetv taa tō. Piitimnaa mpē pa tuj ta pēsi na í kenti pa acalēe tōō se. ¹³ Hamati, na Alēpati, na Layii, na Sefafayim, na Hena, na Afa pē acalēe awulaa wē le?

*Isekiyasí sēlēmāyi Isō
(Awulaa II 19:14-19)*

¹⁴ M'p'uy' Isekiyasí mv takēlaya ŋka Asilii tillaa kōnaa tō na í kala. Uena í kpa Tacaa tēyaya taa, na í hvli-tēyi Tacaa. ¹⁵ Pē waali ké i sēlēmāa si:

¹⁶ Hai Pē tēna pē tv Tacaa, Iseyeli Isō, nyá wei n caya isōtaa tanlaa tōō tō, nyá tike n kēna tetv kawulasí tēna Isō. Nyá lapēna isōtōnvuyv na tetv. ¹⁷ Hai, Tacaa ke ŋkparj na ŋ nu. Tacaa kuli nyá ise na ŋ na. Nu kutvuyv ŋku Senakelipi tillaa tvvki Isō weesuyv tv nyá tō. ¹⁸ Tacaa, tampana yaa, Asilii awulaa kpiisa piitimnaa lelāa, na pá wakēli pa tetv. ¹⁹ Halēna pá wō pēle pa tuj kolalārj ke kōkō, na pá wakēli-i. Mpi tō, i ké taasi na pēē nna yēlaa niŋ saakaa tēyō.

20 Hai, Tacaa Iso, ya-tuyv Senakelipi nin taa. Tetv tēna kawulası í nyı sı nyá tike nté Tacaa.

*Isayii teləsəyi Tacaa kvəcətv ke Isekiyası
(Awulaa II 19:20-34)*

21 Mpuylə Aməti pəyalv Isayii tilaa, na pá heeli wulav Isekiyası sı, İseyeli Iso Tacaa yəğətta sı: Ma nuwa sələmuyv ηku n sələma-m Asilii wulav Senakelipi təm tə. 22 Halı Tacaa yəğətta Senakelipi sı: Yosalem ıcate kvəpante nté tə footiyi-η ké na té wəñiyi-η

na té sələyi-η kasəlası.

23 Halı İseyeli naηη tv ke n kulina nəğv na í tvv na í sayatı?

Na í nyənəyi-m na kalampaanı?

24 Nyá təmlə nyəma nəğv ke n tvvna-m.

Haləna í tə sı yovu kekenaa katatəlaya təv ké n pəsaa na í kpa pəəη nyəəη taa.

Na í tala Lipaη ıcate heele taa.

Na í setı ı tuη kvəpampaη səəəη,

na í kpa na í tala comcom nəğv taa,

ke hətv səəəəntv tēē.

25 Sı nyá hula ləkənaa na í nyəə pa lvm.

Pəyele n ká feli nəəhəle ke

Icipiti pusi tēna təv na sí nyəə.

26 Senakelipi n ta nu taa sı má tayanəna

na má su n̄p̄ȳȳ hatoo ləηtaa?

Nəəəə kele ma yelaa sı pə yooši

İlena Senakelipi náá pəsəyi koloosi acalēē ke ncaa.

27 A taa yəlaa ké acamaa ké,

səğəntv kpa-wē na pə liyiti-wē.

Pa wē ké isı taale nyutv kvələkələkətv.

Yaa nti pa tuuwa kutulv təv na wəlaya kv-tı,

na tə ta puta tə.

²⁸ Ma nyəma-η ké,

paa n caɣaa, yaa n sɔvki yaa n luki.

Pəyele ma nyəmə saa wei nyá taa kpaakəna-m tə.

²⁹ Nyá taa kpaakəna-m,

ma nuwa nyá kalampaanı təm.

Pə təə ké maa tɔ-η muna kukuule.

Maa tɔ-η ma kpaɣanɔkpaɣı ke nyá nɔɣo taa.

İlena má mələna-η na mpaav ηku n kəmnaa tə.

³⁰ Ye pə kaasa İsekiyası nyá, tənɛ inı tɛ la-η isı kɔhɔlɔm. Pəntə na pənte alɛɛla ke í ká tɔɣo. İlena pənaya tooso nyəηka í hala na í kv na í sə tɔɣ wei pa yaa sı lɛsɛηnaa tə na í tɔɣo pə kɔlɔlɔm. ³¹ Mpa pu kaası Yuta kpekəle taa tə, paa wɛɛ ké isı tɔɣv kaηɔɣv lila ke teu na kú lɔlı pee tə. ³² Mpi tə, yəlaa kakaasaya ká luna Yosalem. Mpa pə səəwa tə paa luna Siyən pɔɣv taa.

İsəna Pə təna pə tɔ Tacaa ká la ı səəlɔɣv səsəəηku taa tɔɣɔɛ. ³³ Pə təə ké Tacaa yəɣətəyi Asilii wulav sı: N kaa pəsi na ń sɔv ıcatɛ nte tə taa. Nyá tətəlaa taa nɔɣɔlv kaa tə nyəmlɛ ke tə taa. Yaa í kenti ı təə ké kpálóyú na í kpətəna-tɛ. Pəyele ı kaa lo hapəle taka ké ıcatɛ nte tə kɪη. ³⁴ İ mpaav kɔkəməɣv ke ı ká təη na í mələna ı waalı. İ kaa tasa ıcatɛ taa ké sɔv. Tacaa má ma yəɣətəna mpv. ³⁵ Tacaa sı: Maa kenti ıcatɛ tənɛ tə təə ké. Maa waası-tɛyɛ ma na ma təmlɛ tɔ Tafiiti pa təə.

Asilii nyəma tɛɛv na Senakelipi səm

(Awulaa II 19:35-37)

³⁶ Mɔpúyú Tacaa ısətəa tillu tiiwa Asilii yoolaa təsikile ke ahoο anı. İlena í kv yoolaa iyisi nunɔwa na nunaasa na kakpaɣı (185000). Tɛv fema na mpa pə kaasaa tə pá kɔlı, ılena pá maɣana sı sətəa

məli waali waaləyi timpɪ təɔ pu lunaa təyɔ cacaasi naanɔwa.

Isekiyasi kawəyaya ke i kvətəŋ waali

⁹ Waatu wei pə wɪwa wulau Isekiyasi na pə tɛmɪ-ɪ na í má kawəyaya ŋka təyɔɔ:

¹⁰ Ma huukaya si pu kəɔli-m ké na toŋ.

Ma huukaya si maa si na hələm na nəyɔ.

Pə wɛɛ si má tɛɛ.

Maa təŋna səm nənɔɔsi.

Pə pɛma-m ma puɪi kukaasasi.

¹¹ Ma huukaya si ma kaa tasa Tacaɔ ke nav

ke weesuɣu nyóma tɛtɔ taa.

Ma kaa tasa yulɔ nəyɔɔyɔ nav ke

antulinya yəlaa taa.

¹² Pə ləsa ma weesuɣu na pə pona poolun

ɪsu tiikilu cokəle.

Pə tama ma weesuɣu tomle.

Pə kpila ma weesuɣu ké ɪsu pəlɔɔɔ sɛtɔyɔ

sayata kponkponɔtu na í kpili-ɪ tɔ.

Pu taanəyi tɔ, n tɛma ma tɔm.

¹³ Pu nyaaləyi tɔ səm kpiisa-m.

Tacaɔ n yəka ma mɔwa ké ɪsu təyɔlaya.

Pu taanəyi tɔ, Tacaɔ n tɛma ma tɔm.

¹⁴ Ma wiikaya ké ɪsu kacayalɔfəyaya

lakɔyɔ na ká cəki ɪsɔta tɔ.

Ma mələyi ɪsu alukuku,

na má tekiyi ɪsɔta ké pətətəle.

Hai, Tacaɔ, pə nu-m ké, waasi-m.

¹⁵ Suweye ma tasəyi yəyətɔyɔ tətɔ?

Tacaɔ yəyətəna-m.

Nyá mayamaya n lakəna.

Maa təna təpasɔyɔ ke ma weesuɣu təna

taa ké ma wahala tɔɔ.

16 Tacaa, nyá kɔpantɔnaa tɔɔ kɛ
yɔlb wɛna weesuɣu.

Tɔ tɔɔ kɛ ma feesiɣi tɔtɔ.

N ká mɛlɛna-m ɪsu ma wule taa,
n ká yele na má wɛɛna weesuɣu.

17 Ma lanwakɛlle pɛsɛna nteɣe hɛɛsuɣu.

Nyá sɔɔlɛna na ń lɛsi-m sɛm pɔ́ɔ́ɔ́ taa.

Uɛna ń lɔ ma ɪsaɣatɔ tɛna na waali.

18 Mpi tɔ, pɛ taɣa atɛtɛle taa nyɛ́ma saɲna-ɲ.

Pɛyele pɛ taɣa sɛm ká talɛna-ɲ.

Mpa pa tiɪwa pɛlaav taa tɔ paa tɛɛlɛɣi nyá kɔpantɔ.

19 Weesuɣu nyɛ́ma tike pɛsɛɣɛna na pá sa-ɲ,
ɪsu maya saɲa ɪsɛntɔ.

Cɛɛɛ hulɛɣɛna ɪ piya kɛ kɔpantɔ.

20 Tacaa yapa-m kɛ.

Tu ma tá cɛmɛɲ kɛ nyá tɛyɛɣa taa na í wii teu.

Halɛna tá weesiɲ tɛnaɣa.

21 Ḿpɔ́ɔ́ Isayii tɔma si:

ɪ naɲ tɔyɔ ɲku pa yaa si fiki tɔ ku pee

na í taa ɪsekiyasɪ hiɲ taa na pɛ́ waa-ɪ.

22 Ntɛna ɪsekiyasɪ si:

Yaasi wei kɛ Tacaa n ká hulɛna-m si,
maa kpa nyá tɛyɛɣa taa?

39

*Papiloni wulav kɛntɛ kɛ ɪsekiyasɪ tɛ
(Awulaa II 20:12-19)*

1 Waatɔ kulɔm ɪni ɪ taa kɛ Papiloni wulav wei
pa yaa si, Melotaki-Palataɲ, na ɪ caa si Palataɲ tɔ, ɪ
tilina ɪsekiyasɪ kɛ kɔcɔɔv na takɛlaya. Mpi tɔ, ɪ ka
nuwa ɪ wɔsasi na ɪ alaafɔya hikuyɔ tɔm kɛ. 2 Ḿpɔ́ɔ́
ɪsekiyasɪ lanɲɛ hulɔma sɔsɛm. Uɛna í hólí Papiloni

tillaa mpeye i wenaυ tete. Paa liyitee, paa wula, na tulaalɔnaa na nim sɔsɔn nyəm. I hula-we tətəyɔ i yoou wontu tɛna. Na pə tɛna mpi pu we i wenaυ tɛsulɛ tɔ. Isekiyasi tɔ ηmesi-weye pulɔpɔyɔ i kawulaya tɛyaya taa.

³ Mpuɔye Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsulɔ Isayii pola wulaυ Isekiyasi kin ke pə waalɔ. Ilena í pɔɔsi-i si: Suweye yɛlaa mpe pa heela-η? Leye pa tu lunaa? Ntɛna Isekiyasi si: Hatoo Papiloni tɛtɔ ke pa lunaa.

⁴ Ilena Isayii tasa-i pɔɔsɔyɔ si: Pepeye pa nawa nyá kawulaya tɛyaya taa? Isekiyasi si: Ma kawulaya tɛyaya taa nyəm tɛnaya pa nawa. Ma ta ηmesi-weye ma kpancoou nakulɔ.

⁵ Ntɛna Isayii tɔ Isekiyasi si: Nu Pə tɛna pə tɔ Tacaa kuyɔɔtɔtɔ. ⁶ Nyənɔ kuyɛɛn kɔn wei i taa Papiloni nyɛma ká kuu pə tɛna mpi nyá caanaa kaawa na pə we nyá kawulaya tɛyaya taa isəntɔ tɔ na pá kpeena. Pə kaa kaasi pulɔ. Tacaa yɔɔtɛna mpu. ⁷ Paa kraɔa nyá pɛyalaa kulɔlaa. Paa pəsi-weye kataasi. Paa su-weye Papiloni kawulaya taa.

⁸ Mpuɔye Isekiyasi cɔwa Isayii si: Tacaa tɔm ntɔ tɔ we teu ké. Mpi tɔ, i mayasaya i taa ke si: Ma na ma yɛlaa tu caɔana heesɔyɔ ke ma pɔɔle taa.

HƆYƆLUYU NAALɛ NYɛNKU ISEYELI NYɛMA LANHEESɛLE

40

Iseyeli nyɛma waasɔyɔ tɔm kpaalɔyɔ

¹ Mpuɔyɔ Tacaa yɔɔtɔ i yɛlaa si:
I puɔusi ma yɛlaa í puɔusi ma yɛlaa.

² I yɔɔtɛna Yosalem.

I makɔ kapusi si nyá wahala tɛma tɛma.

Ρῥῶς πα ἡυσα νυά ισαγату.
Tacaa fela-η νυά ισαγату fῶτω κε τῶμ νααλε.

³ Νῶγῶλο κιισιγίνα σι:
I tayanι Tacaa κε mpaav.
I teti τά Ισῶ κέ mpaav κε wῶlaya tetu taa.
I τό τά Ισῶ κέ hapəle.
⁴ I γῶκι pῶη na pulasi təna.
I suuli teteka təna.
Tontῶη na kῶtaalominη ί pəsi tetu kῶhəntətu.
Timpi pə kulaa τῶ pə pəsi teteka səsῶna.
⁵ Iε pu keeli Tacaa teeli τῶ.
Yəlaa təna ká na-i.
Mpi τῶ, Tacaa nῶγῶ γῶγῶtəna.

⁶ Μῦγῦ νῶγῶ kalι ka γῶγῶtaa σι:
Kiisi.
Ntəna nῶγῶ ləηka cə σι:
Ma kiisi suwe?
Kiisi σι:
Yəlaa təna wεε κέ isu nyutu.
Na pa teu isu taale taa hetu.
⁷ Tacaa heelim ί mapa,
nyutu wῶləyi κέ, na hetu τό.
Tampəna τῶ, yəlaa wεε κέ isu nyutu.
⁸ Nyulbyu wῶləyi, hetuyu lontiliyi.
Ama ta Ισῶ kῶγῶγῶtutu ná wε tam τῶ κέ.

Tῶm kῶpantu

⁹ Yosalem yəlaa mpa mε
ί kpaaləyi tῶm kῶpantu τῶ.
I kpa pyyu kῶkῶlyu τῶ.
Siyῶη nyῶma ί kiisina toma.
Tῶm kῶpantu kpaallaa mε,

Ɔ kiisi ɪ taa nyá.

Ɔ kraali Yuta acalee si:

Ɔ nyəni, mə Iso kəŋna nté.

¹⁰ Ɔ nyəni Tacaɔ Iso kəŋna nté na toma,

Tacaɔ toŋ tu-ɪ səsəntu.

Tacaɔ na ɪ kasesi ké.

Na ɪ təmle kululum we ɪ nɔɔ tɔɔ.

¹¹ Tacaɔ wee ké isu tiikilu,

ɪ ká tiiki ɪ kaləkəŋ.

Ɔ ká kpeyeli ɪweesi ke ɪ niŋ taa,

na í kpekɪ-səyi ɪ tɔɔ.

Tacaɔ ká tiiki heen totonaa

mpa pa wena piya tɔ təpamm.

Pə tana pə tu səsəntu na ɪ ləmayasee

¹² Awe mayasəna teŋku lum ke ɪ ntantaku taa?

Awe mayasa isətənyu wan na ɪ ntaŋtaku?

Awe mayasa ate tetu ke ɪŋmesav na í ɪmaya?

Awe mayasa pɔŋ na pulasi ke sanəya tɔɔ?

¹³ Awe mayasa Tacaɔ Feesuyu?

Awe tasəna-ɪ layatu?

Yaa awe seyesəna-ɪ?

¹⁴ Tacaɔ na awe pa cayana na pɔntu seyesi-ɪ?

Yaa awe hɔləna-ɪ tampana mpaav?

Awe tu Iso ke ləmayasee,

na í hɔli-ɪ nyəm mpaav?

¹⁵ Nyəni, piitimnaa we Tacaɔ ké isu lum lukoyu

kpekiti taa na pə tosi tɔ.

Yaa isu kanyəŋa pile ke sanəya tɔɔ.

Tətɔnaa mpa lum cɔɔnaa tɔ,

pɛle pa we ké isu mɔsuyu kuluyu tɔ.

¹⁶ Lipaŋ hətuyu taa taasi u taki

kətaya tɔlate tɔɔ kəkɔ tayanuyu.

Ku taa taale wontu paɣale ta tala si
 pa lana-təyi kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə.
 17 Piitimnaa təna ké kpete ke Tacaɔ ɛsentaa ké.
 Pə ta ke-ɪ pɔlɔpɔ nɔɣɔlɔ.

Isə fəina saala

- 18 Aweye í caa í keesəna Isə?
 Yaa pepe leesuɣu ke í ká lu ɪ lonte?
 19 Koolu lukina tuɣu,
 ɪlena wɔlanaa latu náá waasi-kuɣu wɔla.
 ɪlena ɪ tu-kuɣu liyitee nyəɣətu alukpalisi si pə la
 kaɔka.
 20 Kɔnyɔntu wei ɪ kaa pəsi na í hiki mpɔ tə,
 taakukulaya ŋka pukasi u pəsəɣi tɔɣɔ ɪ caaki.
 ɪlena í ná saakɔlɔ kɔpaŋ na í saaki-ɪ
 leesuɣu ŋku ku ciyitiyi tə.
 21 Mɛ í taa nyi-ti taa, yaa í taa nu-ti?
 Pa taa hɔli-mɛɣe-təyi hatoo kancaalaya?
 ɪ taa cəkəna tetu kite təm?
 22 Isə caya hatoo tetu nyuɣu taa,
 na tə taa yəlaa náá wɛ ɪsu cələŋ.
 ɪ pɔwa ɪsətənuɣu ké ɪsu pɔuɣu fɛlɛfɛlɛ.
 ɪ hɛta-kuɣu ɪsu ɪ cəkəle si ɪ laki ɪ təcayale.
 23 ɪni ɪ pəsəɣəna atɛ awulumpiya ke yem.
 Isə pəsəɣi antulinya huɔlaa ke kpete.
 24 Mpi si paa səkɪ-wɛ na pá tuu-wɛ tə.
 Mpi si paa nyɔkɪ na pá kaŋ lila ke tetu taa tə
 Tacaɔ tɛma pa tə ké heelim wosuɣu na pá wɔli.
 Na pə kuu-wɛ ɪsu kacuculaya kpakɔɣuɔ nyuliya tə.
 25 Mɔpúyú Isə Nanŋtu yəɣətɔa si:
 Aweye í keesəɣəna-m,
 na má na-ɪ tɔ nəɣəsi?
 26 ɪ kraasi ɪse na í nyəni ɪsətɔlɔŋasi.

Awe lapəna-si?

Wei i laki na si kpekəle təna təŋ teitei təyɔ.

I yaaki paa ŋkaya ka hətɛ,
na i tonj səsəŋ na i toma səsəna,
nakəli kaa laŋəyi.

Toma kɔfana hav ke acamaa

²⁷ Ee, Yakəpu, pepe təw kɛ n yəyətəyi mpu?

Iseyeli pepe təw kɛ n təŋ si:

Tacaa ta nyi mpi pu mayana-m tɔ?

Aaiyee si:

Ma Isə u laki pulv si i sɛɛna ma təw.

²⁸ N ta cəkəna taa?

N ta nu-ti si Tacaa Isə kɛle tam təw tɔ?

Isə lapəna tetu tənasi təna.

Pu caaməyi Isə, pə́cɔ́ u kaaki.

Pəyele Isə nyəm fɛi cəkənav.

²⁹ Isə haaki tonj ke mpa pa kawa tɔ.

Tacaa səsəyi apalvɔ ke mpa pə nuwa tɔ.

³⁰ Ifepiya kaaki na pa toma tɛŋ.

Mpa pa kiiwa teu tɔ pa hotiyi.

³¹ Ama mpa pa ha pa təyi Tacaa tɔ,

pa toma səsəyi kɛ.

Pa kɔləyi kɛ isu hekələnaa.

Pa kprakəyi asewa paa kaaki.

Pa təŋ kɛ pu nukɪ-wɛ.

41

Pə wɛɛ si Iseyeli nyəma i tv Tacaa ke naani

¹ Mpyɔyɔ Tacaa yəyɔtaa si:

Tetu nti lɔm cənaa tɔ,

na lɔm nəyɔ həyəlɛŋ nyəma.

I su na i ke ŋkraŋŋ na i nu ma tɔm.

Yəlaa pooluŋ nyóma me, í təγə apalotv.

Í kprətəna na í yəγəti.

Tə kprənti na tó polo hólε.

² Mά ləsəna ilim təhule təw kέ wei

ι təkí akaitv ke paa timpí í puki tó.

Mά tvna ι niŋ taa kέ piitimnaa,

má tisina awulaa təfε.

Ma layatε pəsa yəlaa ke mvsuγv,

na ma nyómá náá yasí-we isu

heelim kprakvγvυ nyutv tó.

³ Ma tv pa waali,

ma faγa pa hekv taa, pulv ta tokina-m.

Mpaav ŋku ma ta təŋta təγə ma kpayaa.

⁴ Awe lapəna mpv iní?

Awe yelina na pə kəw?

Awe yaana luluŋ yəlaa ke hatoo

kancaalaya sι pá hiki weesuγv?

Tacaa má wei ma kέ kancaalaya tv təγə.

Pəcó maa weε waali nyóma waali tətó.

⁵ Tεtv nti lvm cəwnaa tó pə nyóma na

lvm nəγə həγələŋ nyóma nawa mpi ma lapa

tó na səγəntv kpa-we.

Antulinya tənasi nyóma seliyi.

Pa kprətəγəna na pá kəŋ.

⁶ Pa səŋna təma,

paa wei ι heeliyi ι təγəntəle sι: Kaasi nyá ti.

⁷ Tuŋ lutu ná tasəyi apalotv ke wolanaa paasənlv.

Sotulu ná səŋna sətε təw matv.

Í yəγətəyi nyəγətv tamsuγv təm

sι pə kέ təmlε kupantε ke,

na ι kan lεsuγv na nyómá sι kv taa ciyiti.

Nəwəwə taa la səγəntv

⁸ Μρύγύ Τααα γῶγῶταα σι:
Ye nyá ile ma tæmle tu Iseyeli.

Yakõpu nyá wei ma læsa
ma taapalu Apələham lɔlvɔv taa tɔ.

⁹ Nyá wei ma pola tetv tənaya tɔɔ na má pɛeki tɔ.

Ma yaa-η hatoo katerηa tənasi tɔɔ.

Nyaya maa heelaa si n ké ma tæmle tu.

Má læsəna-η, ma kaa ləη.

¹⁰ Σῶγῶntv í taa kpa-η, ma we nyá waaləyi.

Taa nəγəsi, maγale nyá Iə.

Maa ha-η apalvtv.

Maa kɔɔ na ma waasi-η.

Maa te-η na ma toη sɔsɔəη.

¹¹ Mpa pa mv-η na pááná tɔ,

pu liyiti-we na fεele tɔγɔ-we.

Pu pasa nyá kolontunaa na pá pəsi kpete.

¹² Mpa pa kulaya nyá tɔɔ na pá pɛekəyi-η na yoou tɔ.

Pu kpiisi pa təna na pá pəsi kpete.

N ka pɛeki-we n kaa na-we.

¹³ Mpi tɔ, maγale nyá Iə Τααα.

Ma haakəna-η toη. Ma heeliyi-η si:

Taa nyá. Maa kɔɔ má waasi-η.

Ma kəη nyá waasvɔv

¹⁴ Yakõpu atantaaliya nyá,

Iseyeliya nyá, taa nyá.

Maya Τααα Iə ma γῶγῶtəγəna.

Ma ké Iseyeli nyəma Nanη tu.

Maγale wei i waasəyi-η tɔ.

¹⁵ Maa pəsi-η kpenkpeluyv kufalvɔv ηku pa

makəna tɔγɔnaya na kv tɔɔ na nyəmá tɔ.

N ká γəki pəəη, na n̄ nan̄i-i.

N ká pəsi pulasi isv ləɔtv.

16 N ká fala-wε na heelim kpaɣa,
 kacuculaɣa ká yaɣi-wε.
 Ulena nyáá yɔ̀lɔ̀na Tacaɔ,
 na nyáá hiki nyá teeli ke Iseyeli Naɲɲ tu tɔ̀.

Wɔ̀lɔ̀ɣa tetu pəsəyi kacəka tetu

17 M̀p̀r̀ỳỳ Tacaɔ tasaa si:
 Wahala nyə́ma, na kunyɔ̀ntɔ̀naa,
 í pɛkəyi lɔ̀m u naaki,
 ulena mə luuɲ tɛɛ wɔ̀li.
 Ule maɣa Tacaɔ maa cə-mɛ.

Maɣa Iseyeli Iɔ̀,
 ma kaa lə-mɛ.

18 Maa yele na pusi səsənsi kpe pulasi tɔ̀.

Maa tɔ̀li lɔ̀m sɛɛlaa ke tɛtɛka taa.
 Maa pəsi wɔ̀lɔ̀ɣa tetu ke lule,
 na lɔ̀m kpeɲ tetu kɔ̀wɔ̀lɔ̀tɔ̀ taa.

19 Maa tuu wɔ̀lɔ̀ɣa tetu taa ké,
 tuɲ tuɲ nyəɲ wei pa yaa si:
 Sɛɛtəli na akasiya na miili na olifi tɔ̀.
 Maa yele na tuɲ tuɲ nyəɲ wei pa yaa si:
 Sipələsi na pɛɲ na puwi tɔ̀ í nyə timpi tɛv fɛi tɔ̀.

20 Ulena yəlaa təna ná na pá cəkəna.
 Paa welisi na pá nu pə taa si,
 Tacaɔ niɲ lapəna yaasinaa mɛɛ.
 Iseyeli Iɔ̀ Naɲɲ tu má má ɲmana-wε.

Iɔ̀ kɔ̀la tuɲ tɔ̀

21 M̀p̀r̀ỳỳ Iseyeli nyə́ma wulav Tacaɔ yəɣɔtaɔ si:
 Piitimnaa tuɲ mɛ í yaa-m nənəɣə.
 I yəɣɔti mə tɔ̀m.

22 I kəna-ti, í heeli-tɔ̀ɣv mpi pu tɛ na pə kəɔ tɔ̀.
 Hatoo tɔ̀, pepe tɔ̀m ke tuɲ mɛ í tɛma yəɣɔtɔ̀ɣv si pu
 kəɔ?

I heeli-tv na té feñ pə taa na tə ná pə yoosuɣu.
 Yaa í heeli-tuɣu mpi pu te na pé kəə tə.
 23 I yəɣəti mpi pu təkəna lapv tə pə təm.
 Uena tə nyi si í ké tuɲ.
 I la kupaŋtv yaa ɪsayaŋv natəli.
 Uena té kuli ɪse na té kpeŋti na té na-ti.
 24 Mə wɛ kpeŋte ké, na mə kulapəle ke kpeŋte.
 Ye yulv í læsa-me pə ké acaalətv ké.
 25 Ma læsa yulv na ilim ntəɣəŋ, ɪ kəŋna nte.
 Pa yaa ɪ hətɛ na ilim təlule təə.
 I yaana nteɣɛ ma hətɛ.
 I fɛləɣi nyuɣv nyəma ké ɪsu afəla.
 Yaa ɪsu tiisi ŋmalv fɛləɣv cuɣv tə.
 26 Awe yəɣətəna-təɣi hatoo kancaalaya na té nyi-ti,
 na té tisi si tampana?
 Aai nəɣəlv ta kraali-ti,
 nəɣəlv ta yelev na tə nu.
 Nəɣəlv ta nu təm nti tə luna mə kiŋ tə.
 27 Má caaləna Siyəŋ ke təm heeluyv.
 Ii naa-ti, u naa-ti.
 Ma tila Yosalem ke tillu.
 Wei ɪ kəna Laapaali kupaŋ tə.
 28 Ma nyəna tuɲ inu.
 Ma ta na ɪ taa ŋku ku kraali təm tə.
 Yaa ŋku ku cə ma kupaəsvtv tə.
 29 Pa təna pa wɛ yem ké,
 na pa təma ke kpeŋte.
 Pa tuɲ ké heelim na í wɛ kpeŋte.

42

Taɕaa təmlɛ tv

1 Mpuɣy Taɕaa taɕaa si:
 Ma təmlɛ tv ntə, ma paasəna-ŋ ké.

Nyaga ma læsaa na ma læsaya suwa.

Ma feesuɣu we nyá tɔ́ ké.

Nyaa kraalæna piitimnaa ke siɣisuɣu tɔm.

² Nyá nɔ́ɔ kaa kuli, yaa n̄ má kapuka.

N kaa yɔ́ɔti natələɣi patəma taa.

³ N kaa teesi puɣutuɣu ke səsəncan̄a kupelaya.

Pəyele n kaa teesi kəkə ŋka ka fiɣinaa tɔ.

N ká təŋ tampana ké na n̄ yɔ́ɔti siɣisuɣu tɔm.

⁴ Ye n ta te siɣisuɣu suw

ke tetu tɔ́ n kaa yele.

N ká la m̄púyó haləna

tetu nti lum cəɔnaa tɔ,

na ten̄kuna nɔ́ɔsi acalɛɛ nyuləɣi nyá kiin̄.

Piitimnaa kəkə ŋka pa naana tɔ

⁵ M̄púyó Iso Tacaa wei i lapa isətənuɣu na í pɔ,

na í la tetu na tɔ́ taa kulɔlɔm tən̄a,

na í ha tɔ́ taa nyəm tənaya weesin̄ na pɔ́ feesiɣi tɔ,

i heela yulu wei i læsaa tɔ́ si:

⁶ Tacaa má má læsəna-ŋ si n̄ təŋ siɣisuɣu.

Ma təkəɣi nyá nin̄ taa na ma paasəna-ŋ,

na ma na-ŋ na yəlaa tɔ́ pɛli nɔ́ɔ.

Na n̄ pəsi piitimnaa fətəla.

⁷ N ká kuli piitimnaa ise, na n̄ tɔli saləka nyəma.

Na n̄ læsi səkpɛtuɣu tee nyəma ke təŋmelle taa.

⁸ Ma ké Tacaa ké, hal̄i ma hətɛ nté.

Ma kaa cela nɔ́ɔluɣu ma teeli.

Ma kaa cela ma nyuɣu kulɔɣu ke tuŋ kulalaan̄.

⁹ Kancaalaya nyəntu tɛma yoosuɣu.

Ma kraaləɣi-mɛɣɛ kɔ́fatu tɔm na pɔ́cɔ́ tɔ́ kɔ́.

Tacaa waasuɣu

¹⁰ I yoo Tacaa ke yontu kɔ́fatu.

I yoo i samtu yontu ke tetu tənasi tɔ́.

Tenku təw cəlaa, na ɪ taa nyəm tənə.
Tetənəa mpa ləm cənaa tə tə yəlaa
na ləm nəəsɪ acalɛɛ nyəma.

11 Wɔlaya tetu na tə acalɛɛ səsəna yəlaa,
Ketaa acalisi nyəma ɪ kusɪ mə nəəsɪ.
Mpa mɛ ɪ wɛ pəwɛ nyəwɛ taa tə,
ɪ wilitina lanhɔlɔmlɛ.

12 ɪ tɔ Tacaa kɛ teeli.
ɪ kraali ɪ samtu kɛ tetu nti ləm cənaa tə tə taa.

13 Tacaa n luwaya ɪsu aka.
N tayanəyi nyá tɪ ɪsu yoolu.
Tacaa yaya apalɔkakiisaya təwəpapa.
N hóléyi nyá kolontunaa kɛ nyá tɔɛ.

Mpi pə lapv pəle Tacaa tɔwə tɔ

14 Ḿpógó Tacaa yəwɔtaa sɪ:
Hatoo tə, ma təkə ma təyi na má suma.

Ama pənente maa ma kapuka kɛ,
ɪsu ahonto wei ɪ lɔləyi tɔ.

Ma móləyi kɛ, na ma tisiyi feesiɛ.

15 Maa kpiisi pəwɛ na pulasi.

Maa yeke na pə tɔɛ tənə wɔli.

Maa layasi pusi səsənsɪ.

Maa la na pusi səsənsɪ pəsi tetu nti ləm cənaa tɔ.

Maa la na luna nyəw.

16 ɪlɛna má yeke na yulɔmaa tɔ mpaav ɛku pa taa nyɪ
tɔ.

Na má tənə-wɛyɛ mpaɪsi nsi pa taa cɛkəna tɔ.

Maa pəsi səkɛtɔyɔ kɛ nyaaləm,
na timpi tɔntɛ wɛ katɛ tɔ pə hɛntɪ.

Mpi maa la təyɔlɛ, ma kaa lə-wɛ.

17 Ama mpa pa ha pa təyi tɔɛ
na pá heeliyi lɛsəw kusakəw na kulupəw sɪ:

Μεγελε τά ισθναα τσ.
Paa tuli tapəη na fεελε.

Yəlaa yvlbmaa na ntamaa

¹⁸ Μπόγύ Tacaa təma si:

Ntamaa í nu.

Yvlbmaa με, í nyəni na í ná.

¹⁹ Aweyele yvlbm?

Ye pə taγa ma təmle tu.

Aweyele ntam?

Ye pə taγa ma tillu wei ma tilaa τσ.

Aweyele yvlbm isu wei ι hika hεεsyu τσ?

Aweyele ntam isu ma təmle tu?

²⁰ N nawa yaasinaa paγale.

Ama n ta la laakali.

Pəyele n kema ηkpaηη ke teu.

Ama n ta nu.

²¹ Tacaa nyá siγisyu τσσ ké n caawa si,

n laki kusəsutu ke səsəntu na kupampantu.

²² Paa na mpυ, pə kpiisa yəlaa mpe,

pə kuu pa wontu.

Pə kra-weγε isu katəka ke kukpaməη pəηη taa.

Pa kra-weγε saləka ke pa təηmellenaa.

Pa kuuki pa wontu nəγəlv ta waasi-we.

Pa leeka-weγε pa nyəm.

Pəćó nəγəlv fei si í τσ si pá fei-we.

²³ Mə taa awe ká kena ηkpaηyυ na təmnaa mpe?

Awe ká səη təkpi si ι ká tasa-təγi nuw?

²⁴ Awe tu Yakəpu kpiisilaa,

na Isyeγeli ke wontu kuulaa?

Pə taγa Tacaa wei tə pəntənaa τσ?

Pa ta səəli si pá təη ι mpaηη taa.

Pəyele pa ta nu ι kusəsutu.

25 Πῶ τῶ κέ ἰ τὰ huuna Ἰσεγελὶ κε katatōlaya.
 Πένα γοου τῆ ἰ τῶ na τῶη κε paa pənəγə ηκα.
 Ἰσεγελὶ τὰ pεεκι σὶ ἰ cekəna pυlv.
 Ἰ τὰ γαα τῶm ntəγι pυlvυ ἰ τὰα.
 Πένα γοου nάά kv-ι.

43

1 Pənente Tacaa γῶγῶtəγι σὶ:
 Yakəpυ yəlaa με awe ημαγα-με?
 Ἰσεγελὶ nyóma με awe ηma-με?
 Ἰ τὰ nyana pυlv.
 Mpi τῶ, ma γapa-μεγε.
 Mə həla κε ma yaana-με.
 Ἰ κέ ma nyóma κέ.
 2 Ye ἰ tesəγι lυm ma we mə waaləγι.
 Pusi kaa tῶγῶ-με.
 Pəyele ye ἰ τῶη kəkə τὰα ka kaa nyaga-με.
 Kəkə kaa kv-με.
 3 Mpi τῶ, maγale Tacaa mə Ἰσῶ.
 Mά kəna Ἰσεγελὶ nyóma Naηη τυ.
 Wei ἰ waasəγι-με τῶ.
 Icipiti nyóma κε maα feli mə lonte.
 Maα layasəγəna-μεγε Itiyopii na Sepa nyóma.
 4 Mpi τῶ, ἰ κε-m pυlv səsəəm κέ.
 Mə nyυγυ kvlaa, na má səla-με.
 Ma celəγι apalaa κε mə lonte.
 Ma layasəγəna yəlaa κε nyá weesuγυ.
 5 Ma we mə waali κέ, ἰ τὰ nyá.
 Maα kəna mə lυlvυ nyóma na tεv kite.
 Maα kəna-με na ilim tətυle.
 6 Maα heeli ilim ntəγῶη σὶ: Kəna-we.
 Maα heeli ilim mpətəη σὶ: Taa σu-we.
 Kəna ma piya na pooluη.

Ləsi ma pɛlaa na tetv tənasi na ń kəna.

⁷ Pa təna mpa pa yaakəna ma hətɛ,
na ma ŋma-wɛyɛ ma teeli tɔɔ tɔ.
Má lapəna-wɛ.

Mɛyɛ Tacaa aseeta nyáma

⁸ I yele na ma yəlaa lu.

Pa ké yulɔmaa ké, pəyele pa wɛna isɛ.
Pa ké ntamaa ké pəyele pa wɛna ŋkraŋɛ.

⁹ Piitimnaa təna í kpeyeli, yəlaa í koti.

Mə taa awe kraala təmnaa mpe?
Mpa pa heelina-tuyv kancaalaya nyəntv nti?
Pvntvnaa í hólí pa aseeta nyáma,
pa hólí pa tampana,
na tɔ nu na tɔ tisi si m̀p̀yó.

¹⁰ Mɛyɛ ma aseeta nyáma.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.
Mə na ma təmle tv wei ma ləsaa tɔ.
Uena pɔ́ lá na í nyi-ti na í tɛ-m na mə taa.
Na í cəkəna si maya.

Isə nɔyɔlv i taa wɛɛ na pɔ́cɔ́ pɔ́ takɪ-m.
Pəyele Isə nɔyɔlv i kaa lu ma waali tɔɔ.

¹¹ Mayalɛ Tacaa, ma paasi,
waasvlv nɔyɔlv i fɛi tɔɔ.

¹² Má kraaləna, má waasəna.

Ma heela nti tu kɔɔ tɔ.
Pə taya mə hekv taa tuyv kraɪ nyəŋkv nakvli.
Mɛyɛ ma aseeta nyáma. Má kəna Isə.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.

¹³ Mayalɛ Isə ké hatoo tam tɔɔ.
Nɔyɔlv u fitiyi pvlvuyv ma niŋ taa.
Awe ka wakəli mpi ma laki tɔ?

Tacaa tiluyv kɛ nɔyɔlv

14 Tacaa Iseyeli Iso Naniη tu wei i waasəxi tə.

I yəxətəxi si:

Mə təw ké ma tiliyi nəxəlv si í yoona Papiloni.

Maa yele na lum təwə Kalətée selaa kpuləη,

wei i taa pa nukɪ leleη tə.

15 Mayalɛ mə Naniη tu Tacaa.

Mə wulav wei i ηmawa Iseyeli tə.

Wulaya tetv taa mpaav kvfalvɣv

16 Mayalɛ Tacaa wei i hɛɛ hapələ ke teηku taa

na mpaav ke lum toη nyəm taa tə ma yəxətəxi si:

17 I ləsa yoou keekɛnaa na pə kpaγanəη.

Pa hənta pa təna, pa temaya.

Pa nyayaa ké isu fətəla kpronkrontuyu.

18 I taa təwsi kancaalaya nyəntv təw.

Pəyele í taa paasəna kɔpəm təm.

19 Yaasi kvfalv ke ma caaki lapv,

halɪ yaasi inɪ i caaki lapv.

I ta nyəmi-i?

Maa hɛɛ mpaav ke wulaya tetv taa,

na má yele na pusi səsənsɪ kpe.

20 Taale wontu ká sa-m.

Pə kpaγav taale hasɪ na taataanaa tə.

Mpi tə, maa tó pusi səsənsɪ ke wulaya tetv taa

si ma yələa kuləsaa í nyəw.

21 Yələa mpa ma ηmawa ma ti tə,

pa sa-m ké.

Iso na Iseyeli nyəma pa hvvlɛ

22 Mpyúyú Tacaa yəxətəxi si:

Yakərv pə taya maya n yaawa.

Iseyeli kawa ma təm.

23 Pə taya maya n lapa kətaya ηka kəkə

lusa ka təna təwə nyá iwɛɛsi.

Pə taya ma həte taa ke n lapa nyá kətasi.
 Ma ta wiina-η si n la-m kətasi.
 Pəyele ma ta caali-η tulaalɔnaa tɔɔ.
 24 N ta ya-m tulaalɔ na liyitee.
 Pécó n ta hayasi-m nyá kətasi nim.
 Ama nyá isayatu ke n caaləna-m.
 N tu-m wahala na nyá kɔpəntəη.
 25 Ama ma ma tike ma husəyəna mə isayatu
 ke ma səala-me tɔ pə tɔɔ.
 Ma kaa tasa mə kawalaya tɔɔ ké tɔɔsuyɔ.
 26 Mpu tɔ, keesi nyá tɔm.
 Tə suu huule taa.
 Keesi mpi pə huləyi si n wena tampana tɔ.
 27 Nyá cəsə pəntaa.
 Nyá tɔm teləsəlaa kula ma tɔɔ.
 28 Pə tɔɔ ké ma nyəna Iso təsele
 nyuyɔ nyəma ke tetelataa.
 Ma yela Yakəpu na pə wakəli-i.
 Ma yelaa na pá tuv Isəyeli.

44

1 Mpyúyú Tacaə yəyətəə si:
 Ma təmlɛ tu Yakəpu,
 Isəyeli nyá wei ma ləsaa tɔ nu pənentaa.
 2 Tacaə wei i ηmaga-η nyá həɔv tɛɛ,
 na í la-η na í paasəyəna-η tɔ i tɔma si:
 Ma təmlɛ tu Yakəpu, taa nyá,
 Yesulun^{*fa*} nyá má ləsəna-η. ^a Leloyɔ 32:15 taa n ká
 na mpɔ.
 3 Pə taya puɔ, maa pəli lum ke wulaya tetv tɔɔ.
 Maa la na pusi kpe tə taa.

^a 44:2 Yesulun; Yesulun ke Isəyeli həte ləntɛ ké. Ye n kala Kusəsuto

Maa tisi ma Feesuyu ke nyá loluyu nyéma tǎw.

Maa tǎnsi nyá piya piya ke nǎwsi kupaŋsi.

⁴ Paa pu nyutu heku taa isu
tuŋ wei i sǎŋa lum nǎwǎ tǎ.

⁵ Pa taa nǎwǎlu ka yǎwǎti si:

Ma ké Tacaɔ nyǎŋ ké.

Lelw ká ha i tǎyi Yakǎpu hǎte.

Uena lelw náá ŋmaa i niŋ tǎw si:

Ma ké Tacaɔ nyǎŋ.

Paa yaaki-ŋ Iseyeli hǎte.

Tuŋ kulalaŋ kutuyu

⁶ Mǎpǎyó Tacaɔ Iseyeli wulaw wei i yaaki-ŋ

na í ké Pǎ tǎna pǎ tu tǎ i yǎwǎtaɔ si:

Mayale kancaalaya tu na kantǎkaya tu.

Ma waali, Iso nǎwǎlu i fei tǎtǎ.

⁷ Awe we isu ma?

Puntu í yǎwǎti na í keesi-m

hatoo kuyañku ma suwa yǎlaa ke tam tǎw tǎ.

Puntu í yǎwǎti na í keesi nti tu kǎw tǎ.

⁸ Taa nyá, pǎcǎ taa sele.

Isu ma tǎma-ŋ-tǎyi heeluyu ke hatoo lǎŋ na?

N ké ma aseeta tu ké.

Ma paasi Iso nǎwǎlu i wee?

Pǎcǎ kǎkpaŋuyu nakǎli ku fei.

Ma ta na pǎ tu.

Tuŋ kulalaŋ lutaa

⁹ Tuŋ kulalaŋ lutaa tǎna ké kpete ké.

Mǎ kulupum kupaŋ u waasǎyi pulu.

Tuŋ inu i mayamaɣa i lǎsǎwǎna i tǎyi aseeta.

Mpi tǎ, u naaki.

Pǎcǎ i ta nyi pulu.

Feele ká tǎwǎ-i ké.

10 Υἱὸν κά λυ γαα ί σαακί τυγυ,
να κῶ κaa waasi-ι pύλυ?

11 Φεελε κά κρα μῶ τῆνα μπρα με ί τῆγῆγι-ι τῶγῶ.
Τυη lutaa mayamaya ná κέ yάλαα κέ.
Μῶ τῆνα ί koti na ί κῶῶ.
Σῶγῶντυ ka κρα μῶ τῆνα na φεελε pυ-με.

12 Κῶολυ setάγῆνα nyάγῆλυγυ,
na ί wῶ-kyγυ kῶkῶ na ί tayani-ky.
Na ί ma-kyγυ maalῆtoo na ι toma,
na ί la-kyγυ isῆna ι caa τῶ.
Ye nyῶγῶσι kpa-ι, ι feina toma.
Ye ι sῶwa lum nyῶῶυ ι pῆsῆγι ιcam κέ.

13 Saakύλυ ná τυγι ημῆναγα κε τῆpῆyαγα τῶῶ.
Na ί pυ looηa na ηmaalaya,
na ί mayasi-ke na mayasῆlaya.
Πena ί saaki λeσyγυ isυ yύλυ na saakῆlaya,
na ί su-kyγυ kutuluyυ τaa.

PIPI LI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377